

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za Inserate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po praznikih

Bodoči šef vlade Marko Trifković?

Belgrad, 14. avg. (Izv.) Trdi se, da bo predsednik Narodne skupščine Marko Trifković, ki se nahaja v kopališču Bad Gastein, na svojem povratku obiskal Nikolo Pašiča. Ta obisk predsednika Narodne skupščine Nikoli Pašiču se spravlja v zvezo s predstoječo energično akcijo Nikole Pašiča proti sedanjemu stanju v državi in za Pašičev povratek na državno krmilo in oblast. Sicer se smatra, da se

Pašič v prvem trenutku ne bo postavil na čelo države sam, ampak da bo na čelo državne uprave imenoval svojega človeka, ki pa ne bo več Nikola Uzunović. Nekateri smatrajo, da bo sam sedanjí predsednik Narodne skupščine Marko Trifković bodoči namestnik Nikole Pašiča in zato se temu njegovemu obisku pripisuje važen značaj.

Na predvečer obč. volitev v Belgradu.

ZVITI NIKOLA PAŠIČ. — AGITACIJA Z OFICIRSKIMI FOTOGRAFIJAMI. — GLASOVALI BODO TUDI MRTVI IN ODSOTNI. — RAKIJA DELUJE.

Belgrad, 14. avgusta. (Izv.) Danes se je objavilo pismo, ki ga je poslal Nikola Pašič Aci Stanojeviću, in ki se nanaša na spore v radikalni stranki. To pismo je značilno za Pašičevo mentaliteto in način, kakor Pašič odloča o važnih zadevah v stranki. V pismu samem se Pašič ne postavlja niti na eno niti na drugo stran, a istočasno proti obema in za obe. Zato je razumljivo, da to Pašičevo pismo, ki je bilo že danes objavljeno, izrabljata obe struji za predstoječe volitve, in sicer tako Maksimovičevci, kakor Bobičevci. Obe grupi izjavljata in zatrjujeta istočasno ter z vehementno agitacijo, da se je Pašič odločil za njo. Pismo samo pa, naslovljeno na podpredsednika ožjega glavnega odbora, Aco Stanojeviča, se glasi: »Dragi Aco! Prejel sem Tvoje pismo, v katerem me obveščaš o nesoglasju, ki je izbruhnilo med tovariši ob priliki kandidatur za volitve občinskih svetovavcev v Belgradu. To nesoglasje me je jako iznenadilo in ga ne morem razumeti. Tega nesoglasja ne morem odobriti v naši stranki, ki je baš s svojo disciplino zadivila ves svet ter z njo dosegla tako velike uspehe v pogledu na narodno stremljenje in svobodo. Ako se želi ohraniti, kar si je narod priboril s krvjo, potem je treba ohraniti disciplino in slog, ker samo na ta način bomo ohranili osvobodjenje in zedinjenje za naprej in ga uvrstili z vsemi vrlinami in ohranili za vse slučaje in svetovne dogodke. Obsoditi je treba vse intrige in spletke, ki se sejejo med našimi ljudmi, zlasti pa lažnjiva pisma. Kako se naj jaz vmešavam v delo glavnega odbora, kako naj priporočam stvari, ki rušijo disciplino in onemogočajo uspeh! Prosim, da objavite, da obžalujem, da se ne drži sloga in disciplina v narodno radikalni stranki. Sprejmi pozdrav od starega druga — Nikola Pašiča.«

To pismo je glavni adut obeh radikalnih struj. Belgrad je danes v siloviti agitaciji in stoji pod vtisom borbe s plakati, ki se razdajajo vsakemu, kdor jih hoče sprejeti. Na

teh plakatih se kandidati med seboj zmerjajo in psujejo na način, ki je samo v Belgradu mogoč. Obenem pa hvalijo kandidati same sebe ter obljubljajo, da se bo v Belgradu cedilo mleko in med, če jih narod izvoli. Jako zanimivo je zvedeti, kako vsi kandidati razdeljujejo med volivce svoje fotografije v oficirski uniformi, hoteč s tem pokazati svoj velikanski patriotizem. Nasproti temu pa se od nasprotne strani ugotavlja, da so vsi ti oficirji ob najbolj vročih bitkah sedeli zadaj za fronto pri trenu ali pa še bolj zadaj, ali pa celo v internaciji pod Avstrijo. Glede izida pri jutrišnjih občinskih volitvah v Belgradu se delajo najrazličnejše prognoze. Za jutrišnjo zmago prihajajo v oštev samo tri liste, obe radikali ter demokratska Davidovičeva lista z dr. Kosto Kumanudijem kot nosilcem liste. Gotovo je, da bo Davidovičeva demokratska lista žela velik uspeh in nekateri celo napovedujejo njeno zmago. Ni izključeno, da se Bobiču posreči pridobiti velik del radikalov za svojo listo. Maksimovičevci pa s svoje strani podvzemajo vse dovoljene in nedovoljene korake pri svoji agitaciji. Tako se za jutrišnji dan napovedujejo posebni osebni vlaki, ki bodo pripeljali v Belgrad volivce, da glaujejo na imena mrtvih, ki so vpisani v volivnem imeniku, a tudi na imena onih, ki so iz Belgrada odsotni. Misli se, da bodo pri jutrišnjih občinskih volitvah ravno ti glasovi odločevali.

Lista samostojno demokratske stranke sploh ne prihaja v poštev, dasiravno mečejo samostojno demokratski kandidati z nositeljem liste Savičem na čelu veliko denarja za agitacijo in agitatorje. Navzlic temu, da je prepovedano točenje vsake pijače, se povsod toči vino in pivo, posebno pa volivna rakija, tako da je danes zvečer videti po mestu veliko več pijancev, kakor pa takrat, ko točenje ni prepovedano in ko je rakijo treba plačati iz lastnega žepa.

Vsebina note Bolgariji.

Belgrad, 14. avg. (Izv.) Zunanje ministrstvo objavlja danes besedilo note, ki je bila izročena bolgarski vladi že pred štirimi dnevi. Zanimiva je usoda te note, preden je prišla na svetlo. Najprej je ministrstvo za zunanje zadeve objavilo kratek komunike, da je nota izročena. Nato se je objavila kratka vsebina note in šele danes je prišla v javnost cela vsebina note. To skrivanje besedila note napram javnosti se zelo obsoja. Vsebina note, katere kratko vsebino smo približili že včeraj, se glasi: »Gospodu ministru! Aktivnost revolucionarnih organizacij ni ponehala v povojnih letih, ampak se je v tekočem letu celo pomnožila. Ta aktivnost se manifestira v napadih čet, s posameznimi nasilstvi, razbojništvu itd., kar je v obmejnih krajih kraljevine SHS in kraljevine Romunije v poslednjem času došlo neverjetno resen značaj. Preiskave, storiene od strani naših oblasti, so vedno lahko ugotovile, da so vsa ta dela izvršena od članov bolgarske revolucionarne organizacije, ki so delali po pravilih, in ki so prešli mejo pod zaščito ali pa vsaj tolerirani od strani obmejnih bolgarskih straž. Vlada grške republike, vlada kraljevine Romunije in kraljevine SHS niso opustile, da večkrat ustmeno ter pismeno opozore bolgarsko vlado na nevarnost, ki jo predstavlja ta pokret revolucionarnega značaja, če ruši in kali dobre odnose, ki bi morali biti med sosednimi državami. Zdi se pa na žalost, da bolgarska vlada tem ponovnim korakom treh vlad ni dajala tolike važnosti, ki so jo ti koraki imeli. In dogodki so pokazali in pokazali bodo, da bolgarska vlada ni nikdar podvzela potrebnih uspešnih mer. Nasprotno se je aktivnost teh organizacij v poslednjem času samo še povečala. Z iskreno željo, da ostanemo v dobrih odnosih z bol-

garsko vlado, predstavniki omenjenih vlad ponovno in resno opozarjajo na potrebo, da ona sama definitivno uniči te, kakor za sosedo, tako tudi za bolgarsko vlado škodljive revolucionarne komitaške organizacije, ki pod znanim nazivom v Bolgariji, izrabljajo njeno teritorialnost, organizirajo komitske vpade ali pa posamezne zločine v sosednih državah. Z ozirom na to zahtevajo naše vlade po splošnem sporazumu poleg onih mer, ki jih bo kraljeva vlada sama podvzela, še sledeče: 1. da kraljeva bolgarska vlada pozove svoje obmejne oblasti, da vrše svojo dolžnost ne samo, kakor to zahtevajo odnosi dobrih sosedov, ampak tudi v smislu soglasja ter sporazuma, sklenjenega v svrhu preganjanja čet; 2. da kraljeva bolgarska vlada, dobro vedoč, kje je vir zlu in krogi, ki organizirajo vse te zločine, podvzame najostrejšje mere, da onemogoči v bodočnosti njihovo aktivnost; 3. vse tri vlade se nadejajo, da bo kraljeva bolgarska vlada sama, navdahnjena z željo, da obdrži dobre odnose s obmejnimi državami, s hitro izpolnitvijo teh zahtev doprinesla dokaz, da želi vzdržati dobre odnose s sosednimi državami.

Pričakuje odgovora, ki nam ga bo Vaša ekselencija izvolila poslati, Vas prosimo, g. minister, da sprejmete izraze našega visokega spoštovanja.«

PRED OTVORITVIJO ZAGREBSKEGA VELESEJMA.

Zagreb, 14. avg. (Izv.) Jutri se otvori tukaj VI. zagrebški velesejem, za katerega so se že dalj časa delale velike predpriprave. Doslej je prijavljenih že veliko udeležencev iz naše države. Na velesejmu bodo zastopane vse evropske države.

Pred zasedanjem Društva narodov.

Pariz, 14. avg. (Izv.) Po časopisnih poročilih sta si v vprašanju poljskega mesta v svetu Društva narodov prišla v nasprotje Briand in Poincare. Poincare hoče zadovoljiti poljske zahteve po stalnem mestu, Briand pa je mnenja, da se mora Poljska zadovoljiti z nestalnim sedežem. Poincareju gre predvsem za prestiž. Dokazati hoče Poljski, da ima ona v Franciji vsaj toliko zvestega in vplivnega zagovornika kot Španija v Italiji. Pri tem hoče podpirati Poljsko tudi proti Angliji in Nemčiji, ki smatrata špansko zahtevo za diskutabel, nočeta pa veliko slišati o Poljski.

London, 14. avg. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih z gotovostjo računajo, da se bo študijska komisija, ki se peča z vprašanjem razširjenja sveta Društva narodov, 24. avgusta sestala v Ženevi. Komisija bo obravnavala

zahtevo Španije po sedežu v svetu Društva narodov. Anglija upa, da bo spor mogoče izravnati brez drugih težjih posledic. Vendar stalnega mesta v svetu ne more dobiti nobena druga država razen Nemčije.

Pariz, 14. avg. (Izv.) V pariškem časopisju so dr. Stresemannove izjave našle živahen odmev. Stresemann je stališče Nemčije v locarnski politiki označil tako, da mora Francija znižati posadko v Porenju. Po zadnjih pogajanjih med Parizom in Londonom je Briand dejansko pripravljen znižati posadko za 6000 mož, Briand hoče pri jesenskem zasedanju glede Nemčije zavzeti obratno taktiko kot spomladi. Tedaj je hotel predvsem odstraniti vse težkoče še pred sprejemom, jeseni naj bi se sprejem izvršil takoj, nato pa bi se pristopilo k odstra-njevanju zlih posledic tega koraka.

Francosko - romunska pogodba.

Pariz, 14. avg. (Izv.) V zadnjih dneh sta tukajšnja javnost zanimala zlasti dva meddržavna dogovora: špansko-italijanski in francosko-romunski. Splošno se pozdravlja dejstvo, da hoče Francija skleniti z Romunijo podobno pogodbo kakor jo je sklenila s Češkoslovaško in Poljsko, ki garantira status quo, nalaga dolžnost za medsebojno vojaško podporo in določa za reševanje medsebojnih sporov posebno razsodišče. Smatralo se je vedno to pogodbo za nadaljni člen v verigi obrambnih pogodb in zvez in javnost se čudi, zakaj da se je šele sedaj objavil rezultat razgovorov z dne 19. julija. Vlada zagovarja svoje postopanje s tem,

da ni bilo oportuno objavljati dogovor z Romunijo med tem, ko je Francija intervenirala v abesinskem vprašanju in živila v najtežji finančni krizi. Briand učitajo, da je podpis zlat tako dolgo zavlačeval, ker se je bal novih zapletljajev z Društvom narodov, ki mu je nova zveza z državo male antante neprijetna in ker se je bal, da bi s tem Nemčijo pognal v naročje sovjetske unije, ker pomeni pogodbo z Romunijo predvsem varstvo pred Rusijo. — O Franciji se pričakuje, da bo podobno pogodbo mogoče v najkrajšem času sklenila tudi z Jugoslavijo.

Francoski in belgijski gospodarski problemi.

Pariz, 14. avg. (Izv.) Medministerijalna komisija za štedenje bo imela jutri svojo prvo sejo. Predvsem bo razpravljala o navijanju cen, ki je nastalo kot posledica zadnjih deviznih odredb. Mnogi so položaj izrabili in dvignili cene do nepričakovane in pretirane višine. Posebno velja to za trgovino z živili. Medministerijalna konferenca mora preprečiti beg živil iz Francije. Največji del jajec, masla in perutnine gre zadnje dni v inozemstvo, dočim

v notranjščini cene rapidno rastejo.

Bruselj, 14. avg. (Izv.) Belgijska vlada je napravila nove sklepe v zmislu splošne štednje. Število državnih uslužbencev se zniža na število v letu 1913. Vsi provizorični uradniki se takoj odpuste. — Belgijski socialisti niso zadovoljni z vlado. Na zadnjem strankinem kongresu je bila večina za to, da njihova stranka izstopi iz vlade. Le Vandervelde je zaenkrat preprečil tak sklep.

Izjave zunanjega ministra dr. Ninčiča.

Bled, 14. avg. (Od našega poročevalca). Belgrajsko časopisje zadnje čase ostro napada zunanjega ministra. Očitajo mu nesposobnost in ga dolže, da je kriv našega slabega položaja v zunanji politiki. Posebno ostro je te dni nastopila zlasti »Politika«, ki je v senzacionalnem uvodniku, podpisanem od Boškovića, obdolžila zunanjega ministra neuspešnega dela in zahtevala, da odstopi. Minister Ninčič mi je izjavil, da bo sodno postopal proti Boškoviću, in to zlasti zaradi nekaterih izrazov, ki jih je Bošković rabil v tem članku. Minister dr. Ninčič je odpotoval v Belgrad z vlakom iz Lesca ob 3. uri popoldne in se vrne čez dva dni zopet na Bled. Med tem časom se pričakuje odgovor od Bolgarije na noto, ki ji je bila izročena od naše države, Romunije in Grčije.

Živahna delavnost dr. Nikiča.

Split, 14. avg. (Izv.) Ob prihodu dr. Nikiča semkaj se je pri njemu oglasila delegacija šibeniških delavcev, ki se je delj časa razgovarjala z dr. Nikičem. Temu sestanku se pripisuje precejšen pomen in se jako živahno komentira in to radi paradoksnega slučaja, da se člani delegacije, od katerih je znano, da so nedavna bili vneti Radičevi pristaši, razgovarjajo z dr. Nikičem, ki je bil iz Radičeve stranke izključen. Ob priliki dr. Nikičevega prihoda v Šibenik se je priredil tudi banket, ki se ga je udeležil tudi Radičev poslanec Bačinić, in se tudi to v tukajšnjih krogih jako komentira.

Ukinjevanje srednješolskih zavodov na Hrvaškem.

Zagreb, 14. avg. (Izv.) Minister prosvete namerava začetkom prihodnjega tedna ukiniti eno izmed najstarejših gimnazij, gimnazijo v Senju, in poleg tega še učiteljske v Križevcih. Govori se, da se nameravajo stopnjema in polagoma ukiniti še nekateri drugi srednješolski zavodi na Hrvaškem. Značilno je, da se ukinjejo ravno najstarejši zavodi, med tem ko se puščajo v popolnem miru oni zavodi, ki so se ustanovili v poslednjem času, in to za časa, ko

je bil Pribičević prosvetni minister. Te vesti so vzbudile veliko vznemirjenje v prizadetih mestih in se čujejo protesti na vse strani. Zahteva vseh Hrvatov je, da se zajamči obstoj in napredek onim vzgojnim zavodom, ki imajo svoje tradicije; če se pa že namerava kaj ukiniti, potem naj se ukinejo oni srednješolski zavodi, ki so se osnovali brez potrebe.

OBISK KRALJA ALEKSANDRA V ZAGREBU.

Zagreb, 14. avg. (Izv.) Včeraj se je mudil tukaj incognito Nj. Vel. kralj Aleksander. Po službenih objavah niso znale niti vojaške niti civilne oblasti za njegov prihod. Kralj se je popolnoma incognito vozil v avtomobilu skozi Zagreb in po zagrebški okolici ter se nato vrnil na Bled.

OTVORITEV MESTNEGA MUZEJA V ZAGREBU.

Zagreb, 14. avg. (Izv.) Danes se je otvoril novi mestni muzej ob prisotnosti zagrebškega nadškofa dr. Bauerja, mest. župana dr. Heinzla, velikega župana ter predstavnikov vojaških in civilnih oblasti ter kulturnih organizacij.

Tendenciozna poročila mehikanske vlade.

Newyork, 14. 8. (Izv.) »Newyork World« prinaša izjavo mehikanskega nadškofa Mora v del Rio. Nadškof opozarja Ameriko, da mehikanska vlada z lažnjivimi poročili skuša vplivati na ameriško javnost in ostali svet, da ne bi spoznal dejanskega stanja cerkvenega spora. Mehikanska vlada je dala izjave, ki so toliko perfidnejše, ker prihajajo od oseb, od katerih ne bi nikoli pričakovali, da bodo kdaj segli po takih sredstvih, da opravičijo svoje početje. Mehikanska vlada trdi, da sploh ni nikakega verskega spora, ko je vendar 30 škofov z odobrenjem sv. očeta ustavilo izvrševanje cerkvene službe in verskih dejanj. Ustava in postave v Mehiki niso v skladu z mišljenjem in razpoloženjem mehikanskega ljudstva. Poizkus, ki so ga napravili škofje, da bi dosegli izpremembo teh zakonov, ne pomeni niti ustvarjanja države v državi, niti napada na narodno samostojnost.

Poglavje o kulturi.

Te dni se je samostojnodemokratski dnevnik pohvalil, da ni nihče storil toliko za kulturo slovenskega naroda kakor SDS. O stvari smo že pisali, pa je toliko zanimiva, da jo je vredno še nekoliko razmotriti.

Naj bo še tako težko točno opredeliti, kaj je kultura, o tem ni nobenega dvoma, da ne moremo govoriti o narodni kulturi ali kulturnem narodu, kjer ne vlada neka duhovna, moralna skupnost. Kjer se člani enega in istega naroda dvije med seboj sovražijo, drug drugega ne spoštujejo, se radi verskega ali političnega prepričanja preganjajo, hočejo drug drugega uničiti, tam o pravi kulturi ni govora, naj so posamezniki v drugih področjih dosegli še tako visoko stopnjo. Francozov, Angležev, Nemcev ne bi imeli za kulturne narode, ako ne bi jih kljub vsem verskim, političnim in stanovskim razlikam vezala neka svojevrsna skupnost, ki jo imenujemo ravno kulturno. Kaže se v neki blagosti, plemenitosti, obzirnosti in umerjenosti — fairness bi to imenovali Angleži — ki odlikuje člane tega naroda ali stranke in druge skupine tega naroda v medsebojnih zasebnih in javnih odnosih.

Kako pa pri nas? Rajni Krek je 4. oktobra leta 1913 v kranjskem deželnem zboru izrekel v svojem govoru med drugim te besede: »Če se bomo sami zaničevali in kakor dosedaj prostituirali pred vsem svetom v medsebojnem brizganju z gnojnico, potem bo stvar še slabša. Gospodje, na tem ni nič ležече, ali en človek pade ali ne, ali je en človek tukaj ali ne, ampak če se na primer cela stranka, kakor naša Slovenska ljudska stranka, o kateri vedo, da zastopa res večino ljudstva, slika kot četa razbojnikov, goljufov, sleparjev, ki se za vsako ceno prodajajo vsakemu, če se to piše v slovenskem listu, in potem še umetno spravlja v nemške časopise, to ne pomenja samo boja proti SLS, ampak to pomenja boj proti slovenski narodnosti sploh.« Te besede so bile namenjene tedaj narodnonapredni stranki, te besede veljajo danes v podvojeni meri za samostojnodemokratsko stranko.

Da imamo pri nas močno razvito strankarsko življenje in da se ločujejo stranke po veliki meri glede tako zvanega svetovnega nazora, to je prinesel zgodovinski razvoj in se mora sprejeti kot neizogibno dejstvo. Vsaka stranka ima na sebi nekaj dobrega in tekma med njimi je zdrava. Ni take zmote, da ne bi bilo v njej zrna resnice. To velja z našega stališča tudi za stranke, ki stoje na tako zvani svobodomiselnih podlagi. Če je stremiljenje za obhim blagom odkrito, če se varjejo načela naravne morale, če preveva vse mišljenje in delovanje izvestna blagorodnost duše, se moreta tudi versko ali kakorčkoliv najbolj nasprotujoči si stranki veliko druga od druge učiti in s pridom za narodovo skupnost medseboj tekmovali. In pri takem narodu, ki je kakor naš do korenin prežet s katoliškimi kulturnimi tradicijami, bi se pri taki pošteni tekmi morali celo izkazati, da so nekatere razlike le namišljene, zgolj teoretične, priučenosti in privzete, resnične razlike pa bi se ublažile, v nobenem slučaju pa ne bi spremenile naroda v dva smrtno sovražeca se tabora, med katerima se zdi, da je pretirana vsa skupnost.

Pri nas je žal tako, da smo prišli v sloves, da ga ni izlepa naroda, kjer bi javna politična borba bila bolj surova, brezobzirna in uničujoča. Vso krivdo za to pa nosi ravno ona skupina, ki se zdaj hvali, da ni nihče toliko storil za kulturo slovenskega naroda kot ona! Predhodnica sedanje samostojnodemokratske stranke, narodnonapredna stranka, je bila tista, ki je uvedla v naše javno življenje tiste metode, o katerih je dejal rajni dr. Krek, da nas prostituirajo pred vsem svetom, in samostojnodemokratska stranka je tista, ki jih v podvojeni meri nadaljuje. Kako se je pri nas začela borba okoli verskih načel v javnosti? S tem, da je tako zvano »naprednjaštvo« blatilo, poniževalo in smešilo vse, kar je slovenskemu ljudstvu prirastlo k srcu, dal, prav to so najrajši grdili in prav iz tega so se najrajši norčevali, kar je slovenskemu ljudstvu posebno sveto. Niso začeli borbe s kolikortoliko dostojnimi sredstvi, marveč z najbrezobzirnejšim žaljenjem verskih čustev in navad in čim huje so žalili, tem večje je bilo veselje. Vsek jim je bil mračnjak, zaostali tepec in hinavec, kdor ni prisegal na njihov »naprednjaški« evangelij. In drugod je bilo isto. Tisti, ki so začeli snovati združništvo, se zavzemali za demokratične in socialne ideje, za splošno volivno pravico, organizirali slovensko ljudsko stranko, so bili proglašeni ali za nore fanatike ali za sebične koristolovce in zapeljivce ljudstva. Vsakemu človeku, ki je mislil in delal drugače kakor napredna gospoda, se je odrekala dobra vera in pošteni nameni; bil je pred javnostjo ožigosan kot umsko in нравstveno pomanjkljivo bitje; da, očitale so se mu celo telesne hibe, če jih je imel! In tako je bilo v borbi proti političnemu nasprotniku dovoljeno vsako sredstvo, pošteno prepričanje ni nič veljalo, mnenja se niso bistrila in razčiščevala ter se dopolnjevala, ampak se je razgljavilo geslo: ta ni naš, zato s kolom po njem! In kar so delali »napredniki« očetje, to nadaljujejo v še hujši meri »demokratični« sinovi, ki so še nestrpnejši, čim več nasprotnikov imajo. In gorje tem nasprotnikom, če so oni na oblasti! Kajti političnega nasprotnika uničiti, če je le mogoče, to se smatra za dobro delo.

Bilo bi odveč navajati konkretne zgleda. Treba le opozoriti še na eno, da je namreč višek nekulturnosti, če se narod sam obrekuje in ponižuje pred tujim svetom: to se pravi, če ga ponižujejo lastni sinovi. In to se pri nas dela ravno od strani SDS z žalostno doslednostjo in elastično. Po slovenskem SDS-tisku so Srbi dobili o našem narodu vtis, da je po večini mračnijaški, »zatančan«, nezanesljiv in nepatrijotičen. Saj to dan na dan berejo o njem v slovenskih samostojnodemokratskih listih, ki s katoliškim prepričanjem in strankarsko opredeljitvijo velike večine svojega naroda napadajo narod sam, češ da je »klerikalno« zato, ker je tako strahovito zaostal. Dodeno je še to, da SDS-arski tisk še nikoli ni imenoval Slovencev narod, da slovensko narodnost taji, da samostojnega samobitnega slovenskega naroda ne pozna, da dosledno ne pozna samosvoje slovenske kulture, potem je jasno, kaj naj si vsak misli, če bere, da še nihče ni storil toliko za slovensko kulturo kakor SDS. Vsako resnično kulturno prizadevanje in pridobitev radi priznavamo, naj pride od katerekoli strani, saj se prav v tem kaže čut za kulturno skupnost. Toda o pretežni večini kulturnega dela SDS bomo mogli izreči le negativno sodbo, dokler se miselnost te stranke popolnoma ne izpreobrne in dokler v njej ne prevladajo popolnoma drugačni nazori o tem, kakšna mora biti kulturna skupnost slovenskega naroda.

Podeželski volivci v trg. zbornico in SDS.

Iz poteka volivnih priprav in pogajanj je sedaj jasno, da so samostojni demokrati šli za enim edinim ciljem, kako zagotoviti svojim strankarskim pristašem večino v zbornici za trgovino, obrt in industrijo. Celo leto dni že Franchettijeva zvezna pisarna ni delala drugega kot pripravljala te volitve. Generalni štab SDS se je zavedal, da z odkritim vizirjem v volitvah propade. Zato naj bi pomagale volivne mahinacije.

Prvi tak poizkus je bil njihov volivni red. Po načrtu samostojnih demokratov, bi se namreč morale vršiti volitve v to zbornico že pred enim letom. Tedaj pod PP vlado so samostojni demokrati za vsako ceno hoteli izvesti volitve po svojih metodah, ki naj bi jih kril volivni red, kakršnega je izdal minister Prvi-slav Grisogono.

S tem volivnim redom so samostojni demokrati predvsem hoteli zmanjšati vpliv srednjih in malih obrtnikov in zagotoviti odločilen vpliv nekaterim privilegiranim podjetjem.

Tako n. pr. zahteva Grisogonov volivni red za prvo kategorijo v industriji kar 16.000 dinarjev pridobnine. Tolik znesek pridobnine plača v celi Sloveniji komaj par podjetij. Tako bi Trboveljska premožkopna družba v prvi kategoriji industrije popolnoma prevladovala in imela sama dva zastopnika. Torej približno toliko kot 20 tisoč malih trgovcev in obrtnikov.

V trgovinskem odseku so višje kategorije odmerjene na 1000 in 300 Din. Zopet bi v teh kategorijah imelo volivno pravico komaj par sto ljudi, ki bi volili in imeli ravno toliko zastopnikov kakor desetstotični trgovci v tretji in četrti kategoriji.

Edino glede obrti se je posrečilo g. Ogri-nu, ki je takoj uvidel načrte žerjavovcev, da je v obrtnem odseku izposloval soglasen sklep glede višine pridobnine za posamezne kategorije in tako uveljavil nižje taksiranje.

K stvari se še povrnemo. S številkami bomo dokazali, kako so žerjavovci v volivnim redom hoteli za vedno uničiti v trgovski zbornici vsak vpliv ogromnih tisočev in deset-tisočev slovenskih trgovcev, obrtnikov in industričev in izročiti to institucijo nekaterim ravnateljem Praprotnikovih »nacionaliziranih« podjetij, ki so bila tedaj še v samostojnodemokratski oblasti.

Pa to jim še ni bilo dovolj. Podeželske trgovce in obrtnike so hoteli naravnost izključiti od volitev. V volivni red so stavili do-ločilo, da mora vsak volivec oddati glasovnico osebno podružni volivni komisiji. Te komisije bi bili razpostavili seveda samostojni demo-kratki v tistih občinah, kjer imajo kakega svo-jega pristaša, brez ozira na to, da bi moralo stotine obrtnikov zamuditi po cel dan in več, da bi sploh mogli priti na volišče. S tem do-ločilom so uničevalci volivne svobode hoteli izvrševanje volivne pravice tako otežiti, da bi na tisoče volivcev raje ostalo doma, kot pa potovati po šest in več ur in se še izpo-stavljalo nevarnosti, da jih volivna komisija šikanira in jim ne prizna volivne pravice, kar bi bilo pod samostojno-demokratskim režimom samoposebi umevno.

Gospoda, ki danes krošnjarite s stanovsko ljubeznijo in stanovsko solidarnostjo med trgovci in obrtniki, ali ne uvidite, da vaša dela, vaše neposredne priprave za te volitve silijo celoten pridobiten stan, da napravi za vedno konec vaših zlorab, vaših zatiranj, poniževanj in sramotenj, ki ste jih uganjali nad njim?

Z volivnim redom lanskega leta ste slovenskim industrijcem, trgovcem in obrtnikom v zbornici enkrat za vselej hoteli zadrgniti vrat. Padli ste vi in vaš volivni red, sloven-sko trgovstvo in obrtništvo pa je še! In trd-neje kot kdaj poprej je ta del našega naroda danes v strnjenih vrstah v boju za slovensko narodno blagostanje in naše gospodarske pra-

vice v državi. Vas, ki ste tudi ta stan izdali v njegovih najtežjih dneh, ki ste ga ubijali, da bi brez moči se valjal pred nogami enega samega bančnega mogotca, vas je celoten stan že sodil, obsodil in izločil. 22. september bo samo še izvršitev smrtne obsodbe!

Volivcem v zbornico za trgo-vino, obrt in industrijo.

Pri pregledovanju volivnih imenikov se je dognalo, da mnogo naših somišljenikov ni vpisanih. Nasprotno pa je mnogo pristašev SDS, ki so vpisani, dasi že dolgo ne izvršujejo več obrti. Mnogo jih je tudi takih, ki morajo biti radi smrti črtani. Pozivljamo vse somišljenike, da se obrnejo na volivno pisarno združenih stanovskih kandidatnih list trgovcev, obrtnikov in industrijcev v Kolodvorski ulici 8 v Ljubljani, da se prepričajo, ali so vpisani, ako je kdo nepravilno vpisan in ali je kdo izpuščen ter če so vpisani v odgovarjajočih odsekih.

Sodelovanje naših somišljenikov nam je nužno potrebno, da preprečimo pri volitvah vse zlorabe. Enako potrebna je tudi podrobna agitacija, da bo naša zmaga čim sijajnejša in poraz klikarstva ter strankarstva tem popolnejši!

Volivni odbor združenih stanovskih kandidatnih list trgovcev, obrtnikov in industrijcev v Sloveniji.

Ljuba Davidovič o položaju.

Glede na občinske volitve v Srbiji je izrazil g. Davidovič napram dopisniku »Jugo-slovenskega lista« upanje, da bodo kljub vsem nasilstvom demokrati dobili večino v belgrajski občini. Ze pri zadnjih skupščin-skih volitvah je bila razlika glasov med radi-kali in njegovimi pristaši zelo majhna. Zdjaj pa gredo radikali razcepljeni na volitve, pa so vsi izgledi, da bo belgrajska občina pripadla demokratom. Med tem pa imamo vesti, je dejal Davidovič, da se bodo v slučaju, da mi zmagamo ali pa, kar ima malo izgleda, Bobić, v nedeljo zvečer izzvali veliki izgre-di, da se bo tako dobilo povoda za razveljavljenje volitev.

Kar se tiče volivnega terorja, kakor ga počenjajo radikali po notranjosti Srbije in Črne gore, je napovedal g. Davidovič o tem veliko interpelacijo na notranjega ministra Maksimoviča, ki je s takim postopanjem javno deklariral proti sporazumu. On je imel zdaj ugodno priliko, da izkoristi svoj sedanji položaj in da odredi svobodne volitve. To bi bilo v duhu narodnega sporazuma, a ne to, kar se zdaj počenja.

Na vprašanje, ali bodo te občinske vo-litve dale vsaj približno sliko bodočih držav-nih volitev, je Davidovič odgovoril: Jaz sem že na več shodih rekel, da demokrati ne poj-dejo na skupščinske volitve, če jih bodo vršili radikali. Na zadnjih konferencah so šefi opo-zicije, o tem soglašali, tako da se bo v slu-čaju, če radikali navzlic vsemu, kar se je do-godilo, dobe volivni mandat, cela opozicija abstinirala od volitev.

Beleške

△ Tudi stari prevzičkar »Slov. Narod« je prilezel izza svojega zapečka (zdrzelo ga je »Jutro«) in povedal »ta svojo« o teh volitvah v Trgovsko zbornico. Sicer je imel očividni namen, v to stvar se ne vtikati, ker sam pravi, da bi bilo v pravem interesu zbornice, če bi bil volilni red tako prikojen, da bi razun pri-zadetih stanov ne imel nihče prilike se vme-šavati v zbornične volitve (kakor da se razen prizadetih stanov kdo vmešaval), toda »ta mlademu«, namreč »Jutru«, je le treba malo pomagati; in sicer nima slutnje, za kaj prav-zaprav gre v tem volivnem boju, toda drži se tega, kar piše »Jutro« — lastne sodbe »Na-rod« sploh več nima; — in daje to-le posva-rilo »zavednim« volivcem: »Ni ne lepo ne pametno, podpirati SLS v času, ko napove-duje njen predsednik neizprosno boj trgo-vskim in obrtniškim organizacijam ter vsem za-vednim trgovcem in obrtnikom.« Na torej! Kaj nismo rekli, da dobri starina ne ve, za kaj tu gre? A ker že »Narod« misli, da gre pri volitvah v zbornico za »neizprosno boj proti zavednim trgovcem in obrtnikom«, mu moramo dati le prav, ko pravi, da ni ne lepo ne pametno, podpirati SLS v času, ko ... itd. To res ni ne lepo in ne pametno. In ni ne lepo ne pametno tudi od »Slov. Naroda« ne, da SLS v tem času in četudi nehoče in ne-vede podpira s takimi modrostmi. Zato pa tudi pričakujemo, da tega v nadaljnjem več storil ne bo.

△ Gnojica spada med odlične izraze »Jutrovega« kulturnega leksikona. Napisalo je bilo kolosalen slavospev na samega sebe in na kulturno delo SDS, česar bi mu navse-zadnje nihče ne zameril (vsak berač hvali svojo malho), ko bi ne bilo pri tem grdo na-padlo — ali da se po jutrovsko izrazimo — z gnojnico polilo nas in kulturno delo naših organizacij. Ker smo mu nato v obrambi na ta uprav rokomavharski napad povedali nekaj bridkih resnic, pa piše zdaj o »klerikalni gnoj-nici« in jo zliiva na vse, kar je klerikalno, celo na spomenik Tomaža Hrena in na ško-fovo privatno kapelico. »Jutrova« kultura v znamenju gnojnice — komur to diši, naj se le navžile.

△ Denunciantje in falzifikatorji se dan na dan zaletavajo v dr. Kulovca, psujoč ga za laž-njivcem in pozivajoč ga, naj toži, Zakaj pa denunciantje in falzifikatorji ne tožijo, ko jih je dr. Kulovec kot take označil? To slepo-mišljenje je ravno tako, kakor če bi recimo nekdo nekomu dejal: Ti si slepar, ta pa bi na to odvrnil: Lažeš, da sem slepar. Zdjaj me pa toži. — Mislimo, da bi moral prvi tožiti tisti, ki mu je očitano, da je slepar — če namreč res ni slepar.

△ Povodom konflikta z Bolgarijo je dr. Ninčič na Bledu med drugim izjavil, da po njegovem mnenju v tem slučaju ni nobenega povoda za intervencijo od strani Društva na-rodov. Za ugled Društva narodov in stvar sa-mo da je bolje, da interesirane države same med seboj poravnajo ta spor. To govorim na prvem mestu v interesu Društva narodov, ki mi je zelo na srcu, je poudaril g. Ninčič. — To je že vse lepo od našega g. zunanega mi-nistra, vendar mislimo, da bi bilo veliko bolje, ko bi on vso svojo skrb osredotočil na inte-rese in ugled svoje lastne države; društvo na-rodov pa bo že tudi samo znalo varovati svoje interese.

△ Ekonomski komitet ministrara je že davno tega na usta raznih ministrov razglašal, kako imenitne načrte da izdeluje za pobijanje gospodarske krize, da dela s polno paro in da bo s svojimi reformami v kratkem stopil v javnost. Naredil pa ta komitet doslej še ni prav nič. Na vprašanje je zdaj izjavil g. fi-nančni minister, da komitet še dolgo ne bo mogel delati in sicer radi tega ne, ker se na dnevnem redu nahajajo vprašanja, ki zadevajo ministrstvo pravde. Čim bo imenovan novi minister pravde, bo komitet nadaljeval delo. Ima čudovito srečo ta komitet, da mu ni treba delati! Mi ga naravnost zavidamo.

Shodi SLS

Poslanec Štrein je imel zadnjo nedeljo dva lepo obiskana shoda somišljenikov SLS na Homecu in v Ihanu. Na obeh shodih so ude-leženci odobrili poročilo svojega poslanca in izrazili zaupanje Jugoslovanskemu klubu.

Tedenski pregled

Zaradi zadnjega vpada bolgarskih komitov na naše ozemlje so zastopniki naše države, Ro-munije in Grčije dne 11. t. m. izročili Bolgarski vladi vodeno kolektivno noto, v kateri zahtevajo, da naj bolgarske obmejne oblasti boljše vrše svojo dolžnost, a bolgarska vlada naj s strogiimi odred-bami onemogoči delovanje komitastev. Naša vlada je izročila Bolgariji še posebno noto, v kateri zahteva izročitev jugoslovanskih podanikov, ki se skrivajo v Bolgariji in kot komiti vpadajo v naše ozemlje. V celo stvar se je zahrbtno vtikala Ita-lija in dosegla, da je nastop proti Bolgariji izpa-del tako prazno. — Naš novi poslanik v Vati-kanu dr. Simić je bil dne 10. t. m. srojet pri sv. očetu v avdienci ter je izročil svoje poverila. Papež je odvedel poslanika v svoje zasebne pro-store in se z njim dalj časa pogovarjal. Sedaj se bodo nadaljevala pogajanja za konkordat. — Na interparlamentarni konferenci, ki se bo vršila me-seca septembra v Zenevi, bodo zastopali naš pa-rlament 4 člani vladne večine in 3 člani opozicije; Jugoslovanski klub bo zastopal posl. dr. Kulovec. — Posl. Andrej Bedjanič je pri raznih ministrstvih v Belgradu posredoval za pomoč slovenskim po-plavljencem.

Minolo nedeljo so vihrale nad Slovenijo strašne nevihte, ki so povzročile katastrofalne ne-sreče. Savinja, Voglajna, Grajena in ščavnica na Štajerskem so se razile po vsem sosednem ozem-lju, pokončale pridelke, trgale ceste in železniške proge in odnašale hiše in mostove. Železniški pro-met se je vršil z velikimi zamudami in le z napo-rom vseh sil. Med Zalogom in Lazami se je utrgal plaz in vrgel z mostu ogromno lokomotivo pra-škega brzovlaka. Človeških žrtev na srečo ni bilo. Pač pa je v Celju in drugod utonilo nekaj oseh. Neurje je divjalo tudi po Gorenjskem in Dolen-jem, kjer so izstopile vode in narasli hudourniki ter povzročili razne nesreče. Škoda je zlasti na Štajerskem ogromna. — Tudi po drugih pokrajnah države so bili katastrofalni nalivi.

Minolo nedeljo so v Ljutomeru na slovesen način odkrili spomenik največjemu jezikoslovcu vseh časov — Francu Miklošiču; navzoča je bila tudi Miklošičeva vnukinja Dora z Dunaja. — Na Brezjah se je isti dan vršil občni zbor Zveze slo-venskih vojakov iz svetovne vojne; sprejeli so resolucijo, v kateri se potegujejo za pravice in-validov. — V Kranjski Gori so minolo nedeljo po-kopali dr. M. Lubca, ki se je že o binkoštih po-nesrečil v gorah, pa so šele sedaj našli njegove kosti.

Mehikanski škofje so izdali proglaš na ver-nike, v katerem zahtevajo tako izpremembo usta-ve, da bo cerkvi v Mehiki zajamčena enaka svo-boda kakor v Združenih državah. — Francoska velika skupščina v Versaillesu je odobrila vladne predloge za ureditev finančnega položaja. — Spričo skorajšnjega zborovanja društva narodov v Ze-nevi se Francija in Nemčija mrzlično pripravljata na svoj nastop. Nemčija hoče vstopiti v društvo narodov le pod novimi pogoji. — Italija in Španija sta sklenili zvezo.

EKSPLOZIJA V CSEPELU.

Budimpešta, 14. avgusta. (Izv.) Državni predsednik si je danes ogledal pozorišče ne-sreče v Csepelu. Komisija, ki je šla na lice mesta, da preišče vzrok nesreče, še ni podala svojega poročila.

Budimpešta, 14. avg. (Izv.) Veliko škodo vsled eksplozije so utrpeli okoli stoječe hiše, ker je zračni pritisk odtrgal vse strehe. Velika škoda je tudi v csepelski bolnici, kjer so raz-bila vsa steklena okna in pokvarjena oprava in instrumenti.

ODLIKOVANI MUSSOLINI.

Praga, 14. avg. (Izv.) Italijanski dopisni urad v Pragi dementira poročilo »Narodne po-litike«, da je Mussolini odklonil češko odliko-vanje belega leva kot napačno.

Kaj se godi doma

Kmetski dnevi v Mariboru.

Ogromen obisk udeležencev iz dežele. — 3000 glava množica na predavanjih. — Prekmurci prihajajo v gostih trumah na kmetske dneve peš.

Maribor, dne 14. avgusta.

bile vse vstopnice razprodane. Tako veliko zanimanje je bilo za to prisošno našo kmetsko igro. »Verigo« so vprizorili člani mariborskega ljudskega odra. Na gledalce je napravila globoka vsebina dela izreden vtis.

Za jutri, ki je glavni dan Kmetskih dnevov, pa se pričakuje ogromna množica ljudstva. Če bo vreme ugodno, se računa na udeležbo 5—6000 udeležencev.

PAZNIK KMETSKO INTELIGENCE V MARIBORU.

V življenju vsakega človeka so lepi trenutki, slovesni prazniki, ko sleče človek vsakdanjo obleko, dnevne misli in obleče praznično suknjo, misli slovesne misli. Tak slovesen praznik je obhajala 13. t. m. naša kmetska inteligenca v Mariboru. Ne moremo popisati, kako globoko so prošinjeli vsi, naši duhovniki, sveti čuvarji slovenskega ljudstva, naši učitelji, voditelji njegovega najdražjega zaklada narodove dece, dijaštvo, mlado cvetje upalno narodove bodoče spomladi, od idealov grude in kmetske slovenske hiše.

Na vseh zborovanjih, iz vseh referatov je donela samo ena visoka pesem, da treba se povrniti k praviru vse naše narodne sreče, k ljudstvu, k slovenskemu grčastemu kmetu, tistemu, ki nam je ohranil tekot dolgih stoletij čist naš jezik, vero in narodno kulturo.

Kakor mogoten val se preliva od srca do srca, od duše do duše ljubezen do kmetove grude, do njegovih domov, ob zanosnih referatih o kmetski naši kulturi klonejo stotine naše inteligence spoštljivo pred delom žuljevih rok in neumornega truda naših kmetskih prednikov in sedaj živčih kmetov.

Narod, ki ima tako zdrav, tako talentiran, tako napreden kmetski stan, ne bo nikdar propadel. Za vedno je napisan v knjigi življenja.

Naša narodna kultura bo ostala pristna, zdrava in nepremagljiva, ker imamo pristen, zdrav in nepremagljiv slovenski kmetski stan.

Slovinci gremo naprej, ker napreduje in gre naprej naš kmetski stan. S kmetskim stanom, roko v roki, bok ob boku, v eni vrsti, pa gre naprej slovenska katoliška narodova inteligenca, duhovniki, učitelji in dijaštvo, glasniki narodovih idealov, širitelji njegovih misli, izvršitelji njegovih načrtov.

Resolucije

sprejete 13. t. m. na dnevu naše katoliške inteligence, tičejo se dela našega izobraženstva med kmetskim ljudstvom, so sledeče:

DUŠNO PASTIRSTVO NA KMETSKI GRUDI (Zupnik Fr. Gomilšek.)

Versko obnovo našega kmetskega ljudstva naj izvršujejo naši dušni pastirji s posebnim ozrom na značaj in na pobožne navade njegove.

2. Pri vsaki župniji mora biti zapisnik vseh lepih tamošnjih pobožnih navad, da jih dušni pastir lahko upošteva in ohranja. K tem pobožnim navadam spadajo tudi romanja k raznim romarskim cerkvam.

3. Kakšno je naše kmetsko ljudstvo, lahko tudi spoznam iz dobrih kmetskih povesti. Naj se sestavi imenik naših najboljših kmetskih povesti, ki zares podajajo natančno sliko kmetskega življenja in lepih kmetskih navad.

4. Naj bi se izdala knjiga življenjepisov odličnih kmetskih očetov in mater.

5. Celi slovenski narod naj živahno sodeluje pri pripravah, da se od sv. Cerkve proglasi za svetnik največji sin našega kmetskega ljudstva, veliki škof in apostol Slovencev, Anton Martin Slomšek.

REFORMA LJUDSKE ŠOLE NA STANOVSKEM TEMELJU. (Dr. Jeraj.)

1. Učni načrti in vzgojna metoda v današnjih osnovnih šolah se naj spremeni tako, da bodo odgovarjali stanovskim potrebam treh glavnih stanov naroda, kmeta, obrtnika in delavca.

2. Današnja pedagogika na učiteljsko naj se izpopolni s študijem stanovskega etosa, kmetskega, obrtniško-meščanskega in delavskega, ker igra tako veliko vlogo v duševnem razvoju otroka. S posebnim ozrom na kmetski stan, ki je glavni stan narodov, se poduk v kmetijstvu na učiteljsko še pomnoži, v učiteljskih na goji veselje za kmetski stan, da ne bodo samo s telesom, temveč tudi s srcem na deželi. Vsak učitelj na deželi mora biti po mišljenju mali kmet. Le kot tak bo dobil vpliv na ljudstvo in narod.

3. Vsak učitelj na deželi se mora izogibati vsega, kar bi kvarilo kmetski etos v obliki, obnašanju, življenju in verovanju. Navajati kmetsko mladino ob vsaki priliki k spoštljivosti do ljudskih samostojnosti, domačnosti in ljubezni do grude.

4. Učna sredstva, čitanke, zidava poslopja, oprema šolskih sob, šolski vrt naj služi predvsem poveljanju naše kmetske kulture.

Učitelj in ljudstvo. (Fortunat Lužar.)

Delokrog učitelja naj se razširi, kjerkoli dopuščajo stanovske okoliščine, tudi izven šole na izobrazbo naroda. Učitelj deluj v soglasju z duhovščino, ki je velika vzgojiteljica ljudstva. Mladini, ki zapušča šolo, bodi učitelj dober svetovalec ter ji vzbujaj ljubezen do poljedelstva in do domače grude; poleg obče priprave za razne stanove pa podpiraj učitelj na deželi še posebej strokovno izobrazbo in težnje poljedelcev. Ljudstvo naj se zaveda, da je treba delo učitelja in učiteljice podpirati ter jima dati trdno zaslombo.

Vsaka šola imej dosti velik šolski vrt. Kjer ga še ni, ali kjer je manjši od 10 arov, naj se postavi za napravo vrta potrebna svota v proračunu krajnega šolskega sveta. Nobena nova šola naj se ne zida na takem prostoru, kjer bi ne mogel biti v njeni neposredni bližini lep šolski vrt. (Glede ure-

ditve in delovnega načrta v šolskem vrtu je ravno kar izdal odlok veliki župan ljubljanske oblasti od 31. julija, Pbr. 5639).

Solarske in druge knjižnice naj se popolnijo z ozrom na poljedelski in gospodinski pouk s strokovnimi časopisi in knjigami.

Kmečko stanovsko kulturo naslonimo na družino in narod, ker so v teh edinicah neizmerne npravne in verske vrednote. Šola naj kmečko stanovsko kulturo ohranja, in sicer napredno s pomnoženim strokovnim šolstvom.

V šoli je pri raznih predmetih vzbujati smisel za višje idealne vrednote, za požrtvovalnost, pogum, navdušenje za kaj, posebno kar nudi čuvstvo vere; ni torej poudarjati vedno in povsod le kraktično korist pri vsaki reči.

Šola naj goji vero v staro poštenje, priporoča narodne noše in druge narodne posebnosti ali spominke preteklosti, ki oživljajo našo narodnost. Z gojitvijo narodne pesmi naj učiteljstvo poudarja, kolikega pomena je narodno pesništvo tudi v dela prostem času in kako je sploh cenjeno posebno pri naših južnih Slovanih.

KMETSKA MISEL PRI SLOVANIH. (Jan Šedivy.)

Ugotavljamo, da je usoda slovenskega naroda zlasti pa kmečkega in delavskega ljudstva tesno zvezana z usodo ostalih slovanskih narodov. Zato povdarjamo potrebo, da se ustvarijo čim ožji stiki s slovanskimi narodi v pravnem, socialnem, gospodarskem in političnem življenju.

1. Ker je težnja po verskem zedinjenju sedaj najčvrstejša in edina prava vez med slovanskimi narodi katoliške in pravoslavne vere, zato se naj slovenski narod resno oprime dela za cerkveno zedinjenje, kar je tudi njegova zgodovinska kulturna naloga. V vsaki zavedni župniji naj bo v ta namen Apostolstvo sv. Cirila in Metoda neodvisno od Mišijskega krožka.

2. V katoliški laični inteligenci naj se pod vodstvom Prosvetne zveze ali Leonove družbe izvrši delitev dela. Katoliški dijaški mladini se naj da prilika, da se dobro pripravi za tisto polje, za katero čuti največ sposobnosti. Posebna pozornost naj se posveti tudi inozemskim stikom.

3. V Apostolstvih in v katoliškem slovenskem časopisu se naj širi smisel za vzajemnost med stanov in vsemi slovanskimi narodi. Na ljubezniv, pomirljiv in pravičen način naj se katoliško slovensko časopisje bori za pravice prikrajšanih stanov in zaposlanih slovanskih narodov ter s tem pripravlja pot k bratstvu vseh narodov in vsega človeštva.

4. Katoliški slovenski tedniki naj skušajo odgovarjati vsem najvažnejšim duševnim potrebam kmetskega in delavskega prebivalstva. Bore naj se proti surovosti v kakršnikoli obliki in naj se poslužujejo vedno samo dovoljenih sredstev. Zasedujejo naj kmetsko in delavsko gibanje v ostalih slovanskih narodih.

5. Poskrbi se naj, da bodo ostali slovanski narodi dobro obveščeni o razmerah v Sloveniji.

6. Ob priliki unionističnega kongresa na Velehradu l. 1927 se naj vrši tudi sestanek vernih prosvetnih delavcev vseh slovanskih narodov.

7. Narodni gospodarji naj stremijo za tem, da se sestavi točna statistika kmetskih pridelkov in njihova rentabilitete in konsuma. Smoter politikov in narodnih ekonomov posameznih slovanskih narodov naj bo, da se težnji po kulturnem in verskem zedinjenju da gospodarska podlaga. Na temelju statistike se naj spravi v sklad kmetskega produkcija med slovanskimi narodi na eni strani, ter kmetijska in industrijska produkcija na drugi strani.

Kristus Kralj je velel: Pustite male k meni priti.

Verno slovensko ljudstvo in naše krščansko misleče učiteljstvo hoče zopet vpostaviti v naših šolah

KRALJESTVO KRISTUSA KRALJA.

Zakaj?

Velik bo naš narod in silna bo naša država, ako bo naša mladina začela črpati globlje iz studenca življenja, ki je Kristus, kralj vesoljstva.

Zato bo stala velika skupščina krščanske šole in zborovanje »Slomškove zveze«, ki se vršita letos v St. Vidu nad Ljubljano v nedeljo 22. avgusta, v znamenju Kristusa, kralja vesoljstva.

Spored:

Ob 6 v župni cerkvi pridiga: Kraljeve pravice Kristusa do naše dece.

Ob pol 7: Slovesna procesija, darovanje za »Slomškov dom« in posvetitev krščanske šole Kristusu kralju.

Ob 7: Slovesna sv. maša (s skupnim sv. obhajilom).

Ob 8: Zborovanje velike skupščine v društvenem domu z govorom: »Kako vstavimo zopet Kristusa kralja v šoli?«

Društveni člani in starši ste vabljeni v obilnem številu!

Krščanska šola za Slovenijo v Ljubljani.

Materinski dan pri M. B. Jezerski za blejski kot in Bohinj na sv. Roka dan 16. avg. na Bledu

se vrši tako-le:

Veliki Šmarin 15. avgusta popoldne ob 5. uri na jezeru pete lavretanske litanije, nato spoved.

Ponedeljek 16. avgusta. Ob 7. uri pridiga za matere, govori prof. dr. Jerše; nato sv. maša z blagoslovom.

Ob 10. uri cerkveni govor kanonika stol. župnika dr. Tom. Klinarja; po govoru sv. maša z blagoslovom. — Popoldne ob pol 1. uri slovesne pete lavretanske litanije. Prihod vlakov iz Bohinja na Bled ob 6. uri 40 minut zvečer; ob 8. uri 45 minut popoldne, z Jesenic pa ob 9. uri 46 minut popoldne.

Odhod v Bohinj ob 14. uri 40 minut popoldne, na Jesenice ob 13. uri 48 minut popoldne.

Pričakujemo obilne udeležbe, ker sv. Roka povsod praznujemo, ker je železnika zveza zelo primerna in je za prejem sv. zakramentov vse preskrbljeno. Svoje pobožnost bo lahko vsak opravil, ker je dovolj spovednikov prijavljenih.

Narasčajski prapor ljublj. orlovskega okrožja.

Dva požara.

Pretekli petek zvečer je nenadoma izbruhnil ogenj pri posestniku Matiji Vidmar-Klobasaru v Senčurju pri Kranju. Plamen je v hipu objel skedenje in gospodarska poslopja ter je bila vsaka rešitev nemogoča, ker so bili skednji leseni ter kriti s slamo in do vrha založeni s slamo in s senom. Poleg tega je zgorelo — kar je še hujše — vse letošnje žito: ječmen, rž in pšenica, ki je bilo pravkar zmlačeno pa še ne pospravljeno v žitno shrambo. Škoda je ogromna, ker je posestniku poleg gospodarskih poslopij zgorel ves letošnji pridelok v klaji in žitu. V nevarnosti je bilo tudi hišno poslopje in hlev, pa so domači in okoliški gasilci požar po napornem delu omejili ter tako rešili, kar se je sploh rešiti dalo. Kdo je požar zanetil se ne ve; vsekakor pa je podnetila zlobna roka.

Dne 7. t. m. ob štirih popoldne je udarila strela v gospodarsko poslopje Florijana Krajnc na Kolobju pri St. Juriju ob juž. žel. Stavba je zgorela prav do tal z njo vred pa tudi v njej shranjeno žito in živinska krma. Od gorečega gospodarskega poslopja se je užgala hiša, ki je postala tudi žrtev požara. Ubogemu posestniku je zgorelo v hiši tudi še 10.000 Din. katerih ni mogel več rešiti. Zavarovalnina je seve malenkostna.

Poneverba pri fin. delegaciji v Zagrebu.

Pri zadnjem pregledovanju knjigovodstva in blagajne pri finančni delegaciji v Zagrebu so ugotovili, da sta uradnika Gorican in Krznarič v zadnjih par mesecih oškodovala državo za preko 300.000 Din. Toliko je do sedaj dokazano. Ker pa sumijo, da so se vršile poneverbe že delj časa in da dosegajo veliko večje zneske, je bila odredjena posebna komisija, ki bo pregledala celo knjigovodstvo in blagajne. Imenovana sta zahajala v druge družbe, igrala vlogo bogatih ljudi in eden si je celo nabavil dragocen avtomobil. Oba uradnika in pa slugo Cimpermana, ki je bil baje z njima v sporazumu in plačan kompanjon, so aretirali. Uvedena je obsežna preiskava.

Tragična smrt grobokopa.

Dne 8. avgusta t. l. je skopal 40 letni grobar Ivan Grlic iz Vač na farnem pokopališču jamo za nekega mrliča. Naslednji dan je šel ponovno na pokopališče, da odstrani iz jame vodo, ki se je radi naliva nabrala. Ker je bil božjasten, ga je baš v času, ko je praznil jamo, napadlo in vrlo v jamo, kjer je utonil. Siromak je drugim jamo kopal, pa sam v njej napravil žalosten konec. Naj v miru počival!

Izpred sodišča

»Priložim se — vse preveč ste mi dali,« tako se je odrezal mlad mlinarški pomočnik Matevž Beneditič iz Vopoli pri Jesenicah. Fant je, dasi še mlad že star in brčkone nepoboljšljiv grešnik, ki ga tudi kazni ne bodo več spreobrnil in ga spravile na pošteno pot življenja in dela. Bil je že osemkrat radi raznih tatvin in sleparij precej občutno kaznovan. Toda komaj so ga zadnjikrat spustili iz zapor, je menda že takoj drugi dan, ko je prišel domov na Jesenice zopet, kradel. Obiskal je na Savi Frančiško Markušek, katero je že od prej poznal in ji je odnesel 200 Din gotovine in si je napolnil žep s salamo, klobasami, sladkorjem in raznim pecivom. Toda kmalu so ga zalotili in zopet je prišel ta mladi nepridiprav pred stroge sodnike deželne sodišča ljubljanskega, kjer take nepoboljšljive postopaje in tatije, posebno v zadnjem času, prav pošteno zašijejo. Fant je kot star kaznjeneec, ki je napravil že dosti šole v raznih kaznilnicah, prvotno tatvino odločno tajil, končno pa je moral le kloniti pod silo dokazov. Po kratkem posvetovanju mu je poveljal predsednik, da so mu prisodili zopet dve leti ječe. Na vprašanje, če sprejme kazni, se je fant odrezal: »Ne, ne sprejmem te kazni! Ne rečem, da sem nedolžen, ampak preveč ste mi dali. Priložim se!« In čulo se je od ene strani: »Fant glej, da ne dobiš še več!« — Obenem pa se je oglašil tudi državni pravdnik ogorčen nad tako predrznostjo, in se je pritožil tudi on in sicer radi prenizko odmerjene kazni. In zaprla so se za fantom zopet težka vrata ječe in počakal bo, ne da bi se mu šlo to čakanje, katero je povzročil sam, v kazni, do druge obravnave, v preiskovalnem zaporu, če se ne bo še pravočasno premislil in kazni sprejel.

Zrebanje loterije Društvenega doma v Trbovljah se bliža. — Kupujte srečke!

Dnevne novice

★ **Umrli** je v Selnici ob Dravi dne 14. avgusta mizarjski mojster in posestnik Ivan Zorko, v starosti 54 let. Pokojni je pred nekaj dnevi padel z drevesa ter zadobil težke notranje poškodbe, katerim je podlegel. Bil je obče spoštovan mož, več let občinski odbornik in načelnik zadružne elektrarne. Blag mu spomin, rodbini pa naše sožalje!

★ **Umrli** je pri Sv. Urbanu pri Ptuj v petek zvečer tamošnji posestnik Franc Potočnik v 79. letu. Rajni je bil oče mariborskega g. frančiškanskega in mladinskega organizatorja p. Pavla. Bil je dobro znan po celi mariborski fari in pri sosednih kot dober katoličan, vzoren oče in skrben gospodar. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob poldevetih predpoldne. G. p. Pavlu naše sožalje!

★ **Umrli** je v petek zjutraj v Zirovnici na Gorenjskem posestnik in železniški upokojenec g. Franc Vovk, star komaj 37 let. Pokojni je Prešernovega rodu. Dolgotrajno težko bolezen je prenašal vdano. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob petih. N. v. m. p!

★ **Dviganje lokomotive** pri Lazah je od torka toliko napredovalo, da so jo predvčerajšnjim postavili pokonci. Delali so ponoči do polenajstih. Včeraj so pričeli dvigati sprednji del, ki je pod mostom, nakar podlože tir in danes zvečer upajo, da bo lokomotiva stala na progi. V petek so bili 4 delavci lahko ranjeni, enega so prepeljali v bolnico, vendar poškodba ni težka. Delo nadzorujejo inženirji.

★ **Na meščanski gospodinjski šoli** na Jeseenicah, Gorenjsko, se prične šolsko leto dne 1. septembra. Vpisovanje se bo vršilo 30. in 31. avgusta od 10—12. ure popoldne v upraviteljevi pisarni osnovne šole. Pojasnila na pismena vprašanja daje vodstvo šole.

★ **Mestna hranilnica** v Škofji Loki. Mestni občinski odbor v Škofji Loki, je na svoji seji dne 10. t. m. soglasno sklenil, ustanoviti v tem mestu novo regulativno hranilnico. V smislu predloženih vzornih pravil je mestna občina prevzela poleg splošnega poročstva tudi še posebno poročstvo za vloge in njihovo obrestovanje. Sočasno izvoljeni pripravljali odbor ima za sedaj nalogo izposlovati oblastveno potrjenje pravil in ukreniti vse potrebno za čimprejšnjo otvoritev zavoda, ki predvidoma prične z rednim poslovanjem najbrže že s 1. januarjem prihodnjega leta. Pozdravljamo škofovski občinski odbor, ki se zaveda svojih dolžnosti ter je s tem hvalevrednim sklepom dokazal, da se v resnici trudi ne le popraviti, kar se je doslej žal zamudilo, temveč povzdigniti splošni gospodarski napredek škofovškega mesta. Nova mestna hranilnica bo, kar je vsekakor pričakovati, pod spretim vodstvom uglednih in za blagor mesta vnetih mož ter strogim zakonitim nadzorstvom povsem vzorno poslovala in stalno napredovala tako, da bo brezdomno mnogo koristila mestu samemu in vsemu prebivalstvu.

★ **Imenik porotnikov III. porotnega zasedanja** v Novem mestu, ki se začne 30. avgusta t. l.: Franc Razpet, Glinca 35, Radeče; Franc Avsec, Bistrica 12, Mokronog; Ivan Rus, Hrib 26, Ribnica; Anton Brodnik, Kompolje 35, Vel. Lašče; Ivan Majcen, St. Janž, Radeče; Karl Zaplatar, Sv. Helena, Trebnje; Anton Andolšek, Boštanj 29, Radeče; Miha Kolbezen, Loka 33, Črnomelj; Jože Pezdirc, Otok 1, Metlika; Anton Papež, Fara 3, Kočevje; Anton Majzelj, St. Jernej 60, Kostanjevica; Anton Pelc, Ribnica 34; Ivan Kočevar, Kot 35, Črnomelj; Pavel Maurin, Gor. Podgora 9, Črnomelj; Leopold Grabrijan, Metlika 245; Anton Marinček, Župeča vas 19, Krško; Anton Poje, Preža 8, Kočevje; Ignacij Rangus, Radovlja 8, Mokronog; Josip Grbec ml., Metlika 136; Bernard Potokar, Vel. Česnjice 32, Višnja gora; Janez Stauduhar, Deskova vas 19, Črnomelj; Franc Pekolj, Brezje 4, Mo-

kronog; Janez Šteh, Malence 7, Kostanjevica; Franc Medle, Dol. Suhadol 7, Novo mesto; Ivan Cvar, Slatnik 3, Ribnica; Jožef Zajc, Znojile 6, Višnja gora; Ivan Zidar, Breže 4, Ribnica; Franc Kobal, Gabrijele 21, Mokronog; Jožef Verščaj, Črnomelj 70; Anton Matko, Zbure 15, Mokronog; Anton Ožura, Osilnica 5, Kočevje; Vinko Butkovič, Leskovec 51, Krško; Ignac Jeraj, Stehanja vas 1, Višnja gora; Anton Bizjak, Šalka vas, Kočevje; Mihael Mirtič, Dvor 8, Žužemberk; Gregor Koželj, Mokronog 32. — nadomestni porotniki: Miha Brulc, Smolenja vas 28; Ivan Ferlič ml., Novo mesto 235; Janez Mrvar, Borčevce; Franc Jaklič, Vel. Bučna vas 6; Anton Turk, Bršlin 19; Alojz Brudar, Ragovo; Jože Matko, Gotna vas 80; Gustav Murn, Novo mesto 41; Franc Penca, Gotna vas 48.

★ **Potres**. V četrtek 12. VIII. zvečer ob 9. uri 24 min. 40 sek. sta zabeležila seizmografa v zavodu za meteorologijo na univerzi potres lokalnega značaja v razdalji 10 km od Ljubljane. Po došli poročilih so potres čutili tudi v Ljubljani sami. Prosimo gospode poročevalce, da poročajo o potresu, ako so ga slučajno čutili.

★ **Opozorjamo** na današnji razglas glede romanja na Sv. Goro pri Gorici, ki ga objavljamo na 5. strani.

★ **Maturanti** in maturantke ljubljanskega državnega učiteljskega iz l. 1916. se sestanemo 18. avgusta ob 16. v restavraciji »Zvezda« v Ljubljani.

★ **Peddesetletnica**. Abiturienti moškega učiteljskega v Ljubljani iz l. 1876. obhajajo letos v četrtek dne 19. avgusta svojo pedesetletnico. Izmed 25 takratnih gojencev zadnjega letnika jih živi še 12, namreč: Fran Gabrček, Matija Hiti, Fran Jeglič, Ivan Kern, Janez Levec, Leopold Pančuh, Julij Sadnik, Anton Skubec, Viktor Šetina, Josip Topolovec, dr. Henrik Tuma in Božidar Valenta. Izmed njihovih nekdanjih profesorjev živi le še Viljem Linhart, poznejši šolski nadzornik za Štajersko. Sedaj biva v Gradcu. Na jubilejnim programu je med drugim sv. maša za dušnico za umrle sošolce ob 9. uri popoldne v trnovski župni cerkvi v Ljubljani, opoldne istega dne skupno kosilo v gostilni pri Mraku na Rimske cesti št. 4 v Ljubljani, potem pa izlet.

★ **Revež** je tisti, ki si ne zna pomagati. Ti bi kupil srečko Društvenega doma v Trbovljah, ker veš, da lahko zadeneš hišo, ki je vredna 50.000 Din, pa še drugih krasnih dobitkov je na razpolago, in sicer čez 400; pa ne veš, kje bi dobil srečko. Srečko lahko dobiš: Pri vseh orlovskih odsekih oziroma krožkih, pri vseh konsumih, pri č. g. kaplanih na Štajerskem, pri Prosvetni zvezi v Ljubljani in Mariboru; v Ljubljani pa še v Ljudskem domu, pri Ničmanu, v trafiki Union in v Gradišcu. Gotovo jo pa tudi dobiš, če jo naročiš od Loterijskega odbora Društveni dom Trbovlje. Ne odlašaj, 22. avgust je že blizu.

★ **Kje dobiš** srečke Društvenega doma v Trbovljah? Pri vseh orlovskih odsekih oziroma krožkih, pri Prosvetni zvezi v Ljubljani in Mariboru, pri č. g. kaplanih po Štajerskem, pri vseh podružničnih konsumnega društva, seveda tudi pri »Loterijskem odboru« Društveni dom Trbovlje.

★ **Najceneje kupiš** pri sledečih tvrdkah: pri Ničmanu, v vseh podružničnih I. del. konsumnega društva, v trafiki Union in v trafiki Gradišče. Tu dobiš vse po 10 Din od navadne rute do pohištva; celo enodružinsko hišo dobiš za 10 Din. Kako to? Zato, ker imajo omenjene tvrdke srečke »Loterije Društveni dom Trbovlje«.

★ **Zločin** stori samemu sebi oni, ki noče v ugodnem trenutku, ki se mu ponuja dobiti za 10 Din nov, štirisedežen avto, mladega ko-

nja, molzno kravo, radio-aparat, moško kolo, salonsko uro, obleke itd. Ni potreba v dosego navedenega nobenih težav, temveč zadostuje, da potom dopisnice, ki je naslovljena na »Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami«, naročiš srečko tamkajšnjega »Katol. prosvetnega društva«, ki v svoji bogati loteriji nudi možnost, da tudi ti kaj zadeneš od krasnih dobitkov, ki jih je 1000 v vrednosti 10.000 Din. Kdor naroči 10 srečk, dobi 3 srečke brezplačno, kdor pa naroči in razpeča 100 srečk, si zasluži 400 Din. Ne odlašaj z naročilom!

★ **Avto-zveza** Ziri—Škofja Loka začne redno voziti z avtobusi v nedeljo, dne 15. avgusta t. l. Iz Zirov odhaja ob štirih zjutraj ter se vrača ob 13. uri iz Škofje Loke v Ziri. V kratkem se bo otvorila dvojna zveza iz Zirov v Škofjo Loko in obratno. Opozorjamo na ugodno vožnjo vse tiste, ki se nameravajo udeležiti 29. t. m. cerkvenega koncerta v Zireh in žrebanja žirovske loterije, ki se bo vršilo istega dne v Zireh v cerkveni hiši pred novo župno cerkvijo. Ob pol dveh bodo litanije z blagoslovom, ob 4 popoldne žrebanje, ob 5 koncert, po koncertu razglasitev izida žrebanja.

★ **Iz uradnega lista**. Uradni list za ljubljansko in mariborsko oblast z dne 13. t. m. objavlja med drugim Uredbo o državnih strokovnih izpitih v resortu pravosodnega ministristva.

★ **Nov državljani**. V jugoslovansko državljansko zvezo je sprejet doseđani ruski državljani Zinovij L. Kajol, dnevnikař pri železniškem ravnanstvu v Mariboru, skupno z ženo in otrokoma.

★ **Zdravniška imenovanja**. Za okrajnega zdravstvenega referenta v Krškem je imenovan Drago Vidmar, okrožni zdravnik v Luki pri Zidanem mostu. — Za zdravnika volonterja sta imenovana: dr. Marija Mlakar, in dr. Mirko Kambič, oba v splošni bolnici v Ljubljani.

★ **Upokojitev prosvetnih nadzornikov**. Prosvetno ministristvo hoče v najkrajšem času upokojiti vse prosvetne nadzornike, ki so dovršili 35 službenih let.

★ **Iz veterinarske službe**. Za veterinarja pri temniškem okrajnem glavarstvu s sedežem v Varvarinu je imenovan dr. Franjo Jerina, veterinar v Laškem.

★ **Likvidacija preostalih pokrajinskih oddelkov**. Pravosodno ministristvo je sklenilo likvidirati oddelke za Hrvatsko in Slavonijo, za Banat, Bačko in Baranjo. Likvidira se tudi končnoveljavno oddelke pravosodnega ministristva v Zagrebu.

★ **Stanovanjska ustanova zagrebskega nadškofa**. Zagrebski arhitekt Hugo Ehrlich je izročil mestnemu stavbnemu uradu v Zagrebu načrte za veliko stanovanjsko hišo, ki jo bo zgradil nadškof dr. Bauer. Zgradba bo ena največjih in najlepših v Zagrebu in bo imela 143 malih in velikih stanovanj in 19 pisarn.

★ **Brodski tihotapska afera**. V tihotapski aferi v Brodu n. S., v kateri je bila država oškodovana za blizu dva milijona dinarjev, so aretirali doslej uradnika tamkajšnje tovarne za železniške vozove St. Zrnica, carinskega uradnika St. Šterka in zagrebskega trgovca Alberta Gaona. Včeraj so pa aretirali še brata Alberta Gaona — Cezarja Gaona.

★ **Zlatnike** v »Zlatorog« terpentinovem milu so našli dalje: Marija Brenčič, Ljubljana, Vegova ul. 2. Elica Dragar, Pesnica. Jakob Beznik, Slov. Javornik. Gospa Premoršak, Maribor, Razlagova ulica. Neža Žagar, Zelena jama pri Ljubljani. N. Kobal, Vila Radoslava, Bled. Amalija Rajh, Mrzlopole pri Planini. Pavla Baščelj, Smoldo pri Škofji Loki. Ivanka Potočnik, Sv. Lenart nad Škofjo Loko. Zdravka Habjan, Litija. Jožefa Švižaj, Trnovlje pri Celju. Marija Milhofer, Zagreb, Maksimirska cesta 80. Dr. Vladimir Skomerovski, Perušič. Terezija Kira-

sić, Karlovac. Gospod Lipnik, Sarajevo, Bolniška ul. 3. Andjela Živica, Potok pošta Popovača.

★ **Pri želodčnih in črevesnih težavah**, pomanjkanju teka, zaprtju, napenjanju, gorčici, pehanju, pomanjkanju spanja, glavobolu, nagljenju k bljuvanju, že 1—2 kozarca naravnega »Franz-Josef«-grenčice temeljito izčisti prebavila. Bolnišnice dokazujejo, da celo težko bolni radi segajo po Franz-Josef-vodi in da jim zelo dobro dela. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Patent »Lucifer«**, trajno sredstvo proti steniam, ščurkom in drugemu mrčesu prodaja Julij Zupan, Ljubljana, Sv. Petra 35. — Pošilja se tudi po pošti.

★ **Za rezervne častnike**. Na prošnjo osrednje uprave je g. minister za promet odobril, da imajo rezervni častniki, ki niso državni uradniki ali upokojenci, pravico trikrat na leto na 50% popust na državnih železnicah, ako se izkažejo z legitimacijo osrednje uprave Združenja in pri nakupu vozne karte ter v vlaku pokažejo društveno člansko karto in fotografijo. Brez članske karte in fotografije ter našega znaka ne veljajo legitimacije za vožnjo. Ako bi v teku časa kateri rezervni častnik, ki je prejel legitimacijo, postal državni uradnik ali upokojenec, mora vrniti legitimacijo pododboru Združenja. Te legitimacije se bodo dajale samo onim članom rezervnim častnikom, ki so poravnali vse članske pristojbine, naročnino za glasilo »Ratniški Glasnik« i. dr. Pozivajo se člani rezervni častniki, ki se žele poslužiti te ugodnosti, da jim preje pošljejo podpisane pododboru prijavo s sledečimi podatki: številka članske legitimacije, čin v vojski, civilni poklic, ime, začetna črka očetovega imena in priimek, točen naslov ter izjava, da je v celoti poravnal vse obveznosti napram Združenju in da je plačal za leto 1926. naročnino za »Ratniški Glasnik« v znesku 86 Din. Rezervni častniki pa, ki še niso člani Združenja, pa žele postati člani, naj se z dopisnico obrnejo do podpisane pododboru, da jim pošlje pristopne tiskovine. — Združenje rezervnih častnikov, pododbor Ljubljana.

★ **Brezalkoholna Produkcija**, Ljubljana, Poljanski nasip 10-I pošlje vsakemu naročniku »Slovenca« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj, ne bo Vam žal!

★ **Zahtevajte samo »Ides« črnilo** v korist »Jugoslovanske Matice«.

★ **Za društvene prireditve** potrebne okrasje, konfeti, serpentine, srečolov, šaljitvo pošlo, krožnike, pap. servijete itd., kupujte pri Iv. Bonač. Pri takojšnjem plačilu znaten popust.

Ljubljana

© **Sprevod orlovskega naraščaja** bo šel ob tričetrti na dve izpred Ljudskega doma v cerkev sv. Jožefa, kjer bodo litanije in blagoslovitev okrožnega naraščajnega prapora, od tod pa po Zrinskega ulici, Poljanski cesti, Mestnem trgu, Starem trgu čez šentjakovski most, po Trnovskem obrežju in po Švabičevi ulici v Nušakovo vojašnico, kjer bo na dvorišču nastop našega naraščaja in naših mladcev. Videli bomo nastopati mladce, tekmovalce za prvenstvo, kakor tudi tekmovalne vrste (po 12 mladcev in 12 naraščaja) za prehodni naraščajski prapor. Predan bo tudi prapor najboljši vrsti.

© **Truplo sedmošolca Ostermana**, ki je utonil pri kopanju v Tomačevem, so potegnili iz Save pri Zaprešiču pri Zagrebu. Pogreb bo danes ob 16.

K PLATNENI OBLEKI KUPITE PLATNENO OBUTEV

Moški 99° - ženski 65° -

Otroški 49° -

Bata

Za praznik.

Gotovo se ne godi samo meni tako, temveč vsem, ki živimo v občestvu cerkve, da se nam na praznike odpro pretajna vrata v naši duši, tako nenadoma in natihoma kakor pod rahlim sunkom zvezdnega vetra in noči, ki se je sprožil na obali onostranstva... in, stojimo na pragu novih presvetlih prostorov sveta, ki smo prej hodili mimo njih, kot da so temni, kot da se tam že končuje obzorje naše notranjosti in ni več molitvama poleta naprej. In nismo vedeli, da smo čuli na meji brezmejnih prostranstev in da se je naša noga vsak trenutek zadrževala ob sveta tla, posvečena od stopinj svetcev, ki so šli za Gospodom, zaznamovana z rožami od enega vrta do drugega, v katerih so svetle duše obiskale angela samote, da jih napoji iz keliha za dolgo pot in da jih objame... O, nismo vedeli, da otroci božji vedno prebivajo na meji in da ne morejo nikoli reči — kakor so rekli »otroci tega sveta« —: sedaj smo na koncu in naša pot je končana. Prišli smo do virov voda, kjer bomo polegili in kjer nam ne bo več treba razdreti sotorov. Ne bomo se spominjali nazaj — kakor senca čez dolino bo klo pozabljenje čez preteklost — srce nam ne bo več vznemirjeno utripalo pred novim neznanim, odpočili se bomo od naporov in se bomo čutili varne. Nismo vedeli, da čutijo otroci božji, kot da stojijo na meji, še tedaj, kadar jih sam Bog prevzema vase in jih vsrkava, še tedaj, kadar jih tesno tesneje prite-

guje nase in se mu ne morejo več izmakniti, ko jim je enkrat Njegova milost obudila zmogljivost, da so prestopili — za vse, ki Ga resnično ne iščejo — kakor začaran ris, pred katerim odrevenijo udje, da se onemogli umikamo kakor hromi, če se mu skušamo približati iz lastne moči.

★

Večkrat mislim, da bi napisal prelepo zgodbo vernega srca, kako od najzgodnejšega detinstva vrašča v življenje cerkve, ki mu je najprej vse vidno — otroško opaženo — na njej pomembno in religiozno zajemljivo, vsa njegova mala okolica v posteljici ob večerni molitvi, ob jaslicah in pred božjim grobom, spremenjena v pravilne vtise sveta, ki pa tvori z njim eno samo živo celoto, iz katere še ne moreš iztrgati enega vlakca. Še se spominim, kako se pozneje tolikokrat svet — ta živa celota — razpolovi, da nas muči in mori domotožje in da iščemo zasilne prehode od ene strani do druge ter se ne moremo potolažiti, ko puščamo za seboj kraje dela ali molitve — mislim na otroke, ki oboje prečudno združijo v igranje, kateremu se Bog nasmehne, ko ga obiščejo v večernih urah in so nam nerazumljivi... Tista mala okolica, prvo in daljno zažarevanje že v njih po svetem krstu delujoče skrivnosti, je kakor lahna risba vesoljstva, tako preprosta in še tako »neresnična«, a če imaš tenek posluš, boš iz tega stopicanja neobglenih nožic po dnu svetovja razbral tako čudovito, vanjo položeno

sanjo o vsem, kar se je Jezus nekoč pogovarjal z njim. On je vedel, da se je »vredno« — zdajle sem še le zapazil, kako grda je ta beseda na tem mestu, a mi jo na istem mestu rabimo neštetokrat — pogovarjati se z njimi, On, ki je gledal na dno vsem stvarim, a je bil vendar poln začudenja nad njimi, čeprav je bil Bog. Ta mala okolica otroka pa je oblivena od valov svetovja, ki se srebrno odbija od nje in jo odnaša vsedalej. Že tedaj pa so prazniki zanj stopnice, ki vodijo iz svetlobe v še močnejšo svetlobo, od katere je svet še lepši in vse še bolj njegov. Njegove ročice so polne cvetja v solncu.

★

Naši prazniki — hodim od enega do drugega in ko se vrnem, mi je, kot da se je naša zemlja med tem povečano spremenila in koderkoli hodim, se mi zdi, da ni ura bila v stolpu za drevjem onkraj naše vasi, temveč v večnosti, od koder jo slišim jasno kot skozi zvezdno noč, a vendar prečudno zasanjano, kot da je šel zvok skozi veliko tišino molilnice, kot da je zvok bil potdalen, kot da je v neizmernosti nekdo zamišljen udaril ob bron in spet sklonil glavo... Ne, še drugače se mi zdi, kot da si je večnost privzela obleke, glasove in barve te zemlje, ki po njej hodimo in, če praznika ni pod njenimi zvezdami, ostanemo ozki in temni, ko šumi pod našimi okni, ko delamo ali spimo, večnost sama, ko pljuska ob naše noge in nas obliva in nič ne čutimo, da bi morale imeti naše

kretnje, vse drugo resničnost in sijaj. Morda si dopovedujemo, kako smo zavrnjeni in da mora biti večnost lepa, a zelo daleč in si jo skušamo predstavljati in nič ne slutimo, da smo jo ustavili ob sebi in v sebi, ko je tekla skozi nas in merila z nami — kot da smo pečene ure — neizmernosti nas in sveta. In ostajamo ozki in temni in komaj korak moremo napraviti v sebi in v svet, ki je tik pred našimi očmi ves črno zaslonjen.

In spet je praznik danes — na ozadje življenja kakor žarka projekcija skritega, od časa do časa se javljajočega najlepšega v krščanski duši: prikazen Marije Vnebovzete, hiteče skozi sinjine k sinu Jezusu, spremljane od angelov, na svojih prsih nežno stiskajoče trudnost in upanje, radost in žalost onih, ki jih je morala zapustiti. O, in nebo tvoje ali mojega rojstnega kraja ni več navadno nebo: polnim skrite sreče se nam zdi, da vidimo na njegovem modrem dnu svetle sledove njenega poleta in da bomo morda zagledali še rob njenega plašča... In na prebelih oblakih se nam zdi, da leži zlati sijaj, ki je na njih ostal še od tistega davnega dneva, katerega sveti spomin praznujemo danes.

Ne zamudite ugod. prilike!

Hitite vsi k tvrdki »DOKO«, kjer Vas čaka sreča. Vsaki deseti odjemalec dobi 1 par čevljev brezplačno. — Poskusite svojo srečo!

Prešernova ulica šte. 9 — na dvorišču.

© Himen. Poročil se je včeraj g. mag. phar. Janez Kristan z gđco Nado Gostiša. Bilo srečno!

© Model spomenika padlim iz šentpeterske lare v Ljubljani je v sredo ogleda na razpolago od nedelje 15. do četrta 19. avgusta pri župnem uradu sv. Petra ob običajnih uradnih urah, od petka dalje pa v pisarni g. Zupančiča na Ahačjevi cesti 15. Vsi interesi se vabijo k ogledu.

© Umril je v magistratnih odgonskih zaporih v noči na 13. avgust 74 letni berač Jakob Ivec, nekdanji Amerikanec iz Suhe pri Črnomlju, zadet od srčne kapi. Pokopali so ga pri Sv. Križu. N. v m. p.!

© Knjižnica v Mladinskem domu na Kodeljevem v Ljubljani vladno prosi vse prijatelje mladine, da ji po možnosti darujejo kako knjigo ali že prečitane časopise. Marsikdo ima v podstrešju cele zaboje knjig. Stori bi človekoljubno delo, kdor bi daroval kak majhen dar. Knjižnica se je šele pred kratkim ustanovila ter je jako potrebna, zato se toplo priporočamo. — Vodstvo.

© Ljubljanski parki. V Ljubljani se parkom posveča vse premala pažnja in še oni zasajeni prostori, ki jih je imela Ljubljana še v času, ko je štela komaj 40.000 prebivalcev, se čimdalje bolj krčijo. Po parkih se zidajo razne barake, stojnice in, kar je pravi monstrum, celo javna stranišča. Največji ljubljanski park Tivoli bi se mogel razširiti do železnice in do Gosposvetske ceste, tako pa je mestna občina zagrešila nedopustno napako, da je dovolila uporabo kar štirih velikih kompleksov v druge svrhe. Ljubljanskemu velestanju bi lahko pravočasno preskrbela druge primernejše prostore, sedaj je že prepozno, enako ljubljanskemu Sokolu in Ateni. Tiste potujoče vrtljake in gugalnice pa bi lahko sploh odstranila iz mesta. V Zvezdi se je mogoče v lepem delu parka razšopirila kavarna, ki je posula prostor s peskom in ga zavarovala z ograjo. O usodi Tabora sploh ne govorim, to je bil eden največjih prestopkov občine, odvzeti celemu deset tisoč številčnemu mestnemu okraju edini skromni park. Sedaj nameravajo postaviti na kralja Petra trgu kar tri spomenike. Če se bo ta namera uresničila, ne bo Ljubljana prav nič pridobila, nego le izgubila in bo imela eno neokusnost več. Za en sam spomenik je prostor na tem trgu! Drugi naj se postavijo drugje, n. pr. na Pogačarjevem trgu, pred univerzo itd. Skoro vsi spomeniki v Ljubljani so skrajno zanemarljivi. Prešeren, Vodnik in Valvazor bi se z jokali nad oskrbovanjem njihovih spomenikov. Enako neurejena in neoskrbovana so druga šetališča, kakor Grad, Hrvatski trg, Mestni log in drugo. Dajte Ljubljani zelenja, luči in zraka!

© Mestna elektrarna naznanja vsem, ki hočejo dobivati tok iz mestnega električnega omrežja, da izvršuje hišne električne naprave samo elektrarna glasom § 5 veljavnih določil o dobivanju električnega toka iz ljubljanske mestne elektrarne.

© Razpis. Mestni magistrat ljubljanski razpisuje zgradbo železobetonskega mostiča čez potok Farjevec na Cesti v Črno vas. Podatki se dobe v mestnem gradbenem uradu, Lingar-

jeva ulica 1. Ponudbe je vložiti ravnotam do najpozneje 20. avgusta opoldne.

© Strelska tekma pri Tičku na gričku se vrši 14. in 15. avgusta. Krasni dobitki. Strelci se vabijo.

Danes k „Tičku na Gričku“. „STRELSKA TEKMA“.

Romanje na Sv. Goro pri Gorici.

bo 28. in 29. avgusta. Odpeljemo se iz Ljubljane v soboto 28. avgusta jutraj, da upamo na svezu z drugimi vlaki. V Trst pridemo ob 11.25, ostanemo v Trstu do 18.35, ko se odpeljemo s kolodvora sv. Andreja v Gorico. Zvečer pot na Sveto Goro. Na Sveti Gori ostanemo lahko celo dopoldne v nedeljo ali pa si lahko ogledamo Gorico. Odhod iz Gorice je ob 14.08 preko Gorenjske, tako da pridemo v Ljubljano ob 21.05. Če bo dovolj udeležencev, bomo skušali izposlovati, da odidemo iz Gorice šele pozno zvečer.

Dosodaj je priglasilo za romanje sprejemal župni urad na Vrhniki; od danes naprej pa sprejema priglasila tudi PROSVETNA ZVEZA V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA CESTA, in se ga udeležijo ne samo verniki iz vrhniške dekanije, ampak lahko tudi drugi. Vse prijave, ki so se izvršile pri župnem uradu na Vrhniki, veljajo tudi dalje. Za vožnjo po Italiji, stroške in potni list plača vsak priglašeneec 90 Din, tisti, ki so že plačali 10 Din, doplačajo še po 80 Din; vožnja od Ljubljane do Rakeka, Bohinjska Bistrica—nazaj do Rakeka, oziroma do Vrhnike, je polovična. Za druge proge prošnja še ni rešena. Na naših železnicah si bo vozni listek kupil vsak sam.

Prijave se sprejemajo samo do 22. avgusta, prijave, ki pridejo v ponedeljek 23. avgusta, nič ne veljajo. Vsak romar bo dobil izkaznico. Poseben vlak, ki je imel iti iz Ljubljane na Mali Šmarer, odpade; gremo vsi skupaj. Zato naj se Ljubljančani sedaj priglasijo!

Natančnejše podatke dobite v »Slovenec« med tednom.

Priglasite se takoj!

Maribor

© Duhovne vaje za učiteljice se bodo vršile v zavodu šolskih sester v Mariboru. Začetek bo v sredo 18. avgusta ob pol 9 zjutraj, sklep v soboto 21. avgusta ob pol 7 zjutraj. Prijave naj se pošljejo vodstvu zavoda šolskih sester, Maribor, Strossmayerjeva ulica 15.

© Umetniška razstava. Slikarji-umetniki: Cotič, Mežan in Pirnat so prosili mestni svet za dodelitev kazinske dvorane od 25. septembra do 10. oktobra. Mestni svet je dovolil dvorano proti dnevni odškodnini 100 Din. Zgoraj omenjeni umetniki bodo priredili razstavo svojih najnovejših del.

© Študijsko potovanje. Mestni stavbeni svetnik g. Albin Černe je nastopil dopust in se bo podal na študijsko potovanje v Nemčijo in Francijo.

© Zastopnik mariborskega župana ob priliki izleta pravnikov v Maribor. Kongres pravnikov se bo vršil v Ljubljani in ob tej priliki bodo napravili zborovalci izlet v Maribor. Pri sprejemu pravnikov v Maribor bo zastopal g. župana g. podžupan dr. Franjo Lipold.

© Na kratkem dopustu. Na kratek dopust se je podal g. vodja bolnice in okulistični primarij dr. Janko Dernovšek. V privatni praksi ga zastopa mestni zdravnik dr. A. Wankmüller. Na dopustu je tudi primarij za kirurgijo g. dr. Mirko Černič, katerega nadomešča v privatni praksi njegov asistent g. dr. Ramšak.

© Bivši ruski polkovnik prevoznik z avtomobilom. V Krčevini pri Mariboru ima majhno posestevce bivši ruski huzarski polkovnik Ivan Glebov. Glebov je prosil magistrat

za podelitev prevozne koncesije z osebnim avtomobilom. Mestni svet je polkovnikovi prošnji ugodil in Maribor bo imel eno autotakso več.

© Oddaja zidarskih del pri vili Langer. Vila Langer v Ljudskem vrtu je last mestne občine in se bo začela 1. septembra predelavati iz dosedanje gostilne v otroško zavetišče. Zidarska dela pri tej preureditvi je oddal mestni svet stavbeniku Slovincu Zivicu.

© Glede pravice do polovične vožnje, oz. legitimacije, ki jo v to svrhu dobe rezervni častniki, naj se vsak reflektant obrne po informacije na g. Jakoba Perhacca, Meljska cesta 3.

© Zopet dva nova mesarja na trgu. Tržni stojnici sta dovoljeni mesarjema Kos Ivanu iz Lajteršperga in Polegegu st.

© Konj se mu je splašil. V četrtek zvečer je stal pred mesnico mesarja Kličeka na Aleksandrovi cesti v mesarski voz uprežen mlad konj. Hlapec, ki bi naj pazil na žival, se je odstranil le za par trenutkov od voza in že se je konj splašil in zdiral v divjem diru po cesti proti Lajteršpergu. Voz se je preobrnil in ga je razjarjena žival popolnoma zdrobila in raznesla. K sreči se je konj ustavil ravno pred gručo igrajočih se otrok, sicer bi se bila zgodila strašna nesreča. Posestnik konja je ob nov mesarski voz, ki je bil precej vreden.

© Zamenjan naslov. Nedavno je dospel na mariborski kolodvor iz Kaire v Egiptu zaboj, na katerem je bilo samo ime naslovljenca Fr. Brence. Na kolodvoru uslužbeni železničar Fr. Brence se je polakomnil zaboje vsebine, izjavil enostavno, da je pošiljka njegova in zaboj odnesel. Doma je vzel iz njega obleko in ostale vrednostne stvari, ga napolnil s kamenjem ter ga odnesel nazaj na kolodvor z izjavo, da ga ne prevzame, ker je bilo v zaboji samo kamenje. Med tem časom pa je prispela iz Kaira lastnica zaboja Franja Brence, ki je 23 let služila v Egiptu ter iskala sedaj svoje stvari na kolodvoru. Dobila je takoj zaboj, poln kamenja. Na njeno prijavo je bil nepravil Brence aretiran: pri njem so našli še skoro vso ukradeno obleko.

© Znamenita »Grajska klet« je dobila zopet svoj prvotni slovesni značaj. Malo je bilo ljudi, ki so prihajali v Maribor, da ne bi poznali največje restavracije pod imenom »Grajska klet«, ki je začela v mestu kot svetovna znamenitost. Že po otvoritvi leta 1921 je zaslovela zlasti vsled svoje posebne originalnosti, kakor tudi radi največje izbire prvovrstnih vin in izborne kuhinje ne samo širom naše domovine, marveč je bila kot taka znana precej tudi inozemstvu. Skoro vsak posestnik Maribora, zlasti pa še občinstvo izdeležilo je nekako z zanimanjem posečalo ta lokal, ki je vsled svoje obsežnosti in udobnosti postal shajališče tujcev, zlasti pa družabni center domačinov. Toda kakor se je dober glas v kratkem času raznesel zelo daleč, je ravnotako začel jenjavati, ko je dobilo podjetje koncem 1923 novega restavratorja, kateremu je lastnik in ustanovitelj g. Gjuro Valjak restavracijo prodal. Pod novim restavratorjem je pričelo podjetje kmalu hirati, izostajali so najprej tujci, pozneje so zapuščali ta lokal redom tudi domačini, tako da je to prej tako cvetoče podjetje došlo do popolne polomije in je bilo naposled koncem leta 1925 celo za več mesecev zaprto brez vsakega obrata. Sedaj je »Grajsko klet« prevzel zopet nazaj prvotni lastnik in ustanovitelj g. Gjuro Valjak, ki je iz pokvarjenega podjetja odstranil tudi zadnje nedostatke. Restavracija bo odslej ponovno nudila vse najboljše kot v začetnih letih, za kar nam jamči strokovna zmožnost lastnika. S tem bo tudi končan bojko, izvajan od strani občinstva, in ni dvoma, da bo restavracija pod novim vodstvom zopet privabila v svoje udobne prostore mnogobrojne domačine, kakor tudi tujce, kar je v polni meri želeli, saj je ravno

Nepozablajte,
da je treba raztopiti
dobro, samodelujoče
pralno sredstvo „Persil“
v hladni vodi, ker je
tako uporabljen naj-
bolj učinkovit.

to podjetje posebno za tujski promet prava reprezentanca mesta.

© Tatvina platna. Mariborska policija je aretirala Josipa T., delavca v Mariborski tekstilni tvornici v Melju. Izmikal je platno ter ga dalje prodajal.

© Draga carina za novi mestni avtoškopilnik. O novo nabavljenem mestnem avtoškopilniku se je že veliko pisalo. Škopilnik je plačan, preizkušen in tudi prevzet od zastopnika mariborske občine. Da še ta škopilnik ne osrečuje mestnih ulic, je kriva carinarna. Carinarnica se je postavila na stališče, da ta avtoškopilnik ni nabava za splošno korist, ampak tovrstni avto, za katerega je treba plačati 100.000 Din uvozne carine. Radi te neznosno visoke carine se je občina pritožila na finančno ministrstvo in prosila carine prost uvoz avtoškopilnika. Finančno ministrstvo je prošnjo odbilo in se postavilo na isto stališče kakor mariborska carinarnica, namreč, da se mora plačati uvoznina 100.000 Din. Mestna občina je že naslovila svojo upravičeno pritožbo na državni svet, ki bo pa obravnaval zadevo bogzna kdaj. Gotovo je, da letos ta moderni avtoškopilnik ne bo hladil in čistil mariborskih ulic po zaslugi centralističnih šikan. Z raznimi pritožbami ima občina samo precejšnje stroške, ker za kako občno korist v Belgradu sploh nimajo smisla, ako gre za tisočake, ki bi se občinam čisto lahko prihranili.

© Pretep radi osminke vina. Gostilničar M. in podjetnik za cementna dela Č. sta stara prijatelja, ki sta že bogzna kolikrat skupaj pila v miru in zastonosti. V četrtek zvečer sta pila skupaj v keglarni pri Senekoviču in je gostilničar plačal cementarju osminko vino. Radi te osminke sta se na povratku iz keglarne na Pristanu sprla in se začela obmetavati z grdimi psovkami. V ljutosti kreganja je gostilničar sunil cementarja preko kolesa, katerega je ta peljal seboj, nakar se je razvil pretep med prijateljema, ki je zbral vse prebivalstvo iz Pristana okrog prijateljev, ki sta kričala, si trgala obleko in se klofotala radi ene osminke vina. Pretep je končala aretacija obeh, ki sta zvedela na policiji, da bosta imela radi osminke vina opravlja še pri sodišču.

BELO BLAGO
vseh vrst in kvalitet nuči
Oblačilnica za Slovenijo

Jeglič, škof:
Spomini iz Amerike.

5.
Gotovo boste želeli zvedeti, kako so Slovenci v Ameriki organizirani. Odgovorim, da so ameriške organizacije le verske in dobrodelne.
Verska organizacija za moše in fante je »Društvo sv. Imen«. Namen je pospeševati odločno cerkveno in krščansko življenje. Isti namen ima za ženske njihovo žensko in deklško društvo. Tudi Marijina kongregacija za dekleta je precej razširjena.
V Chicagi sem opravil sprejem za moše in za žene. Pri obredu se moše in žene izredno strogo, nekako s prisego zavežejo, da bodo natančno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti kot zakonski in starši. Nekako pretreslo me je v dno duše, ko sem dotični sprejem točno po obredniku opravljal. Vendar pa se mi je strogost zdela primerna. Le stroga zaveza podpira našo površnost in omahljivost, da v času skušnjav ne omagamo, ampak da zavedajoč se svoje strašne zaveze ne odstopimo, ampak odločno napnemo vse svoje moči in z božjo pomočjo zmagamo.
Povsod med Slovenci je razširjeno društvo »Jednotae«. Tudi to društvo zahteva dosledno krščansko življenje in prejem sv. zakramentov nekoč vsak mesec, drugod na vsako četrtletje, najmanj pa enkrat v letu. S tem društvom je združena dobrodelnost. Kdor

prispeva male zneske, dobi izdatno podporo ob času bolezni in ob času smrti. Te podpore pa ne dobi, kdor se ne izkaže, da je izpolnil svojo velikonočno dolžnost.

To društvo šteje sedaj 30 tisoč članov. Zadnje čase je močno napredovalo. Uspešno ga vodi navdušeni Slovenec in katoličan Grdina, Duhovni voditelj mu je župnik Oman v Clevelandu. Ima svoj odbor, ki ga volijo člani in ki ima večkrat razna posvetovanja v vseh društvenih zadevah. To društvo je dalo moč in zavezilo vpliv ameriških socialistov, ki so edino zato napredovali, ker takrat, ko so le-ti slepili naše ljudi, ni bilo nobene katoliške organizacije.

Posebno imenitna je splošna ameriška organizacija Kolumbovih viteзов. Ta je bolj tajna in naperjena proti sili bogomrskih prostozidarjev. Ima štiri stopnje; na četrti stopnji so samo preizkušeni katoličani. Sprejemni obred je tajen. Tudi duhovniki so člani tega društva. Sprejetih je precej slovenskih mož in mladeničev.

Štejejo par milijonov članov. Natančnega števila nisem mogel zvedeti. Med njimi so tudi najbolj ugledni in vplivni Amerikanci. Imajo odločne člane v najvišjih državnih službah. Odtod njihova velika moč. Ako se kaj zoper katoličane snuje, le ti kar mirno povedo svoje mnenje, ki se mora spoštovati, ker imajo za seboj toliko odločnih mož, ki bi o pravem času, posebno pri volitvah in pri raznih glasovanjih, mogoče nastopili in s svojim številom pomagali, da se nasprotno

krivične nakane izjalove. Imajo večkrat važne seje. Kar se sklene, se odločno in brez strahu izvrši.

Ti vitezi imajo lepo črno obleko, cilindar in meč. Pri procesiji ob času kongresa so bili mogočna častna straža. S potegnjenimi meči so skoraj nepremično stali na obeh straneh procesije.

Ko sem bil v Puebli, so se sprejema in cerkvene slovesnosti uradno udeležili. O povzdigovanju med sv. mašo so obstopili altar, potegnili meče, da je kar zavnelo in so z zamahnjenimi meči stali ves čas v znak, da so pripravljeni versko resnico, tudi skrivnost sv. Rešnjega Telesa braniti odločno, tudi s svojim življenjem. Ta nenavadni prizor me je kar pretresel.

Povpraševal sem po političnih in delavskih organizacijah, pa nisem mogel nič jasnega doznati. Zdi se mi, da na te organizacije cerkveni krogi ne vplivajo naravnost, ampak le v toliko, da vzgajajo zavedne katolike, ki naj v političnih in socialnih vprašanjih postopajo po svoji vesti, kakor vedo in znajo.

Kolikar sem mogel doznati, je delavsko vprašanje v Ameriki bistveno različno od našega. Zdi se mi, da se gre le za razmerje med delavci in delodajavci, kako bi se uredile delavske plače in uredil čas dela. Kakor sploh v Ameriki, je tudi tukaj vera in njen vpliv brez pomena.

Isto velja v politiki. V Ameriki sta dve mogočni stranki: republikanska in demokra-

tična. Ena drugo nadzorujeta in se borita za državno oblast. Slabosti in pomanjkljivosti znata obe spretno izrabiti. Volitve so navadno jako viharne in nemoralno podkupovanje se v veliki meri uporablja na obeh straneh. Škofje se v volitve ne vpletajo. Vsaka stranka ima dobre in slabe privrženke. Katoličani naj volijo po svoji vesti. Škofje so zadovoljni, da nobena stranka ne posega v vero in cerkveno življenje, marveč v zmislu konstitucije pusti raznim veroizpovedim, tudi katoliški, popolno prostost.

Ker zgodovinski razvoj tako stališče katoličanov v socialnem in političnem življenju zahteva, je pač primerno in bo ostalo, dokler ne zmaga kaka Cerkev sovražna struja in bi začela Cerkev v njenih pravicah in popolni svobodi omejevati; kar bi položaj in nastop škofov in katoličanov bitno izpremenilo.

DOLENJSKI TABOR
PROSVETNE ZVEZE!
29. avgusta bo
v Št. Vidu pri Stični
Društva, pošljite prijavne pole!

Celje

Na drž. realni gimnaziji bo vpisovanje v 1. razred dne 1. septembra od 8.—9. ure, nato pismeni in ustni sprejemni izpit. K vpisu mora učenec prinesiti: a) naznanilo osnovne šole, izdano za sprejem v srednjo šolo, b) krstni list. V 1. razred morejo vstopiti učenci, ki v koledarskem letu, v katerem se vpisujejo, dovrše 10—13 let. — 2. sept. od 8.—11. ure bo vpisovanje repetentov v 1. razred in učencev v 2.—8. razred ter sprejemni in dopolnilni izpiti za 2.—8. razred. — 3. sept. se bodo delile knjige iz Podpornega društva, in sicer za učence od 1.—4. razreda od 9.—12. ure, za višje razrede od 15.—17. ure. — 4. sept. ob 8. uri bo v Marijini cerkvi otvoritvena služba božja. Iz cerkve se podajo učenci v svoje razrede, da se jim razglasi urnik. — 5. sept. ob 8. uri bo v Marijini cerkvi redna služba božja. — 6. sept. ob 8. uri začne redni pouk. Oni učenci, ki imajo razredne izpite, naj vložijo na ravnateljstvo tozadevne prošnje do 23. avgusta. Prošnja se kolkje s 5 Din, za vsak predmet, iz katerega se polaga razredni izpit, se mora prilepiti kolek za 10 Din. Razredni in naknadni izpiti se začno dne 24. avgusta ob 8. uri.

Trbovlje

Meščanska šola. Kakor hitro smo podrežali javnim potem in vprašali, kaj leži krivda, da se v letu 1921 dovoljena meščanska šola še ni otvorila, že smo izvedeli, da so krivi lokalni faktorji. Ali je to občina, krajni šolski svet ali pa se gre tu za kaj drugega, bomo tudi izvedeli in lo garantiramo, da v kratkem.

Osebnosti. Bratovske skladnice zdravniških gosp. dr. Cizelj je odšel na štirinajstidnevni dopust. — Gosp. dr. Baumgartnerja je iz Belgrada dovoljeno na intervencijo bratovske skladnice še ordinirati do novega leta. — Ena izmed usmiljenk iz nove bolnice odide v prakso v Ljubljano, da se izveža z zdravljenjem z rentgenovimi žarki.

Gasilska društva Trbovlje in Vode vabita vse podpornice članov društva, da se udeležijo izleta v zdravilišče Rogaška Slatina dne 22. avgusta o priliki blagoslovitve nove gasilske zastave po milosti gosp. knezoškofu dr. Karlinu. Legitimacije za polovično vožnjo se dobe pri društvenih tajništvi.

Litija

Seznam porotnikov za leto 1927. je v občinski pisarni na vpogled ter se lahko vsakdo zoper ta seznam pritoži, ki misli, da spada vanj, oziroma da se ga iz seznama črta.

Sporočitev vojnega sporeda vojnim obvezancem se vrši v nedeljo dne 22. avgusta ob 6. uri zjutraj za občine Litija, Dole, Gradisce, Hotič, Kandrše, Konj, Kresnice, St. Lambert, Moravče, Polšnik, Šmartno, Trebeljevo, Vače in Velika vas na litijemskem polju. Na zbirališče morajo priti vsi vojni obvezanci, razven rezervnih častnikov ter onih, ki imajo v rokah dovoljenje, da so za vojno službo nesposobni ter invalidi, ki prejemajo penzijo. Živine in vozil ni treba pripeljati, pač pa morajo priti lastniki sami. Po našem mnenju bi lahko vojaška komanda to sporočitev drugače in boljše ukrenila, da bi potem pristojnih županov izvedla, kakor je bilo do sedaj v navadi, ne pa ogromno število obveznikov zbrati na en prostor, kjer bodo cel dan čakali morali, da pridejo posamezniki na vrsto. Pa še iz tako oddaljenih krajev in bodo poleg celnega dneva imeli še denarne izdatke. Prosimo zato naše poslance, da ukrepanje pri vojaških komandah potrebuje, da se ti vojni sporedi vrše kot so se do sedaj, pismenim potom po županstvih, če pa drugače ne gre, naj dotični vojni referent gre po občinah ter tam sporoči spored, ker vedno gre lažje v občino eden za več, kakor pa da morajo iz velike oddaljenosti priti vsi. Prosimo nujne odpomoci.

Drzen vlom. K našemu večeršnjemu poročilu o vlamu v prodajalno tukajšnjega del. konzumnega društva še dodajemo, da so vlomilci odnesli največ manufakturnega blaga, poleg drugih malenkosti za približno 50.000 Din. Policijski pes, katerega so pripeljali iz Ljubljane, je pridno na sledu vlomilcem ter je upati, da bodo kmalu v rokah pravice. Konzumno društvo ne trpi nobene škode, ker je bilo zoper vlom zavarovano.

Defekt v predilnici. Pri parnem stroju je pretekli teden počila vzmetna os, tako da so morali obratovanje za par dni popolnoma ustaviti. Te dni je bilo zopet popravljeno po montažnem mojstru g. Smidererju, ki je prišel nalašč iz dunajske centralne sme. Ta parni stroj je v obratovanju že od početka te tovarne od leta 1883. Ker je krivda na defektu pri podjetju, je ravnateljstvo delavstvu obljubilo polovične mezd za čas neobratovanja.

O priliki zadnjega velikega naliva je Sava tako narasla, da je Litiji zopet pretila katastrofa poplave. Manjkalo je le še pol metra, pa bi Sava dosegla višino poplave v letu 1923. Veliko škodo je napravila po poljih v občinah Kresnice, Hotič ter delno na litijemskem polju. Izvrstno se je obnesla oporna škarpa pri Cocliču, katero je pustilo zgraditi županstvo. Sedaj se je jasno videla zlobnost ali omejenost tistih, ki so to delo kritizirali. S to oporno škarpno se odbijajo valovi, tako da gre glavni val po sredi Save. V interesu litijskega trga, posebno pa litijskega polja bi bilo, da se prične čim prej z zasipanjem savskega obrežja, potem bi bile katastrofe vsled poplav izključene. Pa se bodo vzile eminentne važnosti tega projekta naši ljudje v Litiji, ki bodo zgolj iz strankarstva temu načrtu z vso silo nasprotovali, pa ne vidijo, da pljujejo v lastno škodo.

Novo mesto

Orlovski okrožni prireditelji. Kakor smo že poročali, se okrožna prireditev našega orlovskega okrožja ni mogla izvršiti v onem obsegu, kot je bilo nameravano, ker je bil cel dan dež. Zato se bo danes ponovil popoldanski del prireditve, ki se začne ob 1. uri s sprejemom v Kandiji, na kar bo odhod, slovesne litanije, po litanijah pa javna telovadba na župnijskem vrtu, ki je prirejen za telovadbišče. Po telovadbi bo prosta zabava.

Št. Jurij ob j. žel.

Nesreča. Pri mladih se je ponesrečila Ana Izabec, posestnica na Rinku. Stroj je zgrabil roko in jo popolnoma razmesaril. Aretaciji žeparjev. Dne 12. avg. se je posrečilo našim orožnikom zasesti dva nevarna žepna latova iz Zagreba. Ljudje so bili prav veseli nad tem dobrim lovom samo čudili so se, kako da se tako elegantna gospoda ukvarjata s takim nečednim poslom.

Povodenj. Nedeljsko deževje je povzročilo veliko škodo našim požarnim bramb. Veselien, ki bi se morala vršiti po cerkvenih slovesnostih, je bila onemogočena vsled strašnega naliva. Na Kalobju je plaz odnesel zopet več posestev v dolino.

Ptuj

Usoda slovenskega podjetja. Pred 20 leti je ustanovil v Ptuj podjetni g. Franc Čuček svojo tvrdko, ki se je tekom časa razvila v močeno in uspešno podjetje. Vsled splošne gospodarske krize je prišlo to vedno slovensko podjetje letos v težkoče in 1. junija je bilo prisiljeno napovedati konkurz. Na intervencijo slovenskih upnikov iz Ptuja je ptujsko sodišče odredilo najkrajši dražbeni rok — 14 dni — po katerem se mora vršiti razprodaja. Ptujski Nemci, ki imajo ves kapital v rokah, si manejo vesel roke, ker prihajajo za bogatelo v njihove roke stvari, ki predstavljajo ogromno vrednost. Na Strnišču, kjer je kupil gosp. Čuček leta 1921. barake avstrijskega taborišča, je bilo prodanih 6 barak po 1000 Din in vendar predstavlja vsaka najmanj desetkratno vrednost. Sedaj se bo vršila še dražba ostalih barak, v katerih stanuje še 60 rodbin raznih delavcev, beguncev itd., ki ne morejo dobiti drugega strehe. Ti ljudje se tresejo, da bodo morali sedaj proti jeseni na cesto. — Slovenci bi morali imeti malo več razumevanja za domača podjetja v krajih, kjer je nemški kapital tako močan, kot ravno v Ptuj.

Šoštanj

Spevoigra na našem odru. Prvič se bo vpriporila v nedeljo dne 22. in 29. avgusta na našem odru v hotelu »Union« ob treh popoldnih izredno zabavna igra: »Ribičeva hiša«, ki jo vsled zelo številnih pevskih vložkov lahko imenujemo opereto ali spevoigro. Razen tega se bo vpriporila še enako vesela štiridejanska igra: »Izgubljeni raj«, ki ima pa med najbolj smešnimi prizori tudi zelo veliko nepriljubljenega poduka. Nikomur ne bo žal, ki se bo odzval temu vabilu.

Danes mladina — jutri narod. Sledeč temu dr. Koroševemu izreku so naša katoliška mladinska društva priredila v nedeljo dne 8. t. m. posebno proslavo Otrokovnega dneva kot dopolnilo k Materinemu dnevu, ki je splošno tako zelo ugajal. Kakor bo vzgojen otrok — ta naš najdražji zaklad, takšna bo bodočnost naroda. A ta umetnost vseh umetnosti, vzgoja otrok, sloni pa zopet v glavni meri na naših materah, ki že itak podpirajo tri stebre pri hiši. Da bi lažje nosile te stebre, jim pa hočejo pomagati tri organizacije za otroke: Marijin vrt, orlovski naraščaj in mladi junaki. To so hotele staršem zlasti pa materam povedati desetero točke ter proslave: govor, deklamacije, štiri otroške igrice in pevске točke. Vkljub silnemu nallivu je prišlo vendar do 200 ljudi, ki so bili s prireditvijo zelo zadovoljni. Tako so zopet videli starši, kako vzgajajo naša katoliška društva otroke v nasprotju z onimi, ki jim je vera in neomadeževano življenje postranska reč.

Slov. Konjice.

Meščanska šola. Kakor vse kaže, se njena otvoritev za letošnje šolsko leto vkljub prizadevanju gotovih krogov ne bo uresničila. Ker so tu večina kmečki otroci, ki pa ob času poljskega dela še osnov. šol. pouka ne posejajo, tem manjši bi pa bil uspeh v meščanski šoli, je samo ob sebi umevno, da davkoplačevalci ne bi bili preveč pripravljeni žrtvovati tako ogromnih vsot. Sedanjí učni načrt ni čisto nič prikladen za kmetijskega ali obrtnega otroka. Imeti bi morala bolj praktične gospodarske nauke, kajti z napol študiranim svetom, katerega je sram vsako navadno delo, ni našemu ljudstvu nič pomagano. Država pa že sedaj razglasa, da ne sprejme za enkrat nobenega novince v službo. V okolici Konjice je dovolj meščanskih šol, za tiste otroke, ki se hočejo posvetiti višji izobrazbi. Bolj potrebna kot mešč. šola bi bila napeljava elektrike, da ne bi tavalji pri večernem vlamu v egiptovski temi.

Državna cesta. Zadnji nalivi so komaj pred kratkim za silo posuto cesto močno razjedli. Na vseh krajih kaže globline, ki posebno ob deževnem vremenu napolnjene z vodo vsled mimo drvečih avtomobilov škrope pasante do vrha. Ob suhem vremenu oblake prahu požirajo, ob grdem imeti madeže na obleki, je malo preveč.

Bled pleše ...

Otok bleški — kinč nebeški! Kakor smaragd v pristanu leži zeleno jezero med visokimi gorami, stari grad brižinskih škofov pa mu stoji ob strani na straži Kaj čuda, da si je naš Prešeren izbral tudi ta biser naših gor za pozornico svojega staroslovenskega eposa! Odkar imamo narodno državo, se razvija ta prelepi kos naše slovenske zemlje vedno bolj v internacionalno kopaljšče.

Sicer prevladujejo poleg Slovencev še vedno Belgijanci in pripadniki izvoljenega ljudstva, toda »podoba rajca« izjaja svojo privlačno moč tudi na tu- in inozemske politike in diplomate.

Središče življenja je seveda velika kavarna pri hotelu »Toplice«. Nabito polno, posebno v večernih urah. Jazz-band z znanim humoristom Zoržom (na Bledu gostom na ljubo: Djure). Izbrana publika se od popoldne pa do pozno v noč posveča prav intenzivno in vztrajno modernim plesom. Mlado in staro. Pamejno in neumno. Vse se vrti. Konvulzivno seveda, kakor to predpisuje plesna umetnost, ki sta si jo Amerika in Evropa izposodili od zamorcev...

Celo naše in tuje diplomate je zapustila v vsesplošni zabavi njihova rezerviranost. Javno in privatno, manj ali bolj diskretno si tudi oni privoščijo v plesu oddiha po intenzivnem delu.

Bled pleše, Jugoslavija pleše, Evropa pleše! Kje pleše? — Na vulkanu!

Kam pleše? — V brezno!

Zakaj pleše? — Ker se ne zaveda degeneracije svoje kulture, ker ne vidi, da se stavba današnjega reda človeške družbe majo v temeljih!

Kako more plesati Bled, poletno središče Jugoslavije? — Zato, ker je naša država na znotraj v najlepšem redu, ker sta uradnik in kmet v naravnost sijajnih gospodarskih razmerah; zato, ker ima naša država danes na zunanaj tako krasno in sijajno pozicijo, kakor še nikoli ne! Zato, ker se ji je »posrečilo«, skleniti z Mussofinijem nettunsko konvencije, zato ker vpliv Italije v Dalmaciji in Albaniji raste vedno bolj, zato ker je Grška zaladrala popolnoma v italijanske vode, zato ker Bolgarska organizira komiteke upade k nam in uspeva s svojo delavno propagando, da nas v svetu vrh tega še diskreditira, češ da smo mi napadalci; zato, ker nam zabranjuje idiotizem, da se ne naslonimo

na Rusijo, ki že zdavnaj ni več komunistična v prvotnem smislu in ki so jo že zdavnaj pripoznale skoro vse velike sile...

Evropa pleše, Bled pleše! Jazz-band tuli in Gjure uganja svoje burke! Ročni in duševni proletarijat v Jugoslaviji obupava, v zunanji politiki smo naravnost skrahirani, toda — Bled pleše!

Stari slvi ožak Triglav pa mirno in resno gleda s svojih solnčnih višav daleč dol v blejsko dolino na plešočo in vrtločo se maso, in zdi se mu tako strašno, strašno majhna... Domovina, nad kjo čuva že tisoče let — v nevarnosti! In Bled pleše! Pa se pripode megle okoli častiljivega gorskega velikana: z jezminj zamahom jih odpoči stari, ker zdi se mu, da slabo vidi tja dol. Toda vseeno ista slika — Bled pleše! Čudno, žalostne misli roje po glavi staremu našemu Triglavu... nemo se zagrne v gosto kopreno oblakov in po razoznanih licih mu drse debele solze... In Bled — pleše...! R.

Koroško

Iz koroške prakse. »Kor. Slovence« poroča: Pritožna komisija se je bavila s pritožbo glede odpusta železniških uslužbencev in smatrala za potrebno, da se zaslišajo prizadeži in sicer eden od delavcev, ki so nastop službe zabranili in eden od direktorje v Beljaku. Zaslišanje je bilo določeno na 30. julij. Dne 27. julija je bilo izdano vabilo od urada deželne vlade. Železniška direkcija in nasprotni delavci sta dobila pravočasno vabilo. Slovincu pa je bilo vabilo dostavljeno po pismenosti dan pozneje. Še bolj čudno pa je to, da govorijo nemčurji z gotovostjo, da ne bo nihče od Slovencev sprejet v zopetno službovanje, ampak se jih bo nekaj dalo v pokoj, drugim se pa vrnejo deleži, katere so nekdanj vplačali v penzijski fond. — Nemčurji so najbrže dobro poučeni. Koroška praksa nasproti Slovincem se še ni prav nič izpremenila.

Dopisi

V št. lju pri Mariboru je padel pri obranjanju sliv z drevesa 37letni posestnik Ivan Dobaj. Zadobil je tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnico.

V Cirkovcih so pred par dnevi 4 Orjunaši napadli nekega vojaka, ki se je nahajal doma na dopustu ter se zvečer mirno sprehajal po vasi. Suroveži so vojaka težko poškodovali, tako, da so ga morali domačini še v isti noči prepeljati v bolnico v Ptuj. Napadalci so aretirani ter se boč morali zagovarjati pred sodiščem.

Ježica. Pevski odsek Kat. prosvetnega društva na Ježici priredi v nedeljo dne 22. avgusta t. l. ob pol 4 popoldne v Kat. društvenem domu pevski koncert. Na programu so mešani, moški zbori in solo-spevi s spremljevanjem klavirja. Opozarjamo na to vse prijatelje lepega petja, ker obeta biti ta prireditev prva med tovrstnimi, ki so se vršile na Ježici, zlasti ker je zbor v rokah večvega in agilnega pevovodje g. L. Novaka. Čas je prikladen tudi za okoličane.

Kalobje (pri Sv. Jurju ob juž. žel.). Dne 11. t. m. se je pri nas ponesrečil bolj slabomai hlapec haloškega župana. Pri mlatvi je vrgl nazadnje šop klasja tako neprevidno, da ga je pograbil stroj za levo roko in mu jo razmesaril. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

Iz Radeč pri Zidanem mostu. Tudi nam niso prizanesli veliki nalivi in poplave zadnjih dni. Kako lepo vreme je bilo še v soboto popoldne — ali popoldne? Ob 4 se je stemnilo nebo in v nekaj trenutkih je lilo kot iz škefa, pomešano s točo. Lilo je vso noč, nedelja je bila še huja. Potok Zapota je naraščal in dosegel 2 m nad normalo. Strašna pa je bila noč od nedelje do ponedeljka. Šumenje Zapote in bobnenje kamenja, ki ga je valila s seboj, je bilo strašno. Odnoslo nam je tudi dva lesena mostova. Razrušilo je največji jež pri Ravnikarju, kar ima velike posledice. Obrat v električni centrali stoji in mesto bi bilo brez električne razsvetljave, dasi se ni priključilo tovarni usuja, ki ima lastno elektriko (potom parnega stroja). Obrat v 5 minih in žagi tudi stoji. Škoda je ogromna. Nihče ni mislil, da bo prej tako pohlevna Zapota narasla v tako grozen hudournik, in bi odnesel toliko rodovitne zemlje, podkopala ceste in dr. Da, zares! Niti najstarejši Radečani ne pomnijo takih nalivov, ki so bili te dni.

Cerkveni vestnik

V Križankah ima danes zvečer ob 6. uri ondotna Moška Marijina družba slovesen shod. Želi se polnoštevilna udeležba.

Orel

TEKMA ZA PRVENSTVO MLADCEV.

Na prijetnem letnem telovadišču Orla Krakovo-Trnovo so se sinoči pomerili naši mladi v tekmi za prvenstvo. Bili so iz ljubljanskih in okoliških odsekov, sami krepki, zagoreli in strumni fantje. Njih samozvestno nastopanje je kazalo, da je odprta tem fantom še široka telovadna bodočnost, da bodo to še kdaj mednarodni borci. Večinoma so pokazali lepo sposobnost in orodnih vajah, lastne proste vaje nekaterih so pa celo presenetile, toliko originalnosti in elegancije je bilo v njih. Prvo mesto je dosegel br. Vinko Kopač, znanec že od lani, ko si je pridobil drugo mesto, drugo mesto pa ima sedaj br. Anton Ramovš z Ježice, znamenje, da tudi ljubljanske okolice ni kar si bodi, da moramo tudi nanjo računati.

Našim mladcem želimo še mnogo uspehov, naši prijatelji in somišljeniki pa naj pomnijo, da je v mladini naša bodočnost; kakršna je mladina, takšna bo bodočnost. Jutri je nastop več naraščajskih enot. Ob pol 2 je zbirališče pred Ljudskim domom, ob 2 litanije in blagoslovitev prapora v cerkvi sv. Jožefa (kumuje ga. Langusova), po blagoslovitvi sprevod po mestu. Ob pol 4 pa bo v Nuškovi vojašnici v Trnovem telovadni nastop, pri katerem bo predan okrožni prapor onemu naraščaju, ki bo pri dopoldanskih tekmah najboljši. (Tekma se vrši ob 7 na letnem telovadišču v Trnovem.)

Upamo, da bodo naši mali storili svojo dolžnost, zato storimo tudi mi svojo in pridimo na to prireditev.

Tvrdka F. Meršol nasl. se nahaja sedaj WOLFOVA ULICA št. 5.

Priporočila veliko zalogo ženskih ročnih del, vseh vrst volne, svile, D. M. C. preje in bombaža, rokavice, nogavice, pletenine, čipke in vezanice. Predtiskanje ročnih del.

Ustanov. 1887,

Ustanov. 1887.

I. Ogrin:

Tovarišu v spomin.

Skoro neopaženo nas je za vedno zapustil ter se preselil v večnost Viljem Treo, stavbenik v Ljubljani, osnovatelj in imejitelj stavbene tvrdke Viljem Treo.

Viljem Treo je bil svojčas tako slaven in podjeten mojster in je v Ljubljani pa tudi na deželi zgradil precej impozantnih zgradb, da je prav, če se ga s par vrsticami ob njegovem grobu spomnimo.

Oče Viljema Treo je došel kot mali dečko z italijanskimi zidarji v naše kraje ter je polagoma postal ugleden zidarski mojster v Ljubljani. Rodom so Treoti iz okolice Tolmezzo v Benečiji. Ker so pri nas tedaj delali z uspehom večina le italijanski zidarji, se je stari Treo v naših krajih uveljavil. Svojega sina pokojnega Viljema pa je dal študirat v Nemčiji v stavbeno tehnično šolo, podobno kot je n. pr. pri nas srednja tehniška šola.

Dobro podkovan v svoji stroki, je vstopil l. 1872 v službo k tedaj osnujoči se kranjski stavbeni družbi ter postal njen tehnični vodja. Kranjska stavbena družba je v tej dobi zgradila nebroj večjih zgradb, med njimi skoro vse hiše, ki so se postavile med sedanjo Jadransko-podonavsko banko in Narodnim gledališčem.

L. 1892 je postal samostojen mojster in si zgradil veliko lastno hišo na Gosposvetki cesti nasproti Luteranske cerkve. Kot imejitelj stavbene tvrdke Viljem Treo je potem deloval preko 30 let. Med tem časom je zgradil zopet velika dela, deloma po svojih deloma po drugih načrtih. Med znanimi zgradbami naj omenim Deželni dvorec, sedaj vseučilišče, Deželni muzej, Ljudsko posojilnico, hotel Union, vse Grupove hiše, cerkev na Viču in Rakovniku in še polno drugih velikih zgradb.

Viljema Treo so smatrali v splošnem za najsolidnejšega stavbenega mojstra tedanje dobe. Zaposloval je zelo dobro. Polirji, zidarji, obrtniki so ga splošno priznavali kot najboljšega plačnika, ki je vedno vse plačeval brez odbitkov.

Imel je v resnici vzorno urejeno stavbeno obrt. Od sinov sta dva, ki sta se tudi posvetila stavbarstvu. Roman, kot naslednik tvrdke Treo, je pred par leti umrl, Alfons pa živi kot arhitekt v Harisburgu v Severni Ameriki. Zadnji je imejitelj zelo obsežne stavbene tvrdke ter je že nad 15 let v Ameriki.

Razmere v stavbarstvu v naših krajih so bile ob času delovanja pokojnega Viljema Treo dokaj drugačne kot dandanes. Kar se je zidalo vsaj bolj navadnih zgradb, te je stavbenik vedno tudi sam projektiral v vseh detajlih, kar danes vrše že po večini inženjerji in drugi stavbeni tehniki. Zato je pokojni Viljem Treo ustvaril tudi marsikako duševno tehnično delo. Posebno je omeniti tu pročelje hiš, vse v renesančnem slogu. Pa tudi kot dobremu gospodarju, ki je skoro z nič začel ter ustvaril veliko podjetje in ga vzorno vodil, mu gredo zasluge.

Po mišljenju je bil Viljem Treo prilagodljiv se našim razmeram, Nemec ali kakor so jih imenovali »Kranjčec«. Žena, ki mu je že davno umrla, je bila Slovenka.

Mož je doživel kljub veliki zaposlenosti starost 82 let ter je v svojem poklicu deloval okrog 60 let. Z njim je bila združena precejšnja tradicija naših domačih stavbenih razmer, zato mu ohranimo blag spomin.

Knjige in revije

»Čas«. Izšel je 6. in zadnji zvezek 20. letnika te naše odlične znanstvene revije. Vsebinske je vseskozi aktualna in stoji na višini, kakor smo jo v »Času« vajeni. Splošno bodo zanimali posebno članki iz kulturnega življenja: dr. F. Cibelej o modernem mladinoslovju, dr. A. Ušeničnik o Vebrovi »Estetiki« in dr. J. Debevčev o Cankarjevih zbranih spisih. Celotna vsebina je sledeča: I. Razprave: Dr. L. E. Kristus Krajič, dr. Fr. Vodopivec: O načelu novega občinskega reda. — II. Iz kulturnega življenja: dr. F. Cibelej: Iz modernega mladinoslovja; A. U. Veber: Estetika; dr. J. Debevčev: Ivana Cankarja zbrani spisi; dr. Balduin Sava: Abramci: Poetovio; S. Kranjec: Jovanović Slobodan: Vlada Obrenovića, knjiga I. (1868.—1878.); I. G. + Dr. Fran Detela. — Zvezek je dodejano »Kazalo k XX. letniku »Časa«. Uredništvo naznanja, da bo »Čas« počeni z 20. oktobrom 1926, izhajal redno vsak drugi mesec. Narodna lista ostane dosedanja: 60 Din letno, za dijake 40 Din (najmanj 10 iztisov pod skupnim naslovom). Naroča se pri uravi v Ljubljani, Jugoslov. tiskarna, kolportažni oddelek. — »Leonovi družbi« gre neveljavna zasluga, da nam za tako nizko ceno vzdržuje znanstveno revijo prve vrste. Kdor hoče imeti pregled nad našim znanstvenim gibanjem, kdor hoče vedeti za sodbo resnih, temeljitih znanstvenikov o vseh važnejših znanstvenih in kulturnih pojavih sedanjega časa doma in v svetu, ne more biti brez »Časa«.

PODvodno TURBINO

je iznašel Dunajčan Süß. Ta obstoja iz nekakega lijaka, ki je z ozkim koncem obrnjen proti vodnemu toku. Kolo se suče po vplivu zunanega toka, ki deluje na kolo slično kot sesalnik. Trenotno delajo na Dunaju s to vodno turbino poizkuse in imajo mnogo upanja od nje. Če se iznajdba izkaže praktično, bo to velikanskega pomena, ki se sedaj niti presoditi ne da. Posebno mesto Dunaj bi na mah obogatelo, ako bi na tak cenen način moglo izrabiti vodne moči Donave. Vodne naprave bodočnosti bi bile vse enostavnejše in pred vsem pa ceneje.

Zanimivosti

DOTA PO TELESNI TEŽI

Nekdo, ki je Kitajsko prepotoval in se pred kratkim vrnil, je pripovedoval, da je nekje nevesta na poročni dan od svojega očeta prejela poleg precejšnje vsote denarja tudi čaj in sicer toliko, kolikor je sama tehtala. Ta slučaj odmerjanja dote pa ni osamljen.

Ko se je pred par leti neki pariški trgovec z milom poročil z lepo hčerko bogatega tovarnarja mila, je dobil za doto lepo vilo, a povrh pa še najfinejša toaletnega mila in sicer toliko, kolikor je nevesta tehtala. In do bri tast je celo obljubil, da bo na vsako ob letnico poročnega dne odmeril zopet toliko mila, kolikor bo hčerka vsakokrat tehtala.

V premogovnem revirju Yorkshire na Angleskem je neki trgovec z premogom dal svoji hčerki doto v premoğu in sicer za vsak funt (malo manj kot pol kilograma) njene teže eno tondo premoga. Ker je tehtala 128 funtov, je dobil ženin dvanaest vagonov premoga kot ženino doto.

Neki brazilski naseljenec je objavil v javnosti, da da onemu, ki poroči njegovo hčer, za vsak funt njene teže deset kubičnih metrov najlepšega že obdelanega lesa. Kmalu se je oglasil nekdo, ki je bil pripravljen vzeti njegovo hčer in les. Ker pa si je oče izgovoril leto dni preizkušnje, je mladi zaročenec na vse načine poskušal nevesto kolikor mogoče s sladkarijami zrediti, da bi bila na dan poroke čim težja.

V začetku tega stoletja se je v nekem kraju Nemčije dogodilo to-le: Bogat posestnik je dal napraviti veliko tehnično in v eno skledo se je na dan poroke vsedla njegova hčer, v drugo je pa nasul srebrnega denarja, dokler se ni jezik tehnične zamajal. Ker je nevesta tehtala 155 funtov, je mladi ženin poleg neveste prejel nad desetisoč mark.

Bolj »kratko« pa je vlekel neki čevljar-ski pomočnik, ki je škilil za hčerjo svojega mojstra. Tudi ta je odnesel doto po teži in sicer najboljših podplatov. Ker pa je bila nevesta suha kot »koruzno strašilo«, je ženin dobil usnja le toliko, da mu ga ravnopravni par tednov zakonskega življenja ni bilo treba kupovati.

Najbolj originalno pa je napravil neki svečar v Rotterdamu na Holandskem, ki je svoji hčeri dal za vsak funt njene teže eno vročeno svečo kot doto. Če sta imela dosti »razsvetljave« za celo njuno življenje, poročilo ne pove.

ZELVA MODNA ŽIVAL.

Najnovejša v Londonu je sedaj to, da moraš imeti svojo želvo, ako hočeš biti modern. Kdor jo še nima, hiti k trgovcu z živalmi, da si jo nabavi. Najmanjše stanejo samo par šilingov, ako pa imamo dosti denarja, si kupimo lahko pravega velikanca, katero pa moremo držati le v vrtu. Male pa so zado voljne, da jim vržemo le nekaj solate. Kroš-njariji jih ponujajo po hišah in baje jih je iz Grčije in drugih krajev ob Sredozemskem morju velike množine vseh velikosti na potu v Anglijo.

DOBER TEK.

Raziskovalec Afrike Cameran pripoveduje, da so v osrednji Afriki posušene mraviše najbolj zaželeni jed in domačini s tem tudi trgujejo. Uživajo jih z neko močnatno juho.

Ob jezeru Nyassa se ob gotovih časih pojavijo žuželke, Kungo imenovane, katere včasih zatemeje sonce, ker rojijo od vodne gladine pa visoko gori v zrak. Kadar gre človek skozi tak mušičji oblak, si mora glavo zakriti. Domačini pa jih lovijo ter delajo iz njih — potice. Dva prsta debelo pecivo v velikosti kroznika je znotraj črno in ima sličen okus kot kaviar. Kdor ni tej »slastičici« od otroških let privajen, jo ne prenese in tudi ne poželi.

URA BREZ KAZALCEV IN ŠTEVILK.

Moderni promet zahteva pred vsem natančen čas in način, čas v trenutku ugotoviti. Posebno je to potrebno po velemlstih, n. pr. v Londonu, na podzemeljski železnici ko vsake pol minute vozi vlak. Že več poskusov v tej zadevi je bilo tu in tam, a brez posebnega uspeha. Tako so rimske številke nadomestili z debelimi črtami, a vseeno je potrebno na tako uro natančno pogledati, da se ugotovi čas. V zadnjem času pa so po kolodvorih angleških železnic vpeljali zanimiv poizkus z urami, na katerih sta dve tabli na mestu kazalcev in števil. Na levi kaže taka ura številke ure, na desni pa minute. Menjava od minute do minute se vrši električnim potom.

GRAFOLOGIJA.

Dandanes je končnoveljavno dognano, da med pisavo in značajem človeka obstoja neka skupnost. Izza prvega početka grafologične vede pa pripovedujejo neko zabavno dogodo-bo. K nekemu takrat zelo znanemu grafologu je prišla neka dama, s katero je bil on dobro znan. Prinesla je seboj kos papirja, popisane ga z otroško pisavo ter ga prosila, naj ji črte razloži. Nekaj časa grafolog opazuje razne kljuke in čake ter vpraša, je li to pisal njen sinček, kar je dama zanikala. »Dobro«, pravi učejak, »potem lahko tembolj odkrito govorim. Pisec teh vrstic je karakterni po-polnomha skvarjen, niti iskric razvojnega razuma nima. Niti najmanjše upanje ne ob-stoja, da bi iz nje kdaj kaj postalo.«

Smeje mu je nato dama priznala, da si je ta kos papirja pridobila na zvit način in ga je grafolog sam pisal v svojih šolskih letih. Sod-bo je toraj izrekel nad svojo lastno pisavo.

K BELI OBLEKI
KUPITE BELO OBUTEV

Moški 99° - ženski 65° -
Otroški 49° -

Bata

KITAJSKI PREGOVORI

Bolje ne biti, nego nič biti.
Denar je dober sluga, a nevaren gospod.
Mož misli da ve vse, toda žena ve bolje.
Vsakdo bi rad dolgo živel, a nikdo star postal.

Stolpe merimo po njih senci, velikaše po njih zavistnežih.

Nikdar ne izdajaj denarja, dokler ga nimaš.

Kdor svojih nazorov ne menja, je ali zelo moder ali pa zelo neumen.

En dan žalosti je daljši nego en mesec veselja.

Dvoje dobrih ljudi je: eden je mrtev, drugi še ni rojen.

Pametni ljudje morajo dostikrat biti sluge lepcev.

Človek ceni navrhek skoro višje nego to, kar je kupil.

Od desetih žensk jih je devet ljubosumnih.

Hvaliti je težko, grajati lahko.

Kdor sam nima nič opraviti, napravi drugim največ dela.

Ako hočeš vedeti za pot, vprašaj one, ki so po njej hodili.

Najbolje zaprta vrata so ona, katera lahko pustimo odprta.

Modri prevdari, predno govori, tepec govori ter potem prevdarja, kaj je govoril.

Kar slišiš, je dvomljivo, kar vidiš je gotovo.

Ljudstvo pridobiti se pravi državo pridobiti.

Lepe služkinje ogrožajo družinsko srečo. Veliki možje iščejo sveta, mali menijo, da ga ne potrebujejo.

Bodi počasen z obljubami, hiter z dejanji.

Ženski svet

VISOKA ŠOLA ZA MATERE.

Socialno in vzgojno delo zahteva dve skupini žensk: uradnice in voditeljice. Višja mesta bodo prevzele ženske, ki gredo preko povprečnosti za novimi cilji, po novih potih. Treba je tudi učnih moči za pedagoška vzgajališča, za ženske šole itd. Tako nalogo si je na-dela v Berlinu akademija za socialno in pe-dagoško žensko delo, ki je nastala ob ude-ležbi poklicnih organizacij socialno in peda-goško delovnih žensk in ob sodelovanju višjih deklinskih strokovnih šol. Merodajna je bila želja in potreba, da ženske same znanstveno raziskujejo in obravnavajo socialna in social-nopedagoška vprašanja. Zraven pride še na-men posebne vrste: materinski tečaj. Doslej so bile ženske, ki so našle svoj pravi poklic v družini izključene. Sedaj bodo prišle tudi te v veliki krog žensk, ki se zavedajo svojega vestranskega dela. Gospodinje in matere naj spoznajo, da so ravno one prave nositeljice in posredovateljice kulture. Obenem s tem spo-znanjem naj pa dobijo možnost in zmožnost, da to spoznanje udelejujejo v praktičnem življenju!

Na novi akademiji gojijo posebno one pa-noče znanstva, ki imajo za namen blagor duše in telesa. Šola vzgaja ženske, ki hočejo čez povprečnost izobrazbe ven. Računa na one matere in gospodinje, ki so si poleg svojih družinskih in gospodinskih dolžnosti ohranile željo in voljo, da si ohranijo s trajnim šola-njem svojega duha in svoje duševne zmožno-sti sveže, da postanejo s tem dobre pomočnice svojega moža in prave vzgojiteljice svojih otrok.

Za letošnje polletje ima akademija šest tečajev. Prva dva obravnavata naloge, ki jih mora rešiti žena neposredno v družini: 1. Kul-tura doma in stanovanja; 2. vpliv novodobnih prehranjevalnih naukov na gospodinjstvo in na socialno žensko delo. Tretji tečaj govori 3. o pogojih in vprašanjih prava staršev; četr-ti pa 4. ženska v državljanskem pravcu. Tečaji naj pokažejo, kako močno narodno in socialno odgovornost ima materinstvo, s čimer je potem zopet v zvezi dolžnost, da ženska jav-no deluje. Peto tečaj se bavi 5. z »boleznimi v

otroški dobi«. To je pač pravi materinski te-čaj, ki ga ne bi tudi pri nas zamudila nobena ženska. Koliko skrbi in strahu nam je prihra-njeno, če vemo, kaj je z otrokovo boleznijo! Morda še večje bo zanimanje za šesti tečaj: 6. »Duševna zrelost v zrelosti dobi dečka in deklice«. Tu notri so pač najtežavnejša vprašanja vzgoje, ki povzročajo zmeraj nove spo-re med starši in otroci. V teh letih se odloči, kakšen bo človek v poznejši dobi. V teh tečajih dobi mati nagibe in navodila, ki ji omogo-čajo izvrševanje njene naloge kot nositeljice in pospeševalke socialne kulture.

Sport

BORBA ZA KRALJEV POKAL.

Danes v nedeljo ob vsakem vremenu. Reprezentanca BLP: Reprezentanca ZNP. Danes nastopita najboljši moštvi dveh naših najmočnejših podsavezov in sicer v tekmi za kraljev pokal.

Kako zanimanje vlada za to tekmo, priča ogromno število v predprodaji prodanih vstopnic, posebno v Zagrebu vlada nepopisno zanimanje in z mukopolno nestrpnostjo pričakujejo izid današ-njega boja. Oba podsaveza pošljeta v boj svoje najboljše moči, vsled česar se ne more v naprej prerokovati izida.

Tekma se odigra na igrišču SK Ilirije ob 16.30 ob vsakem vremenu. Predtekmo igrata SK Slavija iz Zagreba in ZSK Hermes in sicer ob 15. Blagajna se odpre že ob 14. uri. Pričakuje se z go-tovostjo, da bo tekmi prisostvoval Nj. Vel. kralj in kraljica.

PRIPRAVE ZA AMSTERDAM.

Na drugem mestu smo poročali, da je šef ameriških trenerjev Robertson, prišel že letos v Evropo, da vodi priprave za amsterdamsko olim-piada. Doslej je nabrala Amerika v ta namen že 210.000 dolarjev. Lani so izdali Amerikanci za javne igralne in sportsne prostore 14 milijonov dolarjev, kar prido tako ali tako tudi olimpiadi v korist; več ko je prostorov, več je sportnikov, večji so uspehi, večja je izbira. Kakor poročajo ameriški listi, bo del olimpijskega moštva začel z letom 1927 s specialnim treningom, ki bo trajal 15 mesecev.

Anglija se zelo pripravlja. Mestne uprave 30 največjih mest so se izrekle za misel olimpijskih prireditelj, vlada je prisločila že sedaj z večjim zneskom. Svetovni prvak Abrahams, ki je zmagal leta 1924 v tekni na 100 m 10.8, predava po vsej Veliki Britaniji o olimpijskih igrah in pridobiva novih pristaev olimpijski ideji.

O Franciji smo že pisali, da je osnovala po-sebno državno tajništvo za telesne vaje. Leta 1927 bodo začeli pod vodstvom posebnega trenerja trenirati atleti, ki jih bodo najbrž poslali v Amsterdam. Olimpijske zmagovalce hočejo odli-kovati s posebnim znakom, s križem častne legije.

Holandska, ki igre priredi, razpolaga danes že z dvema milijonoma holandskih goldinarjev. Kraljica Viljemina je prevzela pokroviteljstvo iger. Priredili bodo veliko loterijo. Z učinkovitimi oglašitvami so pridobili vso javnost za misel olim-pijskih iger. Pisali smo, kako se zanimajo za igre tudi nizozemske kolonije, da so obljubile 150.000 goldinarjev, da so jih pa že do danes poslale 250.000 goldinarjev.

V Italiji so na predlog Mussolinija dali v v olimpijski fond znesek dveh milijonov lir, ki so jih dobili iz dohodkov davka na zabave. Za leto 1927 so dovolili olimpijskemu odboru po-sebno podporo v znesku 400.000 lir.

Ogri so izdali poseben telovadni in sportni zakon, kojega izvedba zahteva na leto 800.000 pen-gojev. Ustanovili so posebno visoko šolo za telesne vaje.

O Nemčiji beremo in pišemo vsak dan, kako dela, kako izbira tekmece, prireja tečaje, pošilja svoje najboljše ljudi ven v svet. Rademacher in Peltzer, Schüller in Corts itd. vabijo že s svojimi imeni nove množice v sportsne tabore. Ameri-kanci označajo Nemce za svoje najnevarnejše tekmece v Amsterdamu.

Da tako visoko sportsne dežele, kot so Finska, Švedska, in Norveška, napravijo vse, kar morejo, lahko razumemo. Slabo je na Češkoslovaškem in v Avstriji; nobenih državnih podpor, nobenih sportnih šol.

In mi? Olimpijski odbor smo izvolili.

Šah

ŠAHOVSKI DNEVI V LJUBLJANI.

Danes se svečano otvori IV. jugoslovanski šahovski kongres v prostorih restavracije »Zvezdec«. Iz vseh večjih krajev Jugoslavije prisostvujejo kongresu odlični šahisti naše države. Po vojni se je šah po vsem svetu silno razširil, kajti nove države so pričele ustanavljati svoje lastne šahovske zveze, ki so se pričele grupirati okoli mednarodne šahov-ske federacije, ki ima svoj sedež v Haagu. Tako se je tudi pri nas ustanovila jugoslovanska šahovska zveza, h kateri so pristopili vsi važnejši klubi Jugo-slavije. Vsako leto priredi ta zveza svoj kongres in letos si je izbrala našo Ljubljano, da tu izvede svoj IV. glavni turnir.

Posredni večer jugoslovanskim šahistom.

Ljubljanski šahovski klub priredi na čast ude-ležencev zveznega kongresa v nedeljo, 15. t. m. ob pol 9. uri zvečer v restavraciji »Zvezdec« po-zdravni večer. Vabimo vse prijatelje šaha, da se pridruže udeležci. Prisostvoval in pozdravil bo naše goste tudi predsednik jugoslovanske šahovske zveze, velemejster dr. Milan Vidmar. Pri tej priliki se bo vršilo tudi žrebanje igralcev za glavni turnir.

Otvoritev IV. glavnega turnirja.

V ponedeljek točno ob pol 9. uri zjutraj prične IV. glavni turnir. Kot reditelj in vodja tur-nirja je določil mojster Vladimir Vuković. Ker se turnirja udeležujejo trenutno najmočnejši šahisti Jugoslavije, je naravno, da bo zanimanje za turnir zelo veliko. Priporočamo vsem interesentom, da si pravočasno omislijo permanentne vstopnice za vso dobo turnirja ki traja od 16. do 31. t. m. Vstopnice se dobe v trafiki Sever v Šelenburgovi ulici in stanejo Din 52.— Dnevne vstopnice se bodo dobile pri dnevni blagajni, pred turnirskim lokalom za ceno Din 10.—

Isto velja za damski turnir, ki se bo igral v istem lokalni. Vstopnice so veljavne za oba turnirja. O poteku posameznih kol bomo poročali.

IGRIŠČE »ILIRIJE«

Finale za kraljev pokal

v prisotnosti Nj. Vel. kralja Aleksandra

reprez. B. L. P. — reprez. Z. N. P.

Predtekma ob 15. uri.

S. K. »SLAVIJA« (Zagreb) : Ž. S. K. »HERMES«

Sportni teden

Ta teden je v znamenju ženskega sporta. Kamorkoli se ozremo, vsepovsod vi-dimo kakšen nov rekord, kakšen velik uspeh. Ze ime Ederle bi zadostovalo, da se ženska ime v sportu omenja z vsem spoštovanjem. V 14 urah in 39 minutah je preplavala Kanal! Tiraboschi je porabil za Kanal 16 ur in 23 minut. Prišlo je pa na vrsto še druge, Sionova, Cannone in Baratt itd. — Dunajčanke in Brnčanke so se kosale v plemenitem lahkoatletskem boju in je zmagalo Brno 48:44. Izven konkurence je dosegla Olme-rova s kopjem enoročno 34.85 in obojoročno 57.96 m in sta to nova dva rekorda; v tekmi sami je pa vrgla Perkausova lahko kroglo 11.15 m daleč, 5 kg težko pa 9.80, kar je tudi nov svetovni rekord. Diskos je zalučila Perkausova 31.53 m daleč, v daljavo je skočila Smolova 5.22 m. — Angleška miss Gunn je s skokom v daljavo 5.486 m napravila rekord, gdena Green pa isto s skokom v višino 1.55 m. Ze leta 1921 je Nemka Kissling skočila 5.58 m daleč, pa ni priznana, ker Nemčija ni bila v mednarodni lahkoatletski zvezi. — Na olimpijske igre v Am-sterdamu bodo pripustili menda 5 ženskih tekem. — O Suzana! Dolgo si se upirala, slednjič te je pa mamon vendarle premotil! Prestopila si v tabor profesionalov, 22. septembra greš v Ame-riko za štiri mesece imaš kontrakt, 100.000 dolar-jev boš dobila za to. Pa še v filmu boš nastopila in boš spet zaslužila. Na tihem si bila že sedaj profesionalna, sedaj boš pa javno. Skoda le, da ti bodo toliko odtrgali. »New York Herald« je izračunal, da ti bo ameriški davčni vijak istisnil 15 odstotkov te vsote, od preostanka ti bo pa vzela francoska vlada 60 odstotkov, občina pa 5 povrh. No, boš pa kontrakt podaljšala ali pa se boš v Ameriki bogato poročila. Samo dobre živce bo moral imeti tvoj mož, boljše kot jih imaš ti, ki te neki nemški kritik imenuje »ein Nerven-bündel«. Kako govoriš o prestopku k profesio-nalom, bomo pa drugič poročali. Sedaj moramo govoriti še o moških igralcih tenisa. Richards je po prihodu v Newyork zopet premagal Tildena, 6:3, 6:3, 4:6, 6:2. Sedaj pridejo Francozi v Ameriko, in če le Borotra ali Lacoste ne bosta zadržana, bo romal Davisov pokal v Ev-ro-pu. — Nemčija je v boju s Češkoslovaško zma-gala 3:2; presenetila je zmaga Čeha Macenauerja nad Nemcem Landmannom: 6:4, 6:3, 6:4.

Lahka atletika je na višku, v sredi sežije smo. Ni čudno, da označajo Amerikanci Nemce za najbolj nevarne nasprotnike na amster-damski olimpijadi. Pri nemških prvenstvenih tekmah v Leipzigu je tekel Körnig 100 m v 10.3; seveda mu je veter v hrbet pihal, pa vseeno! Treibholz 10.4, Wege 10.4; 200 m Körnig, to pot brez vetra, 21.5, Wege 21.8; 5000 m Diekmann 15.13; 400 m lese dr. Peltzer 54.9 (nem. rekord); krogla Schröder 13.66; kopje Zimmermann 57.06; skok na daljavo Dobermann 7.36. nem. rekord. Ob priliki prvenstvenih tekem nemških univerz v Jeni je tekel Körnig 100 m v 10.7, Storz 400 m v 50. — Rumun David je vrgel diskos 45.06 m daleč, kroglo 14.06, Panajotov troskok je dal 13.27 m. — V Kopenhavnu je tekel francoski črnc Theard 100 m v 10.5 v Parizu je skočil Vintousky s palico 3.77 m visoko, Klumberg trenira estonske atlete, pri bojih za švicarsko prven-stvo je tekel Imbach 200 m v 22. 2 (eden od 4 novih švicarskih rekordov), švedski maratonski tek 40 km pri Göteborgu je dobil Kinn v 2:39:19.2, Lindström je vrgel v tekmi kopje 64.35 m daleč izven tekme 67.17, Nilsson je skočil 1.93 m visoko, Honner pa 7.26 m daleč. — Lahkoatletski dvo-boj med Belgijo in Holandijo je prinesel Holandcem krasno zmago 75:52, de Beer je skočil 7.225 m daleč, Paulen je pa porabil za 800 m 1:58.5. — Dvo-boj Ogrske in Italije v Budimpešti se je končal z zmago Ogrov 53:49, ob nezvočnosti 8000 gledavcev. Pighi je vrgel diskos 42.745 m daleč, nov italijanski rekord, Marvelli 44.26 m; Hajdu 100 m 10.7, Barsi 800 m 1:57.6, Davoli 5000 m 15:42.6, skok v višino Kesmarki 1.86, kopje Szepes 59.91. — Zadnjič omenjeni Eklof je poleg teka na 3000 m v 8:38.9 porabil v Oslo za 800 m 2:00.9, za 1500 m pa 4:00.9. — O ameriškem atletu Kučku, ki je vrgel kroglo že 15.40, beremo, da je zalučil kopje 71.83 m daleč; to bi bil za dobre 3 m več kot rekord Finca Myrrhae. — 48 let je Švicar Linder star, pa je prehodil 504 km dolgo pot med Parizom in Strassbourgom v 78:47:49 čiste hoje, odmora vmes je bilo samo 6 ur in 14 minut, na uro je hodil 6.3 km. — Hoff je moral postati profesional, sitnost ame-riških sportnih oblasti ga je silila v to.

V težki atletiki omenjamo italijanska rekorda Gabettijev (lahka teža) 81.7 kg sunek z desnico in 114.6 kg obojoročni sunek.

Diener bo imel za prvega nasprotnika Sa-lomona, Persson pa Young Fitzsimmons, sina znanega nekdanjega svetovnega prvaka. Paulino gre nad Tirpeja.

Od 18. do 22. t. m. se vršijo v Budimpešti evropska plavalna prvenstva. Prišel bo tja tudi siloviti Arne Borg, ki se je vrnil sedaj iz Amerike z novim rekordom 880 y 9:48.6 (prof Weissmueller 10:37.2). Na kratke razdalje je, kakor že vemo, Weissmueller boljši kot Borg; pri zadnji tekmi 440 y W. 5:21, Borg 5:22. 1 milja B. 21:46.8, 110 y W. 59.3, Laufer 1:06.5. — Iz-borna mednarodna tekmovalca bosta postala Ita-lijana Volli in Conelli; prvi je plaval 100 m že v 1:03 drugi 400 m v 5:25, pa je šele 17 let star. — Od Pariza do Corbeil so priredili po Seine na razdaljo 40 km maratonsko plavanje; Francoz G. Michel je porabil za zmago 11 ur in 9 minut. Amerikanec zdravnik dr. Richards in veslač E. Wachter sta se podala iz Norfolk v Virginijo v 9 m dolgem čolnu na pot po odprtem morju; po 14 dnevni vožnji sta prispela v Newyork, prevozila sta torej 700 milj ali 1300 kilometrov, na dan 93 kilometrov.

Majski Rütt je postal profesional. — Belgijsko cestno kolesarsko prvenstvo s startom in ciljem v Antwerpnu, 170 km, je dobil Holandec van Oehrs v 5: 05:19;prvenstvo v 300 km dolgi tekmi »quer durch Württemberg und Baden« s startom v Stuttgartu in ciljem v Freiburgu pa Švicar H. Luter v 11:25:12, izločivši se iz 50 mož broječe čelne skupine; amater Schmidt je rabil skoraj 3 minute manj, 11:22:30. — Veliko Bre-slauško darilo je dobil Sawall, 99.72 km v 1:28:23.

Z motornim kolesom je vozil do Simonyjeve koč na Dachsteinu Fr. Mlegger. Letavec Cohan je odletel 30. 6. iz Anglije in je priletel pravkar v Avstralijo.

Razstavna poslopja v Wembleyu so ku-pili Amerikanci in bodo napravili tam tovarno za izdelovanje cenenih avtomobilov.

Sedaj pa, Muza, zapoj pesem o Otiseju in Polifemu. Ko je Polifem Odiseja vprašal, kako mu je ime, mu je Odisej rekel: »Nihče«. Ko so se vršile zadnjič v Milano svetovne prvenstvene tekme v kolesarstvu, niso Nemci v tekmi profesio-nalov na kratke hitrostne razdalje nikogar pri-glasili in so zapisali v zglasilno polo: Nie-mand. In na nešteti letakah po Italiji si lahko bral, da se bo udeležil prvenstvenih tekem v tej kategoriji gospod Niemand iz Nemčije. Dosti.

Gospodarstvo

Proučevanje konjunktura in statistika.

Ljubljana, 14. sept.

Problem racionalizacije je postal v zadnjem času moto vseh stremeljenj v gospodarstvu, posebno pa odkar je gospodarstvo Evrope zašlo v težko krizo. Uspehi gospodarstva v Združenih državah severne Amerike na eni strani in propadanje gospodarstva Evrope na drugi strani so polagoma privedli do spoznanja, da leži velik del vzrokov današnje krize v organizaciji naše produkcije. Ideja racionalizacije se hitro razvija. Dovedla je do spoznanja, da je treba razum racionalizacije produkcije, racionalizirati tudi razvoj celokupnega gospodarstva; varovati ga je treba posledic menjajoče se konjunktura, ublažiti njeno valovanje, z drugim besedami: zmanjšati je treba ne samo stroške produkcije in cirkulacije, temveč tudi stroške ponavljajočih se gospodarskih kriz, ki uničujejo s težkim trudom pridobljeni kapital, so pa v nekem oziru potrebne in sicer, da izboljšajo življenja nezmožne gospodarske edinice, življenja zmožne pa prisilijo, da reorganizirajo svoj obrat v zmislu racionalizacije.

V zapadnih državah, predvsem v Angliji, Nemčiji in Italiji se je sistematični študij konjunkturalnih pojav pričel naglo razvijati. Ni čuda, da v času težke gospodarske depresije stalno narašča zanimanje za te probleme. Gospodarstvo Evrope boleha, zato je treba hitro najti potrebnih zdravil. V Nemčiji se je spomladaj osnoval institut za proučevanje konjunktura, ki je že izdal prva svoja dela. V Italiji se bavi s tem problemom statistična instituta vseučilišč v Rimu in Padovi. V Angliji pa se je zavzel za problem ravatelj »Bank of England« Sir Josiah Stamp, ki predlaga osnove posebnega statističnega urada za statistiko produkcije, katere rezultati bi se združili v produkcijski indeks. Njegov ideal, ki ga hoče doseči, je gospodarstvo brez konjunktura, torej mirno in stalno razvijanje gospodarstva. Industrija in trgovina potrebuje podrobne informacije, ne samo o poteku produkcije in razvoju prodajnih možnosti v lastni branži, temveč tudi informacije o velikosti celokupne produkcije, velikosti kupne moči in o tempu uporabljanja te kupne moči. Natančno poznavanje sprememb v produkciji in kupni moči, bi v času pretiranega optimizma, kakor tudi v času pretiranega pesimizma znatno ublažilo potek konjunktura, kajti le vpogled v razvoj gospodarskega stanja posameznih strok in celokupnega gospodarstva, kakor tudi vpogled v odnose med posameznimi strokami, bi omogočil pravilno trgovsko disponiranje.

Teoretični in statistični rezultati raziskovanj inozemskih institutov za proučevanje konjunktura morajo tudi našemu gospodarstvu mnogo koristiti, posebno v kolikor je razvoj konjunktura v naši državi odvisen od gospodarskega stanja Evrope in v kolikor ležijo vzroki naše gospodarske krize izven državnih meja.

Pri nas sicer ne moremo misliti na ustanovitev sličnega instituta, kajti manjka nam baze, na kateri je šele mogoča ustanovitev takega instituta, manjka nam obširne statistike, zato pa moramo v interesu gospodarstva najodločnejše zahtevati, da se naša statistična služba postavi na ono višino, ki odgovarja gospodarskemu razvoju naše države. Malo je držav, ki tako zanemarjajo ta važen pripomoček za smotren razvoj gospodarstva, kot ravno naša država. Še ono, kar se zbere statističnega materiala, se čuva kot tajnost v različnih ministrstvih, mesto da bi se perijodično priobčevalo. Država nam ne nudi niti indeksnih števil o gibanju cen, še manj seveda perijodične statistične podatke o glavnih vrstah produkcije, o državnih bilancah, konkurih in insolventcah, brezposelnosti, delavskih mezdah, stanju denarnih vlog itd. Belgrajski »Privredni pregled« je pred leti pričel objavljati svoje indekse številke. Ako ne bi imeli teh števil, si ne bi mogli ustvariti niti približne slike o trenutnem gibanju cen in kupne moči.

V naši državi se porabi za statistiko razmeroma precej denarja, kajti skoro vsako ministrstvo ima svoj lastni statistični urad; toda delo v teh uradih je tako nesistematično, da ni čuda, če ni uspeha. Ustanovitev centralnega statističnega urada, ki bi zbiral material, ga predelal in mesečno objavil, nam je danes neobhodno potrebna. Potrebna bi bila le enkratna investicija in sicer za nakup modernih računskih strojev in specialnih računskih strojev za obdelovanje statističnega materiala, pa bi z manjšimi stroški dosegli mnogo več kot sedaj. Je pač sramota za nas, da ne najdeš v inozemskih statističnih publikacijah nikjer perijodičnih statističnih podatkov o naši državi, medtem ko najdeš vse statistične podrobnosti o naših sosednih državah.

Prepričajte se o trpežnosti
vrvarskih izdelkov
iz prve kranjske vrvarne

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra c. 31

» pri podružnicah Maribor, Vetrinjska 20 ter Kamnik Šteta 2

ZANIMANJE INOZEMSTVA ZA NAS HMELJ, TOBAC IN OPIJ.

Pred kratkim smo poročali o pogajanjih neke nizozemske-nemške finančne skupine radi direktnega odkupa našega tobaka. Istočasno je prejela naša vlada ponudbo neke švedske družbe, ki namerava odkupiti in izvažati naš hmelj in skrbeti za povzdigo njegove produkcije. V to svrhu naj bi se ustanovila švedsko-jugoslovanska družba s sedežem v Novem Sadu. Mnenja smo, da bi bilo za sedež te družbe bolj primerno kako večje mesto v Sloveniji, ki ima vse predpogoje za večji razvoj produkcije hmelja, obenem pa je geografska lega Slovenije primernejša za izvoz, posebno po morju. — Tudi za opij je zanimivo v zadnjem času večji interes inozemstva. Nemško-perzijska družba za trgovino z opijem, ena največjih družb te vrste, se je obrnila na našo vlado s ponudbo za direktni odkup opija v naši državi in to pod pogoji, katere bi stavila vlada. Kakor smo že poročali, je dosedaj gravitiral naš izvoz opija v Solun, kjer so solunske tvrde, ki so imele nekaj monopol v tej trgovini, primešale našemu opiju slabšeje. Šele letos se je prvokrat posrečilo izvoziti večje količine direktno v Nemčijo, Francijo in Švico, kjer so spoznali prvovrstno kvaliteto našega proizvoda.

Mednarodni velesejm na Reki. Dne 6. avgusta t. l. se je otvoril mednarodni velesejm na Reki. Velesejm traja do konca avgusta. Prvotna otvoritev tega velesejma je bila nameravana že za 1. avgust, toda vsled nepričakovanih ovir se je otvoril šele z zgorajšnjim datumom. Velesejm se vrši v razstavni palači in nima tudi vsled tega znatnega obsega. Na velesejmu je bogato zastopana Italija s Tripolisom, Ogrska in v neznatni meri tudi Jugoslavija. Vse ostale tuje države pa se tega velesejma niso udeležile, tako da bi moral naslov mednarodni skoraj izpasti. Železna industrija, vsehviš avtomobile je razmeroma revno zastopana. Bogato pa so zastopane sira, tovarne za živila, testenine in mesni izdelki in vsem tem prednači in se pred vsemi odlikuje mesto Parma. To je razstava, ki sama na sebi zasluži pozornost in interes obiskovalcev velesejma in žanje tudi njihov laskavo pohvalo. Tudi razstava šole invalidov iz Firence zasluži polno pozornost vsakega obiskovalca, posebno nas Jugoslovancev. Italijansko vojno ministrstvo ozir. ministrstvo za mornarico je razstavilo najrazličnejše, v minijaturi izdelane ladje in plastična, v pitčiji perspektivi izdelana italijanska mesta ozir. luke. To vse dokazuje koliko in kako skrbi Italija za svoja važna pomorska mesta in kako jih razmeram primerno popravlja in urejuje. Razstava Tripolisa je popolnoma slična našim bosanskim razstavljalcem, le da vidiš tam krasno izdelane slamnate preproge, zastorn in podložke. Ogrska ozir. Budimpešta ima razstavljene preproge, vezene, volnene izdelke in krasno izdelane mobilije in pohištvo. Da ne manjka v vsakem kotu turške kave in drugih drobnarij, mislim da mi ni treba posebej omenjati. V celoti napravi na obiskovalca cela razstava jako prijeten utis in jo je vsekakor našim izdelovalcem sira in mesnih izdelkov toplo priporočati.

Praški vzorčni velesejm tudi letos vzbuja zanimanje naših trgovskih krogov. Vrši se v dneh od 28. avgusta do 5. septembra ter bo kot prejšnji sejni nudil obiskovalcem z razstavo vsakovrstnih industrijskih izdelkov najugodnejši in najcenejši nabave. Legitimacije kot vsakoletno prodaja častno zastopstvo: Konzulat Republike Českoslovaške na Bregu ter trgovska družba »Verac dr. o. z. tu, Aleksandrova cesta 8.

Ratifikacija trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo. Predvčerajšnjem so se v uradu zveznega kanclerja na Dunaju izmenjali ratifikacijski dokumenti trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo, sklenjene dne 3. sept. preteklega leta. Pogodba stopi v veljavo 22. t. m., medtem, ko je taritni del pogodbe stopil v veljavo že dne 16. sept. 1925. Sestavni del te pogodbe tvorijo sledeče konvencije: veterinarska konvencija, konvencija glede obmejnega prometa, glede prometa na cestah, mostovih in rekah v obmejni coni, konvencija glede obmejnih elektraren, regulacija Mure, ribolova v obmejnih vodah, izbraba vodnih sil in turistickega prometa.

Obiskovalci pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« (od 4. do 13. sept. 1926) imajo na podlagi sejmske legitimacije sledeče ugodnosti: V naši državi 50% na železnih in parniških, za potovanje v Ljubljano na razstavo od 26. avgusta do 15. sept. in za povratek od 1. do 20. sept. 1926. V Avstriji 25% železniški popust na dopotovanje od 1. do 13. sept. in za povratek od 4. do 17. septembra. V Italiji 30% železniški popust in sicer za potovanje v Ljubljano od 15. avg. do 10. septembra in za povratek od 4. do 30. septembra 1926. Uporabljati se morejo vsi vlaki razven Siplon-Orient-Expressa. Za vidiranje polnega lista se plača znižana taksa 20 Din Legitimacije že prodajajo denarni zavodi, tujsko-prometne in trgovske ustanove v vseh večjih krajih; v inozemstvu pa naši konzulati in trgovske agencije.

Mednarodna konferenca elektrarn. V času od 31. avg. in 8. sept. se bo vršilo v Baselu zborovanje zastopnikov vodnoelektričnih central. Obravnavala se bodo vprašanja nadaljnega razvoja vodnoelektričnih naprav, elektrifikacije železnice, razmerja med kalorimi in vodnoelektričnimi centralami, uporaba električne energije v poljedelstvu itd. Različne dežele bodo zastopane po zastopnikih državnega in privatnega gospodarstva. Prijavljenih je dosedaj 13 evropskih in 6 ameriških držav. Ni znano, v koliko se namerava Jugoslavija udeležiti te konference.

Posiljanje klisejev kot blagovni vzorec. Minister za pošto in brzojav je odločil, da se smejo tiskarski kliseji pošiljati kot blagovni vzorec, kadar niso namenjeni za trgovino, temveč za uporabo.

Odprava konkurza. Ker je bila vsa masa razdeljena, je odpravljen konkurz o imovini Ant. Kalana na Trati pri Škofji Loki; z ozirom na sklenjeno prisilno poravnavo pa je bil odpravljen konkurz o imovini Franc Podplatnika, trgovca v Ormožu.

Občni zbori. Stavbna družba d. d. v Ljubljani dne 31. avg. v prostorih Kreditnega zavoda za trg. in ind. v Ljubljani (bilanca, volitve in upravni svet, izpembe družbenih pravil); Tovarna dežnikov d. d. v Dolnji Lendavi dne 30. avgusta v posvetovalnici tovarne.

Nemški jeklarski trust. Nove delnice nemškega jeklarskega trusta (Ver. Stahlwerke Ag.) se vpelejo v kratkem na berlinski borzi. Iz prospekta je razvideti, da znaša lastni kapital družbe 925 milijonov mark (12 in pol milijarde dinarjev) in predstavlja torej eno največjih družb na svetu. Konkurenca zmožnost nemških jeklarn se je vsled združitve zelo dvignila. Vsled opustitve nerentabilnih obratov, združitve skladišč in racionalizacije transporta bo družba pridobila letno 45 milijonov mark. Tudi obrati se bodo racionalizirali, vsled

česar bo mogoče zmanjšati število delavstva na 60%, ne da bi se zmanjšala produkcija. Ameriški strokovnjaki so ob priliki najetja posojila cenili letošnji dobiček družbe na 120 milijonov mark (1600 milijonov dinarjev). Borzni kurz, nedavno po 98% izdanih obligacij se je v New Yorku že dvignil na 102%.

V Poljski se v kratkem ukinejo vse devizne omejitve. Kakor poroča »Berliner Tagblatt« je izdalo poljsko finančno ministrstvo naredbu, s katero se ukinjajo dosedanje omejitve glede trgovanja z devizami in valutami v notranjosti dežele. Naredba stopi v veljavo 16. avgusta t. l.

Gradnja velike elektrarne na Donavi pri Dunaju. Dunajske velebanke nameravajo s pomočjo ameriškega kapitala zgraditi v bližini Korneuburga veliko elektrarno, s kapaciteto 310 milijonov kilovatnih ur na leto. Stroški so proračunani na 20 milijonov zlatih kron (220 milijonov dinarjev).

Borza

Dne 14. avgusta 1926.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili zabeleženi sledeči tečaj: vojna odškodnina 293 bl. Berlin 13.4925—13.5325 (13.492—13.532), Italija 187 bl. (187.32—188.52), London 275.05—278.25 (275.05—278.25), New York 56.465—56.765 (56.46—56.76), Pariz 156.25 bl. (155.25—157.25), Praga 167.38—168.38 (167.38—168.38), Curih 10.94—10.98 (10.94—10.98), Dunaj 7.9925—8.0325 (7.992—8.032).

Curih. Belgrad 9.125 (9.125), Budimpešta 72.35 (72.35), Berlin 123.20 (123.155), Italija 17.037 (17), London 25.13875 (25.145), New York 517.5 (517.75), Pariz 14.15 (14.165), Praga 15.325 (15.32) Dunaj 73.10 (73.175), Varšava 56.5 (57), Amsterdam 207.65 (207.60), Bruselj 13.95 (14.15).

Iz novosti drž. licealne knjižnice v Ljubljani.

II.

(Izreži in shraniti! Še boljše pa je, če izrežeš posamezne naslove, ki te zanimajo, jih nalepiš na karton in sproti alfabetično urediš!)

Archiv der Friedensverträge. Mannheim, 1923. (45.088.)
Barth H.: Die ewige Stadt, Roma aeterna. Berlin, 1908. (45.105.)
Biese A.: Das Naturgefühl im Wandel der Zeiten. Leipzig, 1926. (45.090.)
Bilguer P. R.: Handbuch des Schachspiels. Berlin, 1922. (II 45.209.)
Blätter, Slavische. Hg. v. Abel Lukšić. Wien, 1865 — (II 45.135.)
Burckhardt J.: Vorträge 1844—87. Hg. v. E. Dürr. Basel, 1918. (II 45.066.)
Cohen H.: Kants Begründung der Ethik. Berlin, 1910. (45.229.)

Czambol S.: Slovenská reč a jej miesto v rodine slovanskyh jazykov. V Turč. Sv. Martine, 1906 — (II 45.131.)
Ditthey W.: Gesammelte Schriften. Leipzig, 1923 (II 45.134.)
Dofflein Fr.: Mazedonien. Jena, 1921. (II 45.144.)
Dopsch A.: Wirtschaftliche und soziale Grundlagen der europäischen Kulturentwicklung. Wien, 1923-24. (45.093.)
Ewald O.: Romantik und Gegenwart. Berlin, 1904 — (45.241.)
Festschrift Adalbert Bezzenberger. Göttingen, 1921. (45.224.)

Fragmente, Die, der griechischen Historiker. Hg. v. F. Jakoby, Berlin 1923 — (II 45.060.)
Gelehrten-Kalender, Kürschners Deutscher. Berlin, 1923 — (45.170.)
Haberlandt G.: Eine botanische Tropenreise. Leipzig, 1926. (45.221.)
Handbuch der Leibesübungen. Berlin, 1923. (45.160.)

Harnack Ad.: Die Mission und Ausbreitung des Christentums. Leipzig, 1924. (45.083.)
Hessel A.: Geschichte der Bibliotheken. Göttingen, 1925. (45.230.)
Jahrbuch, Deutsches Biographisches, Stuttgart, 1925 — (II 45.130.)
Jennings H.: Die Rosenkreuzer. Ihre Gebräuche u. Mysterien Übers. v. A. v. d. Linden. Berlin, 1912. (42.301.)

Klempner V.: Romanische Sonderart. München, 1926. (45.247.)
Kolmer G.: Parlament und Verfassung in Österreich. Wien, 1902 — (II 45.142.)
Lavrin J.: Dostoevsky and his creation. London, 1920. (45.194.)
Lempertz H. G.: Wesen der Gotik. Leipzig, (II 45.058.)

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 14. avgusta 1926.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Baro-	Toplota	Rel. vlaga	Veter in brzina	Oblačnost	Vrsta padavin	V Ljubljani je
kral	čas	°C	%	v m	0-10	ob ob ova v	v mm d 7h
Ljubljana (dvorec)	7	765.9	11.6	91	SW 0.5	10	egla 10.9
	8	765.6	13.1	88	ENE 0.5	7	
	14	762.9	23.7	53	S 0.5	1	
	21	762.8	18.6	66	SW 0.5	0	
Maribor							poprečni barometer višji ko večeraj za 3.4 mm
Zagreb		765.3	16.0	80	SE 3	0	
Belgrad	8	764.8	16.0	75	mirno	0	
Sarajevo		765.9	13.0	72	mirno	0	
Skoplje		764.8	19.0	49	E 3	0	
Dubrovnik		762.8	24.0	29	mirno	0	
Praga	7	763.6	13.0	—	SSE 1.5	10	dež 0.1

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajsko vremensko poročilo za 15. avgust: Oblačno, na severozapadu mestoma dež, pozneje nastopi slabo vreme.

Vreme prihodnjih tednov.

Spet se je oglašil dr. Myrbach. Mu skoraj moramo verjeti. Za letošnje poletje je prerokoval komaj 25 odstotno verjetnost, da bo lepo, in je izborni zadel. Za bodočo tedne pravi, da kaže še marsikje dež in na hladno vreme, pa da je tudi nekaj dobrih naznanil. Skušajta uči, da deževno in hladno vreme velikega števila poletij ni trajalo noter do septembra, temveč se je ustavilo med 21. in 24. avgustom in da je bilo po neskonnem slabem vremenu nato vendarle še prav lepo in toplo. Zato ni slučaj, zakaj je dan sv. Jerneja (24. avg.) tako znan v vremenski dan. Ljudstvo pravi, če je ta dan lep, bo jesen lepa, vinska letina dobra. Nisem vedel za to, kaj ljudstvo pravi, pregledal sem podatke za poletja tekočega sto-

Masaryk T. G.: Palackýs Idee des böhmischen Volkes. Prag, 1898. (45.173.)
Meinong A.: Gesammelte Abhandlungen. Hg. u. mit Zusätzen versehen von seinen Schülern. Leipzig, 1913. (42.302.)
Mestrovic Ivan. A Monograph. London, 1919. (II 45.123.)
Nada, Nova. Izd. Vladimir Jelovšek Teharski. U Zagrebu 1897-9. (45.226.)
Nowak K. Fr.: Der Sturz der Mittelmächte. 1921. (45.094.)
Oppenheimer K.: Kleines Wörterbuch der Biochemie u. Pharmakologie. Berlin, 1920. (45.184.)
Ossip-Lourié: La graphomanie. Paris, 1920. (45.239.)
Ost und West. Redakteur I. V. Tkalec. Wien, 1861 — (IV 45.257.)
Pazmarek G. E.: Guter und schlechter Geschmack im Kunstgewerbe. Stuttgart, 1912. (II 45.138.)
Popievke, Južnoslovenske narodne, sakupio Fr. S. Kuhač. U Zagrebu, 1878-81. (II 45.117.)
Reallexikon der Vorgeschichte. — Hg. v. M. Ebert. Berlin, 1924 — (II 45.166.)
Redlich J.: Das österreichische Staats- und Reichproblem, Leipzig, 1920 — (45.227.)
Review, The Slavonic. London, 1922 — (45.223.)
Schlosser J.: Die Kunstliteratur. Wien, 1924. (II 45.054.)
Schoepfer Aem.: Der hl. Thomas v. Aquin als Bahnbrecher der Wissenschaft. Innsbruck, 1925. (45.172.)
Sitaritsch M.: Geographie des bauerlichen Siedlungswesens im ehemaligen Herzogtum Steiermark. Graz, 1925. (45.092.)
Stein E.: Studien zur Geschichte des byzantinischen Reiches. Stuttgart, 1919. (45.231.)
Streulište kraljevine SHS u Zagrebu 1874 do 1924. U Zagrebu, 1925. (II 45.208.)
Untersuchungen zur Gegenstandstheorie u. Psychologie, hg. v. A. Meinong. Leipzig, 1904. — (42.300.)
Vossler K.: Leopardi. München, 1923. (45.108.)
Waldmann E.: Albrecht Dürers Stiche und Holzschnitte. Leipzig, 1917. (45.059.)
Walzel O.: Vom Geistesleben alter und neuer Zeit. Leipzig, 1922. (45.102.)
Wendel H.: Heinrich Heine. Dresden, 1916. (45.154.)
Wilamowitz-Möllendorf U.: Reden und Vorträge. Berlin, 1925 — (45.111.)
Young G. W.: Die Schule der Berge. Leipzig, 1925. (45.081.)
Zavertnik J.: Ameriški Slovenci. V Chicagu, 1925. (II 45.118.)
Zeitschrift für slavische Philologie. Hg. v. M. Vasmer. Leipzig, 1924 (45.220.)
Zizek Fr.: Fünf Hauptprobleme der statistischen Methodenlehre. München, 1922. (II 42.255.)

Pouzvedovanje

Najdena sta bila dva ščipalnika (cvikarja) v Mojstrani pod Triglavom, katere je zgubil prejkone kak turist. Dobita se pri župniku Aljažu, p. Mojstrana.

Naznanila

Klub ljubiteljev sportnih psov vabi vse članke na odborovo sejo v sredo dne 18. t. m. ob 20. uri v Ljubljanskem dvoru. Važno radi dogovorov o bližajoči se razstavi psov.

10 zapovedi za uničevanje društvenega življenja.

1. Ne hodi k društvenim zborovanjem.
2. Če pa prideš, pridi prepozno.
3. Ako se vse pripravila na bližnje zborovanje, trosi okoli, da so vsa pripravljala dela predsednika napačna.
4. Ne ravnaj se po društvenih pravilih.
5. Ne sprejmi nikdar kako odborniško mesto, ker je lažje kritizirati, če stojiš izven odbora.
6. Kljub temu pa se delaj užaljenega, ako te ne vabijo v odbor. Ako pa te izvolijo, ne hodi k sejam.
7. Ako te predsednik vpraša za mnenje, reci, da nimáš nič pripomniti. Potem pa pripoveduj, kako bi to in to moralo biti.
8. Stori k večjemu najnujnejše.
9. Plačuj prispevke neredno, ali pa sploh ne.
10. Ne brigaj se za pridobivanje članov, to ni delo zate.

Moda

Za jesenske dni.

Bolj in bolj je opažati ravne črte krojev za jesen, da se skoraj zdi, kakor bi spet prihajala ona moda enakomernosti, ozkih in povitih ženskih oblek. Videti je, da je taka moda najbolj priljubljena in je zato spet na površju. Za tako modo so seveda tudi druge vrste blagovi, kakršne so pa bile razne sirove svilne za poletje. Te svilne so zahtevale široke, zgibane kroje; za ozke so pa blagovi drugačni. Predvsem stopajo na površje križasti blagovi one vrste, ki so imeli včasih tak pomen za velike rute: rjava podlaga s temnorjavimi križastimi vzorci; zelenkasta podlaga s svetlozelenimi križastimi vzorci in podobno. Mimo teh so pomembni tudi gladki blagovi v eni barvi. Sem spadajo seveda našitki iz krzna, največ seveda iz ponarejenega, ker je pravo krzno predrago. — Zelo so v modi razni »kompletci«, to je, spodnja žemperka obleka s plaščem iz istega ali podobnega blaga. Na sliki vidiš v prvi vrsti obleke za potovanje in za sport po prav preprostem kroju. Ta obleka ima unjat pas in visok, moški ovratnik z ovratnico. — Druga skica nam kaže obleko, ki je zgornji del kakor bluza z dolgimi, na koncu zvončastimi rokavi in z dolgo ovratnico po prsih. Ta obleka ima svilen pas s široko, dolgo pentljo. Plašč k tej obleki ima s krznom obšite rokave in ovratnik. Najmodernejše barve za te obleke so: svetlozelena, rjavkasta, sivomodra in tudi temnomodra in črna.

Novi ovratniki so iz krzna in svilenega traku, ki pada v široki pentlji vrh obleke po prsih. Tak ovratnik utegneš imeti za plašč

ali kostim, a tudi pri večernih, svilenih oblekah. Svilen trak more biti iz tafta ali druge take svile; vedno se mora pa v barvi ujemati z barvo dotičnega krzna.

Trakei najlepše okrasijo preproste plašče, ki so prirojeni v ravnih oblikah. Tudi so pripravni za to, ker pokrijejo kako obrabljeno mesto blaga na obleki in moreš torej z njimi marsikako obleko modernizirati. Kakor vidiš na pričujoči skici, moreš obšiti s takimi trakci vse krilo ali spodnji del plašča, dalje rokave od komolca do roba in tudi ves ovratnik. — Glede pokrival so še vedno moderni majhni klobučki.

Dva mlajša DIJAKA

sprejem na vso okrho. Cena mesečno po 550 Din. - Naslov v upravi št. 5538.

Stenografinja

in STROJEPIŠKA za slov. in nemški jezik, s večletno prakso, marljiva in vestna, išče mesta. - Ponudbe pod »Dobra stenografinja« na upravo »Slovenca«. 5540

PRODAJALKA

z najmanj 2 letno prakso sprejem na trgovino na delati. Prednost imajo one, ki so vajene šivanja. - Ponudbe pod »Poštena št. 5544« na upravo »Slovenca«.

Deklica

stara 9 let, se odda za svojo. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5534.

2 dijaka ali dijakinji sprejem na stanovanje in najtrk. Cena 200 Din. - Naslov v upravi pod št. 5535.

DIMNIKARSKI VAJENEC

krepak, se takoj sprejme pri FRANCU BREŽNIK, PTUJ. 5432

Dekle starejša, išče službe. Zmožna je šivanja, kuhanja in vseh drugih domačih del. Ponudbe: Angela Virant, Rašica 8, p. Vel. Lašče.

16 letni DEČEK

z dovršeno mešč. šolo, želi vstopiti kot učenec v trgovino z mešan. blagom. Ponudbe na upravo pod šifro: »Učenec« 5515.

Trgovski pomočnik, dobra moč — s 3letno prakso, popoln. izvežban v manufakturni, galant. in specerijski stroki, želi mesto premeniti. Naslov v upravi pod št. 5500.

Poravnajte naročnino!

UPOKOJENEC, več slovenščine, nemščine, stroje-pisja, dober računar in blagajnik, zanesljiv, išče primerne službe za nizko plačo. Naslov v upravi.

Inžener lahko

postane, (inž. elektr. mehanike, mehanike, metal. kem., avio-aero-železo- in betonske zgradbe, inž. kolonije, industr., trgov. itd., tudi pripravlj. oddelki), ne da izpremenite stanovanje, pisarno, po moder. hitri, zborni metodi. Preizkusnje in izpitni za diplomo v Vaši domovini. Prospekte brezplačno, pisma v vseh jezikih: Departement technique A. G. Br. Constitution, 25 Liège — (Belgija).

Dobra žen. moč

prodajalka mešane stroke v Ljubljani bi rada sprejela mesto. Gre tudi na doželo. - Cenjene ponudbe pod šifro: »Zanesljiva« na upravo »Slovenca«. 5521

Samostojno

KUHARICO

(gospodinj) išče trgovska hiša (tri odrasle osebe). Samo pismene ponudbe na naslov, ki se izve v upravi lista pod št. 4930.

VAJENCA za čevljarstvo obrt sprejme takoj Iv. Pretnar, Vižmarje.

Razpisuje se mesto organista in cerkvenika v Svibnem pri Radečah.

KEMIČNA TOVARNA

išče za takojšnji nastop službe trgov. izobražen.

korespondenta in knjigovodjo

ki perfektno dopisuje v slovenščini, arbohrvaščini in nemščini ter po možnosti razpolaga s strokov. znanjem kemičnih produktov. Starost 28-40 let. Službene oferte s navedbo starosti, šolske izobrazbe, dosežanj, udeleževanja in rodbinskega razmerja je poslati pod šifro »Samostojna moč« na ALOMA COMPANY, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 2.

Dekle pridno in zanesljivo — ne pod 30 let staro, vajeno poleg kuhanja tudi vseh drugih hišnih del, sprejme tričlanska trg. družina na deželi šivanja zmožne imajo prednost. Ponudbe na upravo pod »Trajna služba« št. 5527.

DEKLICA

stara 14 let, pošten. staršev, bi se rada učila za PLETILJO. Naslov pove uprava lista pod št. 5530

Vodovodni monter

išče službo za nadzorništvo. Naslov v upravi: 5497

ABSOLVENT

srednje tehniške šole — lesnega oddelka — dobi nameščenje v obsež. lesni industriji. Reflektanti s prakso imajo prednost. Ponudbe je vložiti z navedbo zahtevka do 20. avgusta t. l. na naslov: FR. KOTNIK, Verd, p. Vrhnika. 5120

GOSTILNA in mesarstva, tik glavni cesti, ter na zelo ugodnih pogojih odda v najem. Naslov se izve v upravi »Slovenca« 5201.

1 ali 2 dijaka

srednješolca, vzamem na stanovanje in vso okrho. Hrana dobra. - Električna razsvetljava. - Naslov pove uprava lista pod št. 5362.

Vajenca

za trgov. vrtnarstvo takoj sprejme Matija Keke, Linhartova ulica 5, Ljubljana. - Hrana in stanov. v hiši.

Strojniki

z dobrimi referencami, išče službe. - Naslov v upravi lista pod: »Zanesljiv 5462«.

Sprejme se DIJAK

sred. šol. v vso okrho. - Celovška cesta št. 37, Sp. Siska — Ljubljana 7.

Franc JURČEC, klobučar v Krškem, sprejme

KLOBUČARSKEGA POMOČNIKA

dobr. delavca za pačne.

Slaščičarski učenec

24letni MLADENIČ ima veselje do slaščičarske obrti. Mojster, ki želi takega vajenca, naj piše na naslov: Josip TEPEŠ, Haulikova 12, Karlovac.

DVA DIJAKA

nizjih razredov, sprejme na hrano in stanovanje učiteljska družina sredi mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5473

Iščem dobro izvežbanega podkovskega in voznega KOVAČA

Ponudbe z zahtevo plače in predložitvijo spričeval je poslati na upravnništvo pod šifro: »Kovač« 5422.

SOBO, meblirano,

s posebnim vhom, od dam takoj samo boljši oseb. Soba razgledna in solčna. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5522.

JEDILNICA

nova, in kopalnica radi selitve ceno naproday. - Vilharjeva ul. 1, pri kulirnici gl. kol. I. nadst.

SOBO s posebn. vhom, preprosto in zračno — išče miren gospod, ki je ves dan odsoten. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Točen plačnik« 5524.

ŠIVALNI STROJ, ženski, malo rabljen, se ugodno proda. Leber, št. Peterska vojašnica. 5525

Proda se

CILINDER - ČEVljARSKI STROJ, sistem Elastic, dobro ohranjen, za 1000 Din. - Poizve se pri: M. Stražar, trgovina usnja — Domžale.

Večje skladišče izven mesta, se išče za takoj. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Skladišče« št. 5531.

Prodajo se

po nizki ceni še dobro ohranjene PISAL. MIZE. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5532.

Večje skladišče izven mesta, se išče za takoj. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Skladišče« št. 5531.

Prodajo se

po nizki ceni še dobro ohranjene PISAL. MIZE. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5532.

Večje skladišče izven mesta, se išče za takoj. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Skladišče« št. 5531.

Prodajo se

po nizki ceni še dobro ohranjene PISAL. MIZE. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5532.

Večje skladišče izven mesta, se išče za takoj. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Skladišče« št. 5531.

Prodajo se

po nizki ceni še dobro ohranjene PISAL. MIZE. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5532.

Večje skladišče izven mesta, se išče za takoj. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Skladišče« št. 5531.

Prodajo se

po nizki ceni še dobro ohranjene PISAL. MIZE. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5532.

Stružnica

za fino mehaniko, Wolf in Jahn, najnovejši izdelek, še naraščajo, se proda. Stružnica s vodilnim vrtenom (Leistspindel - Drehbank) — dolžina stranice 1000 mm, oddaljenost konice 575 mm, višina konice 100 mm, izvirna 20 mm. - Ogleda se pri tvrdki A. Hasberger, Ljubljana, Tavcarjeva 5. - Interecentom natančnejši opis.

Sode

in sodarska dela vseh velikosti in vrst izvršuje najceneje, točno in dobro FRAN REPIČ, sodarsko podjetje, Ljubljana — Trnovo. 5519

Kratek KLA VIR

dobre ohranjen, se proda. - Naslov pove uprava lista »Slovenca« pod št. 5537.

Vata

za krovno po 6.50, 10 in 12 Din itd. — KOVTRJE od 150 Din naprej. VOLNA se sprejema v cufalje. — Rožna ulica št. 19.

Lepa hišica

z velikim vrtom, v bližini Maribora, se ugodno proda. - Informacije: Cankarjeva ul. 1, Maribor, pri hišniku.

Mesarijo z gostilno in trgovino iščem na prometni točki v najem, event. tudi kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »LEPA BODOČNOST« št. 5323.

Naprodaj kompl. naprava za seševalni tok z 10 KS, naftalin-benzol MOTOR 6.5 KW, generator 200/25 cm, marmornata stikalna plošča z vsemi pritliklinami, 36 akum. sistem, Tudor tipa N. 7. I. i zaganjač, upor. 1 ventilator, 3.5 KS motor za napravo za levi in desni tek in nad 100 žarnic raznih moči. — Posebno primerno za samsostojne hotelle, veleposredstva in večje mlinske, ali tudi za manjše občine. L. 1912-13 novo instalirano, se proda radi razširjenja obrata po zelo nizki ceni. Skupna teža 5000 kg. Na vpogled v obratu. Podrobna pojasnila pri: ALOJZ KHAUS, GARDNER, Stajer., (Avstrija).

Prodaj staro politi. tir. SPALNICO v dobrem stanju, za 1000 Din. MOTORNO KOLO 7 HP z močnim priklon. vozom, v dob. stanju, za nizko ceno. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Ugodnost« št. 5482.

KOČIJA naprodaj, skoraj nova, po nizki ceni. Naslov se poizve: Poljanska c. 25, Iv. Cerer

Stanovanje

z 2-5 sobami, kuhinjo in pritliklinami v Ljubljani ali bližini okolice, iščem. - Ponudbe pod »čisto« na upravo »Slovenca«. 5483

Ne trpite v svojih domovih, delavnicah in pisarnah zarjavelih kovinskih predmetov, ki napravljajo silno neugoden utis na posetnike, so čisto zdravju opasni in se čimdalje bolj kvarijo.

ORGANIZATOR družba z omejeno zavezo Celje-Lava 9

Vam vse take priprave, orodja in instrumente trpežno, ceno in hitro ponikluje.

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniske izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (polg. Mestnega doma). 4929

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

Salame

la, novo blago, popolno zrelo, kakor tudi mast in slanino, razpošiljam po pošti in po železnici. Cenik pošljem na zahtevo brezplačno. Iščem tudi ZASTOPNIKA (agenta). Milivoj Putnik, tovarna salam in suhomesnega blaga, BELA CRKVA — Banat. 5450

MLEKARNE I

Potrebujem dvakrat teden. ako fino ČAJNO MASLO. - Ponudbe s navedbo najnižje cene na upravo »Slovenca« pod šifro: »Maslo«.

ELEKTROTEHNIČNO

PODJETJE

Karol Florjančič V CELJU

Cankarjeva cesta 2 (poleg davčnega urada).

Instalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvoncev, radioaparatorov. Popravlja, elektro-motorjev in vsakovrstnih električnih naprav. — V zalogi: lstenec, svetilke, likalniki, motorji, stavek, žarnice itd. In ves elektro-materijal. Točna poizvedba! Nizke cene! — Proračun! brezplačno! 5088

3 lepe poslovne sobe v I. nadstropju odda z novembrom »Pokojniški zavod za nameščence« v Ljubljani, Gledališka ulica 8.

STANOVANJE

2 sob in kuhinje z vodo-vodom in elektr. razsvetljavo, dobi hišnik. Zakonski par brez otrok ima prednost. Predstaviti se od 2—pol 4 popoldne. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5453.

MALINE

zdrave, sveže in čiste, kupi Lekarna dr. G. Piccoli, Ljubljana. 5417

Lep lokal

na Aleksandrovo cesti odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani. 5414

STANOVANJE I

Mirni zakonski par z odraslo hčerko potrebuje s septembrom t. l. stanovanje 3-4 sob s pritliklinami, v novi ali stari zgradbi. Stanarina po dogovoru. Ponudbe na upravo pod: »Mirna stranka« 5434.

Visokopritl. hiša v Rožni dolini je pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj. Naslov v upravi: št. 5184.

Vsakovrstno

zlatu kupuje po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Ne trpite v svojih domovih, delavnicah in pisarnah zarjavelih kovinskih predmetov, ki napravljajo silno neugoden utis na posetnike, so čisto zdravju opasni in se čimdalje bolj kvarijo.

ORGANIZATOR družba z omejeno zavezo Celje-Lava 9

Vam vse take priprave, orodja in instrumente trpežno, ceno in hitro ponikluje.

Žimnice modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniske izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU,

Mehanično umetno vezenje

zastorov, pregrinjaj, perila, monogramov, oblik itd., fino belo in barvasto entlanje, šuriranje, predtiskanje

Matek & Mikeš, Ljubljana
Dalmatinova ulica šte. 13

Edinobrezkonkurenčno podjetje, najnižje cene in najkvalitetnejša posredstva.

HARMONIJI

dobro ohranjen, predvoj, material, 10 registrov, napredaj. Več se izve pri Franc Ozimek, trg., Sela, Šumberk, p. Zagradec na Dolenjskem.

Radi pomanjkanja prostora napredaj po ugodni ceni popolnoma nova

SPALNICA iz oreha, **JEDILNICA** iz hrasta in kuhinjska bela oprava.

Naslov v upravi: 5528.

Premog — Drva**ILIRIJA**, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.**Jesenice.**Dne 20. avgusta 1926 ob pol 11 dopoldne se bo prodala **POTOM JAVNE DRAŽBE** v Kranjski gori pri sodišču soba šte. 5 (E. 86/46)**enonadstropna hiša z vrtom**

in gospodarskim poslopjem, v kateri se nahaja tudi trgovina, in poleg tega še en poslovni lokal. — Hiša stoji tik državne ceste, na najbolj prometnem kraju, tik državne železnice na Jesenicah (Gorenjsko).

V najkrajšem času se prične ob tej hiši graditi velik predor, kar obeta velikega zaslužka.

Nihče naj ne zamudi ugodne prilike.

Park**Hotel Tivoli**

(Vekoslav Dolničar, telef. 355)

Od 14. avgusta naprej vsak dan popoldne in zvečer:

Koncert **Okrepčila**
Zabava

Brez vstopnine! Cene navadne!

Go rške čevlje, navadne čevlje na zadrgo, sandale, pletene opanke, potrebščine za lov in šport

Znamke „FAVORIT“

izdeluje najsolidnejše v lastnih delavnicah

Domača tvornica remena i kožne obuče d. d.
ZAGREB, Zavrtinica

Poštni predal 286. Telefon št. 20-54.

samo iz 1a materiala po najnižjih cenah.

Dnevna kapaciteta 300 do 400 parov
Zahtevajte cenik!**Zahvala.**

Vsem, ki ste umeli našo bolečino, vsem, ki ste na zadnji poti spremljali našo

Zinko žnidaršičevo

vsem, ki ste s solzami kropili njen grob, ga zasuli z bridko prstjo, posuli pa s svežim cvetjem in blagoslovili s srčno molitvijo, njim vsem: iskrena hvala.

Žaljujoča mati in brat.

Vse vrste šolske zvezke

dobite še vedno najceneje pri

A. Janežič, Ljubljana, Florjanska ul. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 15. II.**Preselitev!**Telefon
int. šte. **113****„JADRAN“**

izvozna in uvozna družba

trgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom in deželnimi pridelki na debelo, v Ljubljani se je preselila v novo preurejene prostore na

Gospodsvetsko cesto 6.

in se svojim cenjenim odjemalcem najtopleje priporoča.

Volno in bombaž

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu PRELOGU — Ljubljana, Stari trg šte. 12 — in Židovska ulica šte. 4.

Prešane ocvirke od slanine

po Din 5 — kg, in

la. domačo svinjsko mast

znamke J. P.

v sodih po 50, 100 in 200 kg

po najnižjih dnevnih cenah prodaja trdka

Evald Popovič
Ljubljana

„Dvokolesa, motorji, otroški vozički in pneumatika po zelo nizki ceni. Ceniki franco. Prodaja na obroke.“

„TRIBUNA“ F. B. L.

Ljubljana, Karlovska c. 4.

„Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.“

Štampilje**S. PETAN, Maribor.**
Nasproti glav. kolodvora**Okrogel les,****DRVA**, trda in mehka, ogljene lastne produkcije, **PREMOG** na debelo in drobno, najcenejše pri **D. MARUŠIČ, Ljubljana**, Sv. Petra cesta št. 40.**Premog - drva****JERANIČ — Ljubljana**, Karlovska cesta šte. 8.

Nudimo za takoj cirka 6 vagonov neobrobjenih

HRASTOVH PLOHOV

9. 11. 13 cm. dva vagona Parizerjev 27. 41. 54 mm od 1 m naprej dva vagona Douelov 41 mm. 1.33 in 1.50 m dolga, vse I. in II. vrste. Parna žaga ZORA. d. z o. z. v Črnomlju.

Posetnikom zagrebškega velesejmanudimo priliko, da pogledajo naše bogato skladišče vsakovrstnih **rut** na veliko. — Posebno opozarjamo na lastni proizvod **franža (resa)**, ki ga izdelujemo iz volne in svile v raznovrstnih vzorcih.**ŠANDOR POLLAK I DRUG****Z. Z. Paviljon C. ZAGREB, Draškovičeva 35****Julio Meinl d. d.****Uvoz kave** **Uvoz čaja**

daje „Samoprodajo“ svoje originalne robe uglednim in solidnim trgovcem v večjih mestih naše države. — Reflektanti naj se izvolijo povprašati pri

Julio Meinl d. d.**Zagreb, Vođnikova ul. br. 16**

Zahtevajte samo

„ECLIPS-CREME“

najboljše francosko lasišče za obnovo

Prodaja se povsod.

Ako imate srečo, boste našli v skatli

NAPOLEON d'or

ali vsaj dinar.

Generalno zastopstvo: **Daniel Pechmajou, Zemun, podružnica Zagreb.****Nov izum harmonike**

Patent!

Precizna!

Novost!

Cena!

Svetovnoznana LUBAS-ova harmonika
v najnovejši izvršitvi in konstrukciji.**Klavijatura:** Lastni patent, precizna, lahka, neprodušna konstrukcija.**Zvočni nastavek:** Najnovejša italico menzura z velikimi švedskimi jeklenimi jeziki in zelo široko nakladdo. Najmočnejši helikon-basi.**Okovi:** Močna novosrebrna pločevina, gravirana po najnovejši metodi in ponikljana, velelegantna.**Delo in izvršitev:** Za najbolj eksaktno in najboljšje delo jamči že mnogo let naše ime, ker se dela le z najbolj izurjenimi delavci.**Cene:** moremo vsled najmodernejšje opreme in za delo najbolj sposobnih strojev, kakor tudi z racionalnim delom globoko znižati in kljub temu dobaviti prvovrsten instrument.

3 vrstna, 2 glasna Din 1840 — 3 glasna Din 1920 —

4 " 2 " " 2080 — 3 " " 2160 —

Kranjska 3 " 2 " " 2000 — 3 " " 2300 —

Kromatične uglasene harmonike 43 tipk 2200 —

Ne dajte se vplivati po malih izdelovalcih in kupite le pri izkušenem strokovnjaku.

Cenike s sliko dobite proti vpslatvi 10 Din v bankovcih ali pisemskih znamkah pri največji avstrijski izdelovalnici harmonik

FRANC LUBAS & SIN,
CELOVEC - KLAGENFURT, St. Velfersstr. 36.

Franc Bar ml.

Julka Bar roj. Toni

poročena

Ljubljana - Brezje 15. avg. 1926

Odvetnik**Dr. FRANCE LOKAR**

vljudno naznanja, da je

otvoril odvetniško pisarno

v Ljubljani, Miklošičeva c. 13
(za sodiščem)**Lekarno v Šiški****sem preselil****na Celovško cesto 34**

(poleg pošte), najmodernejšje preuredil in založil z vsemi zdravilnimi sredstvi. V zalogi imam vse tu- in inozemske specialitete, kakor tudi vse specialitete lekarnarja Mr. Sianko Hočevarja iz Vrhnike. Zdravila se izdajajo tudi na recepte vseh bolniških blagajin in železnice.

Mr. Slavko Hočevar,
provizor lekarnice.**Pozor pletilne tovarne!**

Velike množine damo izdelati iz naše volne:

svilerte, bluze, čepice,**šale, žoke, nogavice.**

V pisarnih ponudbah naj se stavijo cene ali naj se ponudniki osebno predstavijo pri

Največjem Zagrebškem
skladišču volne in „D. M. C.“ blaga**Bratje Hiršler, Zagreb**

Gajeva ulica 3.

Poslužuite se

lepo pregledno črtanih

trgovskih knjig

v solidni in trpežni vezavi, katere izdeluje najceneje:

A. JANEŽIČ, LJUBLJANA
Florjanska ul. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

28. avgusta — 5. septembra

POSEBNA RAZSTAVA:**Dom in ognjišče.**

25 % znižanje voznih cen.

Čestno-uradno zastopstvo in prodaja legitimacij po 15 Din.
ALOMA COMPANY
LJUBLJANA, ČANKARJEVO NABREŽJE 1

Prodaja vile z vrtom

v Komenskega ulici 7 bo dne 26. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne v pisarni sodnega komisarja DR. ANDREJA KUHAJKA, Kolodvorska ulica št. 3. Podrobnosti se poizvedo v navedeni pisarni.

Lipski velesejem

največji velesejem sveta

11.000 razstavljalcev iz 21 dežel
160.000 kupcev iz 44 dežel

Jesen 1926:

29. avgusta do 4. septembra

Tudi za Vas je obisk velikega pomena:

Podrobna pojasnila daje:

Častno zastopstvo
STEGU IN DRUGI
Ljubljana, Gledališka ul. 8

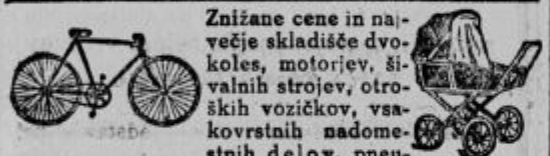
PRODAJAM najceneje vseh vrst modroce, otomane, divane

in izvršujem vsa v to stroko spadajoča popravila točno in solidno. V zalogi vedno vseh vrst 21MA.

FRANC JAGER

tapetnik, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 27.

Inserati v „Slovincu“ imajo vedno uspeh!

Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelki za popolno popravilo, emaliranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franco. „TRIBUNA“ — F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4

Hotelirji in gostilničarji, pozor!

Vsled preselitve vinske trgovine razprodajam po nizkih cenah veliko zalogo pristnega **Ljutomerskega vina**

od 56 litrov naprej.

Gjuro Valjak specialna veletrgovina z vinom, Maribor

Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

nalugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestvu i. t. d. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Zapomnite si!

Na Zagrebškem Zboru Paviljon „C“ izloženi so:

dolgo iskani originalni „Stollwerck“ bonboni, čokolada, karamele Najglasovitejša znamka „ORCO“ produkt dobro znane trrdke švicarskih sirov O. Roth & Co. A. G., Uster (osnovana 1863) in

proizvodi naših najboljših tvornic za konzerviranje rib.

Mardešić & Cie., Komiža.

Generalno zastopstvo: Fr. Srdar & Co., Zagreb, podzastopstvo za Slovenijo: J. Krek, Ljubljana.

Veselice, slavnosti, jubileji ostanejo v najlepšem spominu in imajo mnogo večjo privlačnost ljudstva, ako se končajo z lepo aranžirano

bengalično razsvetljavo

to je: rakete, bengal, ogenj, ognjene slike v vseh barvah (grbi, črke, slika našega kralja itd.) kolesa, vodopadi, topiči itd. Dalje izdelujemo: brezdimne parafinske baklje za bakljade, Božične čudežne svečke, lovske signalne patrone v vseh beng. barvah in z žvižgom, Dimne patrone za pokončevanje lisic, Aparate proti vlonu in razne druge šaljive piroteh. predmete. — Izdeluje se prvovrstno blago pod vodstvom svetovno znanega strokovnjaka. — Prospekti in ceniki na razpolago.

„PYROTA“, prva jugosl. pyrotehnična tovarna v Celju.

Predno nakupite lovske puške in vse druge lovske potrebščine, oglejte si našo bogato zalogo, kjer kupite najceneje.

V zalogi so novodospeli zasledovalni sandali, lovske palice, lovski stolčki, vsakovrstni vabci za divjačino ter najfinejše olje (Balistol, Klever,) za orožje, itd. itd.

Veletrgovina z železnino

D. RAKUSCH, Celje.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

50.000.000 Din

Rezervni zakladi ca.:

10.000.000 Din

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

podružnice: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Agencija: Logatec.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle

Brzjavni naslov:

Banka Ljubljana

Telefon števil.: 261, 413,

502, 503 in 504

Sven Elvestad:

18

Železni voz.

Roman.

»Na kaj čakate prav za prav?«

Namesto da bi mi odgovoril, me je čudno pogledal in vprašal:

»Ali veste koliko premore dvoje oči?«

»Menite umetno uspavanje: hipnotizem?«

»Zaradi mene imenujete to lahko tudi hipnotizem. S svojimi očmi sem ukazal človeku, priti k meni in na tega človeka čakam.«

Ni se hotel natančneje izjaviti in odšel je počasi dalje. Ostal sem sam, gledal za njim in se čutil njegovemu čudnemu obnašanju. Nenadoma je počenil in se začel pečati s svojim fotografskim aparatom. Kaj hoče prav za prav fotografirati — samo morje, gladko ko zrcalo? Solnce je vsenaokrog žgalo na belo kamenje, vendar bi morda našel kakšno pobudo. Tu in tam so stali šopi trave v vrstah, morska haloga je kukala iz vode, in nekaj majhnih čeri se je videlo in svetilo v solncu, ako se je stekala z njih voda. Nato je spet prišel širok val in vse požrl... Krag je krenil, se dvignil in šel dalje. Čuden človek.

Proti osmim sem odšel v hotelu k jedi. Na poti sem srečal Asbjørna Kraga.

»Nekaj vam moram povedati,« je začel takoj, »človek je sedaj prišel.«

»Ne vem, o kom govorite.«

Asbjørn Krag me je prijel pod pazduho in je dobrodušno pripovedoval:

»Ali se ne spominjate, da sem šele pred kratkim govoril o moči oči? Dobro. S svojim pogledom sem bil ukazal človeku, priti k meni, in na tega človeka sem čakal sedaj več dni. Tudi vi poznate moža, pravkar sedi sedaj v moji sobi.«

Sedaj sem se spomnil, kako je detektiv pri slovesu v Gjaernaesu dejal gospodarju, dočim je istočasno pogledal oskrbnika: »Spet se bomo videli, stanujem v hotelu.«

»Potem je gotovo oskrbnik z Gjaernaesa, ki je prišel k vam, sem rekel.«

»Pravilno ste sklepali,« je odvrnil detektiv. »Želel sem, da bi bili priča najinega razgovora, in zato sem vas skušal poiskati.«

Njegovo pripovedovanje me je močno prevzelo.

»Torej je vendarle nekaj zveze med Gjaernaesom in umorom,« sem zamrmral. »Veliki Bog! Ako pomislite nato, kar ste pred kratkim pripovedovali o klobuku umorjenca.«

»Pozdravljal je s klobukom, dočim ga je zadel strašni udarec.«

»Da! in spomnite se, kako je Gjaernaes sam omenil, da je bil popolnoma proti poroki med gozdarjem in njegovo sestro! Možno je, da je Gjaernaes Blindeja sovražil. Saj je sam dejal, da je zapuščal Blinde neprikupen in samoljuben dojem.«

»Samoljubno zmagoslaven,« me je pomiril detektiv.

»Zares; toda glavna stvar vendarle ostane, da je morilec Blindeja najbrž poznal. Zelo sem radoveden, da bi slišal, kaj nama namerava oskrbnik povedati.«

Asbjørn Krag je zmajal z glavo in mi porogljivo pomežiknil s priprtimi očmi.

»Sedaj ste pa vendarle preveč vneti,« je dejal počasi in pomirjevalno; »sklepate prehitro, dragi prijatelj.«

»Pretehtavam samo razne okoliščnosti in jih primerjam med seboj,« sem odgovoril.

»Tedad čujmo, kakšni so vaši sklepi.«

»Gjaernaes je bil proti možitvi.«

»Res, pa vendar je privolil, ker je sestra tako hotela.«

»Vsekakor se je pa zelo protivil in ni maral Blindeja. Ako se je že proti nam izražal tako krepko, potem moremo biti čisto gotovi, da je gozdarja sovražil.«

Predno nadaljujete, bi vas rad čisto naravnost vprašal,« je posegel vmes Krag, »ali mislite, da je Gjaernaes sam morilec.«

To sirovo vprašanje me je preišlo.

»Nočem ga tako strahovito obdolžiti,« sem odvrnil. »Saj ste me samo prosili, naj sklepam. Zdi se mi pa precej prazno, ako bi hoteli zanikati, da kaže cela vrsta okoliščnosti naravnost na Gjaernaesa. Sicer

pa sodim, da imate o tem že sami svoje mnenje. Ne verujem, da je Gjaernaes kriv, toda če vsporedimo vse, kar govori proti njemu, bo morda lažje za nas, opravičiti ga od te strašne sumnje. Gjaernaes je moj prijatelj.

Detektiv me je še vedno držal pod pazduho. Začel je hoditi bolj počasi, da bi ne prišla prehitro v hotel. Nenadoma se me je dojmilo, kakor da bi bil hotel spoznati moje mnenje — in bilo je nekaj izrednega, da je Gjaernaesovo ime zvezal spet z zločinom.

»Ne smemo se opirati samo na gotove znake,« je dejal, »končno moramo presojati stvar tudi s človeške strani. Ali je po vašem možno, da bi mogel Gjaernaes storiti kaj takega?«

Po kratkem prevdanku sem odgovoril:

»Težko.«

»Vmislite se na njegovo mesto,« je nadaljeval detektiv. »Imate sestro, ki jo visoko cenite.«

»Ki jo naravnost častite.«

»Lepo. Ona vam razodene, da hoče poročiti moža, ki ga vi sovražite.«

»Sovražil bi ga samo, če bi o njem že vedel, da je slab človek: to je predpogoj.«

»Samo ob sebi umevno; Vi skušate svojo ljubo sestro pregovoriti, naj opusti misel na to možitev, toda gozdar je lep človek in njo slepi ljubezen. Vi veste le predobro, da bo zakon slab in da bo Vaša sestra nujno zelo nesrečna. Obenem pa uvidite, da je vse Vaše pregovarjanje zastoj. Sestra je spregovorila, svoj »Da«, in sedaj nastopi trenutek, ko se razodene ženini samoljubno zmagoslavnega. Izraz, ki ga je Gjaernaes rabil nehote, se mi zdi zelo točen. Gozdar je najbrž vedel, da se je brat upiral in je zato odkrito pokazal svoje zmagoslavje, potem ko je dobil sestrično zagotovilo. Vmislite se sedaj na Gjaernaesovo mesto. Ali ni možno, da bi v trenutku prvega razburjenja, ko bi videli njegov zmagoslaven, porogljiv nasme in vedeli, da je Vaša ljuba sestra pod vplivom tega slabega človeka, da bi zgubili pravim razsodnost in ga pobili na tla?«

Asbjørn Krag je bil govoril zelo živo in njegove besede so me čudno prevzele.

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazna, volčji pes, Kanadski roman 18 Din, vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralj goza, 18 Din, vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Hagard, Jetrana zveza 30 Din, vez 40 Din. — 22. zv. Otoka kapitana Grenia, Popovedanje okoli sveta, Roman v treh delih, 48 Din, vez 58 Din.

K lahni obleki kupite platneno obutev. Ponovno znižujemo cene.

Moški beli ali sivi

Din **99'-**

Ženski v vseh barvah

Din **65'-**

Otroški beli

Din **49'-**

Rata

Felix Toman

kamnoseški mojster
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 30

priporoča bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmora in granita, plošče za grobnice marmorne plošče za mobilije po najnižjih cenah.

Kupim rabljene hrastove sode od 50 do 150 l. — Pismeno ponudbe pod šifro: »Vinski št. 5456«.

MOTOCIKEL

malo rabljen, 1 leto star, napredaj. — Poizve se v Ljublj. Mestni plinarni.

Prvovrstno delo,
Zmerne cene,
To je naše geslo!

KNJIGOVEZNICA K. T. D.
črtnica in tvornica poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Vsem Šiškarjem

blagohotno na znanje in upoštevanje, da je MLEKARNA v zvezi z DELIKATESO in SLAŠČICARNO na Celovski cesti št. 72 (v hiši gostilne pri »Zvezdi«) NA NOVO OTVORJENA. — Odprto vsak dan že ob 6. uri zjutraj! Vedno sveže blago. — Solidne cene. — Točna postrežba! Za obilen obisk se vljudno priporoča.

GLIHA.

Erman & Arhar

Splošno mizarstvo ter izdelovanje žaluzij, rolojev itd.

Št. Vid nad Ljubljano - Slovenija.

Poštni čekovni račun št. 13.493

Izdelujemo: lesene roloje »System Esslinger« in »System Klett«, lesene žaluzije v raznih barvah na trakove in veržice ter platnene in grad-žaluzije iz prvovrstnega materiala.

Sprejemamo tudi vsa tozadevna popravila.

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštuparobrodna linija.
Generalno zastopstvo za kraljevino SHS.
Zagreb, Trg L. št. 17

Redni potniški promet:

Hamburg—Cherbourg—Southampton v

Novi York in Kanado

Cherbourg—Liverpool—Southampton v

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos

Aires, San Paolo.

Odprava potnikov 1., 2., 3. razreda. — Kabine 2. razreda

z 2 in 4 posteljami. — Udobnost. — Sigurnost. — Brzina.

Podzastopstva:

Beograd, Karagjorgjeva ulica 91. — Ljubljana,

Kolodvorska ul. 26. — Metković, Ivo Vera. —

Split, Dioklecijanova obala 8. — Vel. Bečkerek,

Princese Jelene obala št. 7.

Brzo, naslov na vsa gornja podzastopstva »ROYMAILPAC«

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruziji.

Naslov za brzojavke: Prometna banka.

za namakanje perila, je lahki, zrnasti, beli prašek, kateri se raztopi tudi v hladni vodi in enako deluje!

TRI olajša pranje,
TRI razkroji nesnago,
TRI beli pa ne razjeda tkanine!

STANE MALO —
NUDI MNOGO!

6. Zagrebški zbor

največji in najvažnejši sejem vzorcev v celi državi

od 15. do 23. avgusta

50 % popust na železnicah na vseh vlakih in na parobrodih.

Legitimacije za znižano vožnjo se dobe pri vseh potniških uradih in dnevnih zavodih.

INTERESENTOM objavljamo, da smo prejeli iz Anglije

gramofone

znamke »Glas svojega gospoda«, najnovejše moderne konstrukcije, kateri daleč nadkriljujejo vse dosedanje aparate. Te modele imamo razstavljene v naši trgovini. Prejeli smo tudi nad vse lične »Kovček-aparate«, opremljene z najnovejšo konstrukcijo. — Vsak, kdor se zanima za to izpopolnitev v gramofoniji, naj si pri nas ogleda in posluša te umotvore. Dobili smo tudi veliko število plošč z najnovejšimi posnetki.

SAMO PRVOVRSTNO BLAGO!

A. RASBERGER — LJUBLJANA

TAVCARJEVA (SODNA ULICA) št. 5.

Cenik brezplačno!

LOKOMOBILI

MOTORJI DIZEL IN SAUGAS

GATERJI PINI & KAY

KOMPL. ŽAGE

Ugodni plačilni pogoji

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 1b

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57, 470 in 979

Račun poštino ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.